

UE
proiect

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____ 2025

Chișinău

**cu privire la aprobarea Cerințelor de clasificare, producere și condiții minime
de comercializare pentru cartofii de sămânță**

În conformitate cu art. 1 alin. (1) din Legea nr. 68/2013 despre semințe (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, art. 130-134, art. 417*), cu modificările și completările ulterioare, și al art. 2 din Legea 112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, art. 442 nr. 158-199*), cu modificările ulterioare, Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Cerințele de clasificare, producere și condiții minime de comercializare pentru cartofii de sămânță;
2. Se abrogă Hotărârea de Guvern nr. 189/2010 cu privire la aprobarea Cerințelor minime de comercializare pentru cartofii de sămânță;
3. Prezenta Hotărâre intră în vigoare peste o lună din data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova;
4. Controlul asupra executării prezentei Hotărâri se pune în sarcina Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

PRIM-MINISTRU

Alexandru MUNTEANU

Contrasemnează:

**Ministru al Agriculturii și Industriei
Alimentare**

Ludmila CATLABUGA

CERINȚE
de clasificare, producere și condiții minime de comercializare pentru cartofii de
sămânță

Prezenta Hotărâre transpune:

- Directiva 2002/56/CE a Consiliului din 13 iunie 2002 privind comercializarea cartofilor de sămânță.

CELEX: 32002L0056, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L193 din 20, iunie 2002, p. 60-73;

- Directiva de punere în aplicare 2014/20/UE a Comisiei din 6 februarie 2014 privind definirea claselor de cartofi de sămânță de bază și certificați de la nivelul Uniunii, precum și a condițiilor și denumirilor aplicabile acestor clase Text cu relevanță pentru SEE.

CELEX: 32014L0020, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 38 din 07.02.2014, p. 32-38;

- Directiva de punere în aplicare 2014/21/UE a Comisiei din 6 februarie 2014 de definire a condițiilor minime și a claselor Uniunii pentru cartofii de sămânță de prebază Text cu relevanță pentru SEE.

CELEX: 32014L0021, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 38 din 07.02.2014, p. 39-42;

- Decizia de punere în aplicare (UE) 2017/547 a Comisiei din 21 martie 2017 privind organizarea unui experiment temporar în conformitate cu Directiva 2002/56/CE a Consiliului în ceea ce privește tuberculii de cartofi de sămânță proveniți din sămânța adevărată de cartof [notificată cu numărul C(2017) 1736] (Text cu relevanță pentru SEE.).

CELEX: 32017D0547, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 78, din 23.03.2017, p. 65-73;

Capitolul I. Dispoziții generale

1. Cerințele de clasificare, producere și condiții minime de comercializare pentru cartofii de sămânță (în continuare – Cerințe) stabilește condiții pentru clasificarea, producerea și cerințele minime de comercializare pentru cartofii de sămânță.

2. Cerințele prescrise în prezenta Hotărâre de Guvern nu se referă la cartofii de sămânță produși în condiții casnice, destinați utilizării, manipulării sau depozitării acestora la domiciliu în scopuri casnice sau private, cu condiția ca aceștia să nu fie

expuși comercializării, precum și la cartofii de sămânță de tranzit sau depozitați temporar ca produse de tranzit, dacă nu prezintă pericol pentru sănătatea umană și mediul înconjurător. Prezenta Hotărâre de Guvern nu se aplică în cazul cartofilor de sămânță destinați exportului către țări terțe.

3. Cerințele minime - se referă la produsul „Cartofi destinați însămânțării”, prevăzut în Nomenclatura combinată a mărfurilor al Republicii Moldova la poziția tarifară 0701 10 000.

4. În sensul prezentelor Cerințe minime termenii utilizați sunt definiți după cum urmează:

4.1 comercializare – vânzarea, deținerea în vederea vânzării, oferta de vânzare, precum și orice tip de cesionare, furnizare sau transfer de cartofi de sămânță către o altă parte, în vederea unei exploatare comerciale. Nu se consideră comercializare furnizarea cartofilor de sămânță, care nu vizează o exploatare comercială a soiului, cum ar fi operațiunile următoare:

4.1.1 furnizarea de cartofi de sămânță unor organisme oficiale de testare și inspecție;

4.1.2 furnizarea cartofilor de sămânță unor prestatori de servicii în vederea prelucrării sau a condiționării;

4.1.3 furnizarea cartofilor de sămânță prestatorilor de servicii pentru producerea unor produse agricole brute destinate unor scopuri industriale, sau înmulțirii de semințe pentru acest scop, cu condiția ca prestatorul de servicii să nu obțină dreptul de proprietate asupra cartofilor de sămânță astfel furnizat sau a produsului recoltei. Furnizorul cartofilor de sămânță va furniza organismului de certificare o copie a contractului încheiat cu prestatorul de servicii, care va include standardele și condițiile care trebuie să le îndeplinească cartofii de sămânță furnizați;

micropropagare – practică de înmulțire rapidă a materialului vegetal pentru a produce un număr mare de plante, utilizând cultivarea in vitro de muguri vegetativi diferențiați sau de meristem prelevat de la o plantă;

4.2 plantă parentală – plantă identificată, din care se ia material pentru înmulțire.

4.3 cartofii de sămânță „prebază” sunt tuberculii de cartofi, care:

4.3.1 au fost produși în conformitate cu normele de producere a cartofilor de sămânță;

4.3.2 au fost prevăzuți, în special, pentru producerea cartofilor de sămânță „bază” sau „certificați”;

4.3.3 îndeplinesc condițiile minime prevăzute în anexele nr.1 și nr. 2 la prezentele Cerințe minime;

4.3.4 cuprind următoarele clase (de la nivelul UE): PBTC și PB;

4.4 cartofii de sămânță „bază” sunt tuberculii de cartofi, care:

4.4.1 au fost produși în conformitate cu normele de producere a cartofilor de sămânță;

4.4.2 au fost prevăzuți, în special, pentru producerea cartofilor de sămânță „certificați”;

4.4.3 îndeplinesc condițiile minime prevăzute în anexele nr.1 și nr.2 la prezentele Cerințe minime;

4.4.4 cuprind următoarele clase (de la nivelul UE): S, SE și E;

4.5 cartofii de sămânță „certificați” sunt tuberculii de cartofi, care:

4.5.1 care provin direct din cartofi de sămânță de bază sau din cartofi de sămânță certificați, sau din cartofi de sămânță dintr-o generație anterioară cartofilor de sămânță de bază care, cu ocazia unei examinări oficiale, au îndeplinit condițiile prevăzute pentru cartofii de sămânță de bază;

4.5.2 care sunt prevăzuți mai ales pentru o producție diferită de producția de cartofi de sămânță;

4.5.3 care îndeplinesc condițiile minime stabilite în anexele I și II pentru cartofii de sămânță certificați;

4.5.4 pentru care s-a constatat cu ocazia unei examinări oficiale că respectă condițiile menționate anterior.

4.6 „Dispoziții oficiale” dispozițiile adoptate:

4.6.1 de autoritățile Republicii Moldova;

4.6.2 de persoane juridice de drept public sau privat, sub responsabilitatea Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA);

Capitolul II. Cerințe esențiale

5. Importatorii și producătorii de cartofi de sămânță la plasarea pe piață, trebuie să respecte prevederile prezentelor Cerințe minime, a Legii nr. 68/2013 despre semințe și Hotărârii Guvernului nr. 257/2019 pentru aprobarea modelelor de acte privind importul de semințe și abrogarea unei Hotărâri de Guvern.

6. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor trebuie să ia măsuri pentru ca orice cartofi de sămânță să poată fi comercializați numai în cazul în care au fost certificați oficial drept cartofi de sămânță „bază”, „prebază” sau „certificați” și în cazul în care îndeplinesc condițiile minime stabilite de anexele I și II. ANSA ia măsuri astfel încât cartofii de sămânță care nu îndeplinesc în timpul comercializării condițiile minime prevăzute în anexa I, să poată fi supuși unei trieri. Cartofii de sămânță care nu au fost eliminați sunt supuși apoi unei noi examinări oficiale.

7. ANSA poate împărți categoriile de cartofi de sămânță prevăzute în pct. 4 pct. (2)-(4) în clase care îndeplinesc condiții diferite.

8. Pentru cartofii de sămânță certificați oficial se pot stabili:

8.1 clase comunitare;

8.2 condiții care se aplică acestor clase;

8.3 denumiri care se aplică acestor clase.

9. Pentru cartofii de sămânță produși prin tehnicile de micropropagare, care nu îndeplinesc condițiile de calibrare prevăzute de prezenta Hotărâre de Guvern, se pot stabili următoarele dispoziții:

9.1 derogări de la dispozițiile specifice din prezenta Hotărâre de Guvern;

9.2 condițiile care se aplică acestui tip de cartofi de sămânță;

9.3 denumirile care se aplică acestui tip de cartofi de sămânță.

Capitolul III. Clasificarea cartofilor de sămânță

10. Cartofii de sămânță sunt clasificați, sub controlul oficial al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, în funcție de soi și de standardele aplicabile în Republica Moldova după cum urmează:

10.1 categoria cartofilor „prebază”- aceasta este cartoful de sămânță al generațiilor anterioare cartofului de bază.

10.1.1 clasa „prebază” cultură de țesut de cartof se produce prin reproducere vegetativă; aceasta poate consta în microplante din cultura de țesut și tuberculi de prima generație.

10.1.2 clasa de cartofi prebază este formată din generații reproduse în condiții de câmp, care preced cartofii seminceri bază și care îndeplinesc cerințele specificate în anexe II, III și IV.

10.2 categoria cartofilor de „bază”- această categorie include cartofii semințe, produși direct din cartofii prebază sau bază, sau obținuți conform unor reglementări speciale ale sistemului național de certificare și destinați, în principal, producerii de cartofi semințe certificați.

10.3 categorie de cartofi seminței „certificate”- această categorie include cartofii seminței, produse direct din cartofii seminței prebază, bază sau semințe certificate și destinați, în principal, producerii de cartofi pentru consum uman.

10.4 cartofii din „generația de teren”- fiecare clasă poate fi clasificată suplimentar în funcție de numărul generațiilor (PP1, PP2 etc.). Astfel, în denumirea finală a clasei va fi inclus numele clasei și numărul generației de teren (de exemplu, de bază I PP3, certificat I PP3).

Capitolul IV. Reguli și norme privind producerea cartofilor de sămânță destinați comercializării și suplinirea varietăților de conservare

11. Cartofii de sămânță produși prin tehnicile de micropropagare trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute în anexele nr. 4-6 din prezentele Cerințe minime.

12. În timpul producerii cartofilor de sămânță, culturile trebuie să fie separate de alte culturi de cartof sau de alte culturi, cu respectarea distanțelor de izolare prevăzute în pct.10 al prezentelor Cerințe minime, pentru asigurarea sănătății plantelor. Cerințele respective includ următoarele măsuri:

12.1 separarea producției cartofilor de sămânță de producția cartofilor de consum;

12.2 evitarea amestecului mecanic dintre soiuri și dintre diferite categorii biologice în timpul calibrării, depozitării, transportării și tratării.

13. Distanțele de izolare pentru cartofii de sămânță sunt următoarele:

13.1 1,5 m (2 rânduri), în cazul izolării cartofilor de sămânță de aceeași categorie;

13.2 50 m, în cazul izolării cartofilor de sămânță „prebază” de cartofii de sămânță „bază”;

13.3 250 m, în cazul izolării cartofilor de sămânță „prebază” de cartofii de sămânță „certificați”;

13.4 100 m, în cazul izolării cartofilor de sămânță „bază” de cartofii de sămânță „certificați”;

13.5 1500 m, în cazul izolării cartofilor de sămânță de alte surse de infecții: localități, sere, livezi de piersic, depozite, gunoiști etc.

14. În zona de producere a cartofilor de sămânță nu se admite producerea cartofilor de consum din alte categorii biologice decât din cele din care se produce sămânța.

15. Nu se admite tratarea cartofilor de sămânță cu inhibitori pentru încolțirea tuberculilor.

16. Din motive fitosanitare, cartofii de sămânță produși local, trebuie să fie separați de alți cartofi în timpul producerii cu scopul:

16.1 separării producției de cartofi de sămânță de alte tipuri de cartofi;

16.2 separării cartofilor de sămânță după calibru, categorie biologică și clasa cartofilor de sămânță.

Capitolul V. Condiții minime pentru categoriile de cartofi prebază, bază și certificați

17. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor este responsabilă de verificarea și admiterea pe piață a tuberculilor de cartofi de sămânță de prebază exclusiv în situațiile în care aceștia corespund condițiilor minime prevăzute mai jos:

17.1 provin de plantele parentale provin de la plante parentale care nu prezintă niciunul dintre următorii dăunători: *Pectobacterium* spp., *Dickeya* spp., virusul răsucirii frunzelor de cartof, virusul A al cartofului, virusul M al cartofului, virusul S al cartofului, virusul X al cartofului și virusul Y al cartofului;

17.2 nu prezintă simptomele râiei negre a cartofului;

17.3 procentul în număr de plante care nu sunt conforme cu soiul în cauză și procentul în număr de plante din soiuri diferite nu depășesc, în total, 0,01 %;

17.4 în descendență directă, procentul în număr de plante care prezintă simptome de viroze nu depășește 0,5 %;

17.5 procentul în număr de plante cu simptome de mozaic sau simptome provocate de virusul răsucirii frunzelor de cartof nu depășește 0,1 %;

17.6 numărul maxim de generații este patru.

18. Republica Moldova prevede posibilitatea de a comercializa cartofii de sămânță de prebază sub denumirea „clase PBTC” și „clasa PB” a Uniunii Europene în conformitate cu condițiile stabilite în tabelul nr. 8 din anexă.

19. Respectarea condițiilor de la subpct. 17,2, 17,3 și 17,5 se stabilește cu ajutorul inspecțiilor oficiale în teren.

20. În caz de incertitudine și nesiguranță privind rezultatele inspecțiilor, se efectuează suplimentar teste oficiale pe frunză.

21. În cazul în care se utilizează metode de micropropagare, rezultatul se stabilește printr-o testare oficială a plantei perene sau prin testarea sub supravegherea oficială a acesteia.

22. În cazul în care se utilizează metode de selecție clonală, rezultatul se stabilește printr-o testare oficială a materialului biologic clonal sau prin testare sub supravegherea oficială a acestuia.

23. Condițiile minime pentru loturile de cartofi de sămânță prebază trebuie să respecte următoarele condiții:

23.1 prezența pământului și a materiilor străine nu trebuie să depășească 1,0 % din masă;

23.2 cantitatea de cartofi afectați de putregaiuri, altele decât putregaiul inelar sau putregaiul brun, nu trebuie să depășească 0,2 % din masă;

23.3 cantitatea de cartofi cu defecte exterioare, inclusiv tuberculi diformi sau loviți, nu trebuie să depășească 3,0 % din masă;

23.4 cantitatea de cartofi afectați de mana cartofului pe mai mult de o treime din suprafață, nu trebuie să depășească 5,0% din masă;

23.5 cantitatea de cartofi afectați de rizoctonioză pe mai mult de 10,0 % din suprafață, nu trebuie să depășească 1,0 % din masă;

23.6 cantitatea de cartofi afectați de râia făinoasă pe mai mult de 10,0 % din suprafață, nu trebuie să depășească 1,0 % din masă;

23.7 cantitatea de tuberculi zbârciți din cauza deshidratării excesive sau a deshidratării cauzate de râia argintie nu trebuie să depășească 0,5 % din masă;

Capitolul VI. Cerințe minime de calitate pentru tuberculii de cartofi de sămânță, prelevarea probelor și testarea lor

24. În timpul examinării tuberculilor pentru certificare, eșantioanele sunt prelevate în mod oficial în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare din Republica Moldova.

25. Cartofii de sămânță trebuie să fie lipsiți de daune cauzate de boli și dăunători periculoși, precum și de orice defecte care le-ar putea reduce calitatea ca material de sămânță.

26. În momentul prelevării probelor, cartofii trebuie să fie uscați la exterior și să prezinte formă caracteristică soiului.

27. Cartofii de sămânță și culturile de cartofi de sămânță destinați comercializării nu trebuie să fie tratați cu inhibitori de creștere.

28. Republica Moldova impune menționarea oricărui tratament chimic aplicat materialului săditor de bază sau materialului săditor certificat fie pe eticheta oficială, fie pe o etichetă a furnizorului, precum și pe ambalaj sau în interiorul acestuia, sau pe recipient.

29. Prelevarea probelor de cartofi de sămânță pentru scopurile certificării se realizează oficial sau sub supravegherea oficială a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentară.

30. Pentru evaluarea calității și conformității, probele de tuberculi de cartofi se iau din calculul de min. 20 kg la fiecare 10000 kg și pot fi selectate fie în timpul sortării, fie din cel puțin două unități de ambalaje.

31. În cazul în care una dintre probe este aproape de limită, poate fi necesară recoltarea suplimentară de probe.

32. Taierea tuberculilor de cartofi poate fi parte din procesul de inspecție.

33. Testele comparative sunt recomandate să se efectueze în scopul determinării stării cartofului de sămânță, certificat conform standardelor în vigoare.

34. Dimensiunile pentru tuberculii de cartofi de sămânță sunt următoarele:

34.1 mici 28-35 mm, (25-50 g);

34.2 medii 35-55 mm, (50-80g);

34.3 mari 55-65 mm, (80-120g).

35. Toleranțele privind calitatea tuberculilor de cartofi de sămânță nu trebuie să depășească 3% tuberculii cu dimensiuni mai mari, decât cel indicat pe etichetă.

36. Abaterea maximă a dimensiunii tuberculilor dintr-un lot de cartofi trebuie să fie astfel încât diferența dintre dimensiunile a două găuri pătrate utilizate să nu depășească 20 mm, cu excepția cazului în care cumpărătorul și vânzătorul convin să se abată de la această cerință.

37. Cerințele minime referitoare la calibrare nu se aplică cartofilor de sămânță de categoria „prebază”.

38. Calibrul tuberculilor din tot lotul trebuie să fie conform cu cel înscris pe etichetă și determinat la recoltare.

39. Toleranțele minime admise pentru dimensiunea tuberculilor de cartofi, exprimate în % din greutatea lotului sunt:

39.1 10% - pentru loturile tuberculilor a căror lungime este de cel puțin două ori mai mare decât lățimea, cu o abatere de 5 mm față de dimensiunea minimă admisă;

39.2 35% – pentru toate celelalte loturi.

40. Toleranțe pentru defecte și boli ale tuberculilor de cartofi de sămânță pot fi clasificate după cum urmează:

40.1 Prezența solului și a corpurilor străine

40.1.1 „prebază” – 1% din greutate;

40.1.2 „bază” și „certificat” – 2% din greutate.

40.2 Putregaiul uscat și umed, inclusiv putregaiul umed rezultat în urma expunerii la temperaturi extrem de ridicate sau scăzute:

40.2.1 „prebază” – 0,2% din masă;

40.2.2 „bază” și „certificat” 1% din masă, din care putregaiul umed nu poate depăși 0,5%.

40.3 Defecte externe, se consideră tuberculii cu următoarele defecte externe:

40.3.1 daune provocate de presiune care afectează mai mult de 10% din suprafața totală a tuberculilor, pe o adâncime mai mare de 10mm;

40.3.2 daune mecanice care afectează mai mult de 10% din greutatea totală a tuberculului (atunci când este îndepărtat printr-o tăietură dreaptă) sau orice deteriorare nevindecată;

40.3.3 alte defecte- 3% din greutate

40.4 Scabă cauzată de *Streptomyces* spp. unde suprafața tuberculilor este deteriorată în proporții mai mari decât cea indicată pe etichetă:

40.4.1 „prebază” - 0% din greutate;

40.4.2 alte categorii – 5% din greutate.

40.5 Scabă pufoasă tuberculi a căror suprafață este deteriorată în proporții mai mari decât cele specificate pe etichetă:

40.5.1 „prebază” cultură de țesut (0% din suprafață) – 0% din greutate;

40.5.2 „prebază” (> 10% din suprafață) – 1% din greutate;

40.5.3 „bază” și „certificat” (> 10% din suprafață) – 3% din greutate.

40.6 Rizoctonia tuberculi a căror suprafață este deteriorată în exces față de proporția specificată:

- 40.6.1 „prebază” cultură de țesut (0% din suprafață) – 0% din greutate;
- 40.6.2 „prebază” (> 1% din suprafață) – 1% din greutate;
- 40.6.3 „bază” și „certificați” (> 10% din suprafață) – 5% din greutate.
- 40.7 Tuberculi zbârciți care au fost excesiv deshidratași și zbârciți, inclusiv din cauza scabei argintii:
  - 40.7.1 „prebază” cultură de țesut – 0% din greutate;
  - 40.7.2 „prebază” 0,5% din greutate;
  - 40.7.3 „bază” și „certificați” – 1% din greutate.
- 40.8 Defecte cauzate de îngheț:
  - 40.8.1 „prebază” cultură de țesut – 0% din greutate;
  - 40.8.2 alte categorii – 2% din greutate.
- 40.9 Efecte cauzate de dăunători (ex. limacși, viermi sârmă, molia cartofului ș.a), se numără tuberculii cu mai mult de 10 găuri sau tuberculii cu mai mult de 3 găuri de 5 mm sau mai adânci:
  - 40.9.1 „prebază” cultură de țesut – 0% din greutate;
  - 40.9.2 alte categorii – 4% din greutate.
- 41. Cartofii de sămânță nu trebuie să fie infectați sau atacați de următorii agenți patogeni și dăunători de carantină: *Globodera rostochiensis* (Woll.), *Globodera pallida* (Stone), *Synchytrium endobioticum* (Schilb.) Perc., *Clavibacter michiganensis* subsp. *sepedonicus* (Spieck. & Koth.) Skapt. & Burkh., *Ralstonia solanacearum* (E.F. Smith), viroidul veretenoid al tuberculilor de cartof, stolburul tomatelor, *Meloidogyne chitwoodi* și *Meloidogyne fallax*, *Ditylenchus destructor* și *Phthorimaea operculella* (Zeller).

Capitolul VII. Cerințe privind ambalarea și etichetarea cartofilor de sămânță

- 42. Cartofii de sămânță „prebază”, „bază” și „certificați” pot fi comercializați numai în loturi suficient de omogene și în ambalaje închise, care trebuie sigilate și poartă un sistem de sigilare și marcare, în conformitate cu dispozițiile prezentelor Cerințe minime.
- 43. Ambalajele pentru cartofii de sămânță „prebază”, „bază” și „certificați” trebuie să fie închise astfel încât să nu poată fi deschise fără deteriorarea sistemului de închidere sau să nu prezinte urme de manipulare a etichetei sau a ambalajului. În vederea asigurării închiderii, sistemul de sigilare trebuie să fie prevăzut cu etichetă.
- 44. Ambalajele destinate cartofilor de sămânță „prebază”, „bază” și „certificați” trebuie:
  - 44.1 să fie noi, curate și trainice, pentru a asigura protecția cartofilor de sămânță;
  - 44.2 să fie etichetate în conformitate cu anexa nr.3 la prezentele Cerințe minime, cu indicațiile scrise în limba de stat.
- 45. Etichetele pentru cartofii de sămânță trebuie să fie:
  - 45.1 „prebază” eticheta este de culoare albă cu o bandă diagonală de culoare roșu aprins;
  - 45.2 „bază” eticheta este de culoare albă;
  - 45.3 „certificați” eticheta este de culoare albastră.

46. Fiecare ambalaj trebuie să poarte în interior o etichetă de aceeași culoare care este pe exterior și care corespunde cu clasificare de bază a tuberculilor de cartofi de sămânță.

47. Formularea informațiilor nu trebuie să permită nici o interpretare greșită cu informația de pe eticheta oficială.

48. Fiecare ambalaj, trebuie să conțină tuberculi de cartofi de sămânță de același soi, categorie, clasă mărime și origine.

49. Lotul trebuie să fie suficient de omogen, ceea ce înseamnă că tuberculii de cartofi de sămânță din ambalaje trebuie să fie practic identici și să nu difere semnificativ în ceea ce privește compoziția și aspectul.

50. Reambalarea tuberculilor de cartofi de sămânță se face doar de către un reprezentant ANSA sau în prezența acestuia.

51. Modificarea etichetei este permisă doar atunci când este necesară o a doua inspecție, unde eticheta trebuie să indice agenția care a efectuat repetat inspecția, precum și data la care recipientul a fost sigilat.

52. Dacă este necesară o etichetă nouă, aceasta trebuie să conțină informațiile de pe eticheta anterioară, data la care ambalajul a fost resigilat și agenția corespunzătoare.

53. Eticheta trebuie să fi de dimensiune minimă de 110x67 mm și să conțină următoarele informații:

53.1 natura conținutului „Cartofi de sămânță”;

53.2 standardul CEE-ONU, dacă este cazul;

53.3 organismul de certificare sau abrevierea recunoscută;

53.4 țara de producție;

53.5 numărul de referință a lotului, inclusiv, dacă este cazul numărul de identificare a producătorului;

53.6 luna și anul ambalării;

53.7 soiul;

53.8 categoria, clasa și dacă este cazul, numărul generației de câmp;

53.9 calibrul;

53.10 greutatea netă declarată a ambalajului.

54. Transportul tuberculilor de cartofi de sămânță trebuie efectuat în condiții sigure și sterile care să nu permită contaminarea tuberculilor în timpul transportării.

55. Ambalajele sau recipientele cu tuberculi de cartofi de sămânță experimental comercializați drept cartofi de sămânță de bază sau cartofi certificați poartă o etichetă oficială care include mențiunea „Tuberculi de sămânță obținuți din semințe adevărate de cartofi, experiment temporar” în conformitate cu normele și standardele în vigoare.

56. Recipientele sau răsadurile experimentale trebuie să fie însoțite de un document eliberat de furnizor, care include informațiile prevăzute în Anexa nr. 5

57. Ambalajele de semințe adevărate de cartof poartă o etichetă a furnizorului, cu informațiile prevăzute în Anexa nr. 6.

58. Eticheta oficială, documentul care însoțește recipientele cu răsaduri experimentale și eticheta furnizorului sunt redactate în cel puțin una dintre limbile oficiale ale Uniunii Europene.

Capitolul VIII. Cerințe privind certificarea cartofilor de sămânță și cartofilor de sămânță experimentali

59. Republica Moldova poate certifica oficial tuberculii de cartofi de sămânță experimentali ca „cartofi de sămânță bază” sau „cartofi de sămânță certificați” în conformitate cu prevederile cadrului național, numai dacă aceștia respectă cerințele de calitate și de producție și au fost ameliorați, produși și/sau menținuți de persoane înregistrate oficial în registru producătorilor de semințe, și trebuie să respecte următoarele condiții:

59.1 este inclus în Catalogul soiurilor de plante al Republicii Moldova;

59.2 este inclus în Catalogul soiurilor de plante al Uniunii europene sau a unui stat membru UE;

59.3 a fost depusă o cerere valabilă de admitere a soiului respectiv în registrul Catalogul soiurilor de plante al Republicii Moldova sau în Cataloagele UE;

60. Această certificare este permisă numai pentru soiurile care îndeplinesc condițiile stabilite pentru recunoașterea și conformitatea varietală.

61. Tuberculii de sămânță experimentali sunt considerați ca fiind produși conform practicilor acceptate pentru menținerea soiului și a stării sanitare și sunt considerați ca produși din sămânță dintr-o generație anterioară seminței de bază.

62. Certificarea tubercuilor de cartofi experimentali este limitată în fiecare an, la o cantitate de tuberculi de cartofi experimentali de max. 0,3% din cartofii de sămânță produși sau la max. 10 ha de cartofi de sămânță cultivate anual în țară.

63. Până la data de 30 aprilie al fiecărui an, fiecare producător trebuie să declare autorității de certificare dimensiunea suprafeței pe care intenționează să producă tuberculi de sămânță experimentali în anul respectiv.

64. Tuberculii de sămânță experimentali sunt produși din răsaduri experimentale care îndeplinesc condițiile din Anexa nr. 3, cultivate din semințe adevărate de cartof obținute prin încrucișarea sexuată a unor linii parentale consangvinizate și care îndeplinesc cerințele prevăzute în Anexa nr. 4.

65. Numărul maxim al generațiilor combinate de cartofi de sămânță de bază și cartofi de sămânță certificați obținuți din semințe adevărate de cartofi este de patru.

66. Tuberculii recoltați din răsaduri experimentale sunt de prima generație.

Capitolul IX. Cerințe privind comercializarea cartofilor de sămânță

67. Cartofii de sămânță pot fi comercializați numai în cazul în care întrunesc următoarele cerințe privind calibrul:

67.1 se încadrează în parametrii de 35-55 mm;

67.2 totodată, cartofii de sămânță pot fi comercializați dacă corespund parametrilor de 28-35 mm sau 55-65 mm, cu respectarea prevederilor prezentelor Cerințe minime;

67.3 abaterea maximă de la parametrii de calibru este de 5%, în cazul cartofului de sămânță rotund și de 10%, în cazul cartofului de sămânță oval.

68. Cartofii de sămânță pot fi comercializați numai în cazul în care au fost certificați drept cartofi de sămânță „prebază”, „bază” sau „certificați” și în cazul în care îndeplinesc condițiile minime stabilite în anexele I și II la prezentele Cerințe minime.

69. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor prevede posibilitatea comercializării cartofilor selecționați din generațiile anterioare acestui tip de cartofi de sămânță bază, iar în ceea ce privește condițiile minime prevăzute în anexele I, II, IV, V și VI se pot stabili condiții suplimentare mai riguroase pentru certificarea propriei lor producții.

70. Fără a aduce atingere dispozițiilor art. 6 din prezenta Hotărâre de Guvern Republica Moldova poate permite producătorilor stabiliți pe teritoriul țării de a comercializa:

70.1 cantități mici de cartofi de sămânță în scopuri științifice sau pentru operațiuni de selecție;

70.2 cantități suficiente de cartofi de sămânță destinate altor scopuri, de testare sau experimentare, în măsura în care aceștia fac parte din soiuri pentru care s-a făcut o cerere de înscriere în catalog în statul membru luat în considerare.

71. În vederea comercializării, cartofii de sămânță selecționați din generațiile anterioare cartofilor de sămânță „bază” și „certificați”, trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

71.1 să fie produși în conformitate cu normele de producere a cartofilor de sămânță;

71.2 să fie destinați, în special, producției de cartofi de sămânță „bază” și „certificați”;

71.3 să respecte condițiile minime din prezentele Cerințe minime pentru cartofii de sămânță „bază” și „certificați”;

71.4 să fie prezentați în ambalaje, în conformitate cu dispozițiile prezentelor Cerințe minime;

71.5 ambalajele trebuie să fie etichetate, în conformitate cu mențiunile prevăzute în anexa nr.3 la prezentele Cerințe minime.

72. Pentru a putea fi comercializați cartofii sub eticheta „clasa S”, cartofii de sămânță de bază trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

72.1 cartofii au fost considerați de o comisie ca îndeplinind condițiile specifice prevăzute în tabelul nr. 4 din anexă;

72.2 loturile compuse din acești cartofi a fost considerată de către o comisie oficială ca îndeplinind condițiile, astfel cum este prevăzut în tabelul nr. 5 din anexă.

73. Pentru a putea fi comercializați sub eticheta „clasa SE” cartofii de sămânță de bază trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

73.1 cartofii au fost apreciați de către o comisie oficială ca îndeplinind condițiile, astfel cum este prevăzut în tabelul nr. 4 din anexă;

73.2 loturile compuse din acești cartofi a fost considerată de către o comisie oficială ca îndeplinind condițiile, astfel cum este prevăzut în tabelul nr. 5 din anexă.

74. Pentru a putea fi comercializați sub eticheta „clasa E”, cartofii de sămânță bază trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

74.1 cartofii au fost apreciați de către o comisie oficială ca îndeplinind condițiile, astfel cum este prevăzut în tabelul nr. 4 din anexă;

74.2 loturile compuse din aceștia au fost apreciate de către o comisie oficială ca îndeplinind condițiile, astfel cum este prevăzut în tabelul nr. 5 din anexă;

75. Pentru a putea fi comercializați sub eticheta „clasa A”, cartofii de sămânță certificați trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

75.1 cartofii au fost apreciați de către o comisie oficială ca îndeplinind condițiile, astfel cum este prevăzut în tabelul nr. 6 din anexă;

75.2 loturile compuse din aceștia au fost apreciate de o comisie oficială ca îndeplinind condițiile, astfel cum este prevăzut în tabelul nr. 7 din anexă.

76. Pentru a putea fi comercializați sub eticheta „clasa B”, cartofii de sămânță certificați trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

76.1 cartofii au fost apreciați de către o comisie oficială ca îndeplinind condițiile, astfel cum se prevede în tabelul nr. 6 din anexă;

76.2 loturile compuse din aceștia au fost apreciate de către o comisie oficială ca îndeplinind condițiile, astfel cum este prevăzut în tabelul nr. 2 din anexă.

77. Agenții economici care produc, importă și/sau comercializează cartofi de sămânță sunt responsabili pentru menținerea calității tuberculilor de cartofi până la livrarea acestora.

78. În cazul materialului modificat genetic, această autorizație se acordă numai în cazul în care se iau toate măsurile necesare pentru a se evita riscurile legate de sănătatea umană și de mediu.

Capitolul X. Controlul oficial și supravegherea

79. Pentru a se verifica respectarea condițiilor din prezentele Cerințe minime la comercializare, agentul economic trebuie să dețină certificatul de înregistrare la producerea și/sau, prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor la Agenția Națională Pentru Siguranța Alimentelor. Controalele oficiale a sectoarelor de producere a cartofilor de sămânță, precum și unităților de comerț se efectuează de către inspectorii Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, iar calitatea cartofilor de sămânță se verifică de către Laboratorul produce de origine vegetală și produse de uz fitosanitar din cadrul Instituției Publice Centrul Național Sănătatea Animalelor, Plantelor și Siguranța Alimentelor cu eliberarea certificatului de calitate.

80. Retragerea și/sau suspendarea certificatelor este posibilă doar în cazurile în care agenții economici certificați ca producători de cartofi de sămânță nu respectă următoarele condiții:

80.1 nerespectarea cerințelor de calitate a tuberculilor de cartofi de sămânță;

80.2 eșecurile/ erorile repetate în procesul de producere care determină calitatea proastă a tuberculilor de cartofi de sămânță;

80.3 lipsa accesului, acces limitat și/sau refuzul colaborării cu inspectorii ANSA autorizați;

80.4 utilizarea incorectă a certificatelor și/sau a etichetelor și/sau a marcajelor;

80.5 importul și comerțul cartofilor de sămânță fără certificate valide ce pot demonstra calitatea lor;

80.6 neîndeplinirea obligațiilor administrative de prezentare a documentelor, lipsa registrului de evidență, neconformarea cu normele ANSA privind spațiile de depozitare și/sau echipamente și/sau ambalare și/sau etichetarea tuberculilor de cartofi de sămânță;

80.7 în cazul în care a expirat perioada de valabilitate a certificatului sau a etichetelor oficiale;

80.8 alte situații excepționale în cazul în care producătorul a fost sancționat pentru încălcări grave.

81. Agenții economici sunt obligați să elimine și/sau să distrugă tuberculii de cartofi de sămânță infectați, contaminați sau suspecti conform instrucțiunilor ANSA.

82. Toate procedurile de eliminare și/sau distrugere a tuberculilor de cartofi de sămânță se vor efectua în prezența inspectorilor ANSA.

Capitolul XI. Dispoziții finale și tranzitorii

83. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentară, de comun acord cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, va actualiza periodic normele tehnice de certificare și control fitosanitar al cartofilor de sămânță, în conformitate cu legislația națională și cu standardele Uniunii Europene.

84. Producătorii de cartofi de sămânță dispun de un termen de 12 luni de la intrarea în vigoare prezentei Hotărâri pentru a-și alinia activitățile de cultivare și infrastructura la cerințele stabilite din prezenta Hotărâre de Guvern.

85. Certificatele de calitate și conformitate emise anterior intrării în vigoare a prezentei Hotărâri rămân valabile până la expirarea termenului de valabilitate înscris pe acestea.

86. În perioada de tranziție, ANSA va efectua controale cu caracter informativ și consultativ, urmând ca după expirarea termenului de adaptare să aplice integral sancțiunile prevăzute de legislație.

87. În termen de 24 de luni, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentară, în cooperare cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, va implementa un sistem digital de trasabilitate a cartofilor de sămânță, care să asigure transparență totală a lanțului de producere, aprovizionare și comercializare a cartofilor de sămânță.

Anexa nr. 1:

Tabelul nr.1 Indicii de calitate pentru cartofilor de sămânță

Denumirea indicilor	Categoria		
	prebază	bază	certificați
Puritatea biologică, %	100	100	100
Plante cu simptome de boli în aparență, %, cel mult, inclusiv:	1,8	3,6	5,0
Viroze, forme grave (mozaicuri, răsucirea frunzelor etc.)	nu se admit	0,6	1,2
Viroze, forme ușoare	1,4	2,6	4,5
Putregaiul inelar și cenușiu	nu se admite		
Piciorușul negru (Erwinia)	nu se admite		
Impurități de alte soiuri	nu se admit		
Tuberculi infectați de boli, %, cel mult, inclusiv:	1,5	2,5	4,5

Piciorușul negru (Erwinia)	nu se admite		
Putregaiul inelar și cenușiu	nu se admite		
Mana (fitoftoroză)	0,5	0,5	1,0
Putregaiul uscat (fomoza, fuzarioza)	0,5	0,5	1,0
Nematode	nu se admit		
Râia comună și argintie (dacă este atacată peste ¼ din suprafața tuberculului)	0,5	2,5	5,0
Râia făinoasă	nu se admite		1,0
Rizoctonioza: dacă este atacată de la ⅛ până la ¼ din suprafața tuberculului	0,5	1,0	1,5
peste ¼ din suprafața tuberculului	nu se admite		

Tabelul nr. 2 Cerințe minime de calitate pentru cartofii de sămânță „bază”

Cerință, %	S	SE	E
Plante neconforme + alte soiuri	0,1	0,1	0,1
Plante cu râia neagră	0,1	0,5	1
Plante cu viroze în descendență	1	2	4
Plante cu mozaic + virus răsucirea frunzelor	0,2	0,5	0,8
Nr. maxim generații	4	-	7
Generația nespecificată	a 4-a		a 7-a
Putregaiuri (fără inelar/brun)	0,5	0,5	0,5
Putregai umed	0,2	0,2	0,2
Rizoctonioză >10% suprafață	5	5	5
Mana cartofului >1/3 suprafață	5	5	5
Râia făinoasă >10% suprafață	3	3	3
Tuberculi zbârciți	1	1	1
Defecte exterioare (diformi/loviți)	3	3	3
Pământ și materii străine	1	1	1
Total toleranțe maxime	6	6	6

Dacă generația nu este indicată pe eticheta oficială, cartofii de sămânță în cauză se consideră ca aparținând generației maxime permise în categoria respectivă.

Tabelul nr. 3 Cerințe de calitate pentru cartofii de sămânță „prebază”

Cerință	Prebază (general)	Clasa PBTC	Clasa PB
Plante neconforme + alte soiuri (%)	max. 0,01%	nu se admit	max. 0,01%
Plante cu râia neagră	nu se admit	nu se admit	nu se admit
Plante cu viroze în descendență (%)	max. 0,5%	nu se admit	max. 0,5%

Plante cu mozaic sau virusul răsucirii frunzelor (%)	max. 0,1%	nu se admit	max. 0,1%
Număr maxim de generații în câmp	4	nu se multiplică mai departe de prima generație	4
Originea materialului	din plante parentale sănătoase (fără Pectobacterium, Dickeya, PVY, PVX, PVA, PVM, PVS, PLRV)	Micropropagare, loc protejat, mediu fără paraziți	nu este specificat
Inspecții oficiale	obligatorii pe teren; în caz de suspiciuni, teste pe frunze	testare oficială a plantelor parentale	idem prebază general
Putregaiuri (fără inelar/brun) (%)	max. 0,2% din masă	nu se admit	max. 0,2%
Rizoctonioză pe >10% suprafață (%)	max. 1,0%	nu se admite	max. 1,0%
Mana cartofului pe >1/3 suprafață (%)	max. 5,0%	nu se admite	max. 5,0%
Râia făinoasă pe >10% suprafață (%)	max. 1,0%	nu se admite	max. 1,0%
Tuberculi zbârciți (%)	max. 0,5%	nu se admit	max. 0,5%
Defecte exterioare (diformi/loviți) (%)	max. 3,0%	nu se admit	max. 3,0%
Pământ și materii străine (%)	max. 1,0%	nu se admit	max. 1,0%
Total toleranțe (%)	max. 6,0%	nu se admite	max. 6,0%

Tabelul nr. 4 Cerințe minime de calitate pentru cartofii de sămânță „certificați

Clasa	Tip cerințe	Subcategorie	Limite/cerințe
A	Conformitatea plantelor	Plante neconforme cu soiul/ plante din soiuri diferite	$\leq 0,2\%$
A	Bolile plantelor	Râia neagră	$\leq 2,0\%$
A	Bolile plantelor	Viroze în descendență directă	$\leq 8,0\%$
A	Bolile plantelor	Mozaic / virusul răsucirii frunzelor	$\leq 2,0\%$
A	Generații	Număr generații (inclusiv prebază și bază)	≤ 5 generații
A	Generații	Generație neindicată pe etichetă	Se consideră generația a cincea

A	Toleranțe loturi	Putregaiuri (altul decât inelar/brun)	$\leq 0,5\%$ din masă; din care putregai umed $\leq 0,2\%$
A	Toleranțe loturi	Rizoctonioză pe $>10\%$ suprafață	$\leq 5,0\%$ din masă
A	Toleranțe loturi	Mana cartofului pe $>1/3$ suprafață	$\leq 5,0\%$ din masă
A	Toleranțe loturi	Râia făinoasă pe $>10\%$ suprafață	$\leq 3,0\%$ din masă
A	Toleranțe loturi	Tuberculi zbârciți (deshidratare / râia argintie)	$\leq 1,0\%$ din masă
A	Toleranțe loturi	Defecte exterioare (diformi/loviți)	$\leq 3,0\%$ din masă
A	Toleranțe loturi	Pământ / materii străine	$\leq 2,0\%$ din masă
A	Toleranțe loturi	Total toleranțe a–f	$\leq 8,0\%$ din masă
B	Conformitatea plantelor	Plante neconforme cu soiul / plante din soiuri diferite	$\leq 0,5\%$
B	Bolile plantelor	Râia neagră	$\leq 4,0\%$
B	Bolile plantelor	Viroze în descendență directă	$\leq 10,0\%$
B	Bolile plantelor	Mozaic / virusul răsucirii frunzelor	$\leq 6,0\%$
B	Toleranțe loturi	Putregaiuri (altul decât inelar/brun)	$\leq 0,5\%$ din masă; din care putregai umed $\leq 0,2\%$
B	Toleranțe loturi	Rizoctonioză pe $>10\%$ suprafață	$\leq 5,0\%$ din masă
B	Toleranțe loturi	Mana cartofului pe $>1/3$ suprafață	$\leq 5,0\%$ din masă
B	Toleranțe loturi	Râia făinoasă pe $>10\%$ suprafață	$\leq 3,0\%$ din masă
B	Toleranțe loturi	Tuberculi zbârciți (deshidratare / râia argintie)	$\leq 1,0\%$ din masă
B	Toleranțe loturi	Defecte exterioare (diformi/loviți)	$\leq 3,0\%$ din masă
B	Toleranțe loturi	Pământ / materii străine	$\leq 2,0\%$ din masă

Tabelul nr. 5 Condițiile pentru cartofii de sămânță – Clasele S, SE și F

Categorie / Punct	Clasa S	Clasa SE	Clasa F
Plante neconforme + din alte soiuri	$\leq 0,1\%$	$\leq 0,1\%$	$\leq 0,1\%$
Plante afectate de râia neagră	$\leq 0,1\%$	$\leq 0,5\%$	$\leq 1,0\%$
Plante cu simptome de viroze (descendență directă)	$\leq 1,0\%$	$\leq 2,0\%$	$\leq 4,0\%$
Plante cu mozaic + virusul răsucirii frunzelor	$\leq 0,2\%$	$\leq 0,5\%$	$\leq 0,8\%$
Număr maxim de generații (prebază + bază)	5	6	7
Dacă generația nu e indicată pe etichetă	Considerată generația a V-a	Considerată generația a VI-a	Considerată generația a VII-a

Tabelul nr. 6 Toleranțe pentru loturi (impurități, defecte și boli)

Categorie / Punct	Clasa S	Clasa SE	Clasa F
Putregaiuri (altele decât inelar/brun)	$\leq 0,5\%$ din masă (din care putregai umed $\leq 0,2\%$)	idem	idem
Rizoctonioză (>10% din suprafață)	$\leq 5,0\%$ din masă	$\leq 5,0\%$	$\leq 5,0\%$
Mana cartofului (>1/3 din suprafață)	$\leq 5,0\%$ din masă	$\leq 5,0\%$	$\leq 5,0\%$
Râie făinoasă (>10% din suprafață)	$\leq 3,0\%$ din masă	$\leq 3,0\%$	$\leq 3,0\%$
Tuberculi zbârșiți (deshidratare excesivă sau râie argintie)	$\leq 1,0\%$ din masă	$\leq 1,0\%$	$\leq 1,0\%$
Defecte exterioare (diformi, loviți)	$\leq 3,0\%$ din masă	$\leq 3,0\%$	$\leq 3,0\%$
Pământ și materii străine	$\leq 1,0\%$ din masă	$\leq 1,0\%$	$\leq 1,0\%$

Tabelul nr. 7 Condiții minime pentru cartofii de sămânță certificați de „clasa A” și „clasa B”.

Categorie / Punct	Clasa A	Clasa B
Plante neconforme + din alte soiuri	$\leq 0,2\%$	$\leq 0,5\%$
Plante afectate de râia neagră	$\leq 2,0\%$	$\leq 4,0\%$
Plante cu simptome de viroze (descendență directă)	$\leq 8,0\%$	$\leq 10,0\%$
Plante cu mozaic sau virusul răsucirii frunzelor	$\leq 2,0\%$	$\leq 6,0\%$

Tabelul nr. 8 Toleranțele pentru loturile de cartofi certificați de „clasa A” și de „clasa B”.

Categorie / Punct	Clasa A	Clasa B
Putregaiuri (altele decât inelar/brun)	$\leq 0,5\%$ din masă (din care putregai umed $\leq 0,2\%$)	$\leq 0,5\%$ din masă (din care putregai umed $\leq 0,2\%$)
Rizoctonioză (>10% din suprafață)	$\leq 5,0\%$ din masă	$\leq 5,0\%$ din masă
Mana cartofului (>1/3 din suprafață)	$\leq 5,0\%$ din masă	$\leq 5,0\%$ din masă
Râie făinoasă (>10% din suprafață)	$\leq 3,0\%$ din masă	$\leq 3,0\%$ din masă
Tuberculi zbârșiți (deshidratare / râie argintie)	$\leq 1,0\%$ din masă	$\leq 1,0\%$ din masă
Defecte exterioare (diformi, loviți)	$\leq 3,0\%$ din masă	$\leq 3,0\%$ din masă
Pământ și materii străine	$\leq 2,0\%$ din masă	$\leq 2,0\%$ din masă

Tabelul nr. 9 Condițiile pentru cartofii de sămânță prebază din clasa PBTC și PB ale Uniunii Europene

Nr. crt.	Condiția
1. Clasa PBTC	
(a) Condiții privind cartofii de sămânță	
1	Cultura nu trebuie să fie colonizată de plante care nu sunt conforme cu soiul în cauză sau de plante din soiuri diferite.
2	Cultura nu trebuie să prezinte plante afectate de râia neagră a cartofului.
3	În descendență directă, cultura nu trebuie să prezinte infecții virale.
4	Cultura nu trebuie să prezinte plante cu simptome de mozaic sau simptome provocate de virusul răsucirii frunzelor de cartof.
5	Plantele, inclusiv tuberculii, se obțin prin micropropagare.
6	Plantele, inclusiv tuberculii, se obțin într-un loc protejat și într-un mediu de creștere fără paraziți.
7	Tuberculii nu sunt înmulțiți mai departe de prima generație.
(b) Condiții privind loturile	
1	Loturile nu trebuie să includă cartofi de sămânță afectați de putregaiuri.
2	Loturile nu trebuie să includă cartofi afectați de rizoctonioză.
3	Loturile nu trebuie să includă cartofi afectați de mana cartofului.
4	Loturile nu trebuie să includă cartofi afectați de râia făinoasă.
5	Loturile nu trebuie să includă tuberculi zbârșiți foarte mult din cauza deshidratării.
6	Loturile nu trebuie să includă tuberculi cu defecte exterioare, inclusiv tuberculi diformi sau loviți.
2. Clasa PB	
(a) Condiții privind cartofii de sămânță	
1	Procentul de plante care nu sunt conforme cu soiul în cauză și al plantelor din soiuri diferite nu depășește, în total, 0,01% .
2	Plantele nu prezintă simptomele râiei negre a cartofului.
3	Procentul de plante cu simptome de mozaic sau simptome provocate de virusul răsucirii frunzelor de cartof nu depășește 0,1% .
4	În descendență directă, procentul de plante care prezintă simptome provocate de orice virus nu depășește 0,5% .
(b) Toleranțe aplicabile loturilor (impurități, defecte și boli)	
1	Cartofii afectați de putregaiuri, altele decât putregaiul inelar sau brun, ≤ 0,2% din masă.
2	Cartofii afectați de rizoctonioză pe >10% din suprafață ≤ 1,0% din masă.
3	Cartofii afectați de mana cartofului pe >1/3 din suprafață ≤ 5,0% din masă.
4	Cartofii afectați de râia făinoasă pe >10% din suprafață ≤ 1,0% din masă.
5	Tuberculii zbârșiți din cauza deshidratării excesive sau a râiei argintii ≤ 0,5% din masă.
6	Cartofii cu defecte exterioare (tuberculi diformi sau loviți) ≤ 3,0% din masă.
7	Prezența pământului și a materiilor străine ≤ 1,0% din masă.

Anexa nr. 2

Cerințe minime pe care trebuie să le îndeplinească cartofii de sămânță

1. Câmpul de producție nu trebuie să fie contaminat cu *Heterodera rostochiensis* Woll și *Pseudomonas solanacearum*.
2. În cultură nu trebuie să existe:
  - 1) *Synchytrium endobioticum* (Schilb.) Perc.;
  - 2) *Corynebacterium sepedonicum* (Spieck. și Kotth.) Skapt. și Burkh.
3. Toleranțele privind impuritățile, defectele sau bolile cartofilor de sămânță:
  - 1) prezența pământului și a corpurilor străine – 1% din greutate;
  - 2) putregai uscat și putregai umed, cu condiția să nu fie cauzate de *Synchytrium endobioticum*, *Corynebacterium sepedonicum* sau *Pseudomonas solanacearum* – 1% din greutate;
  - 3) defecte exterioare (de exemplu, tuberculi diformi sau loviți) 3% din greutate.

Anexa nr. 3

Cerințe pe care trebuie să le îndeplinească răsadurile experimentale

1. Răsadurile trebuie să fie practic indemne de organisme dăunătoare sau de boli susceptibile să afecteze calitatea, precum și de semne sau simptome ale unor astfel de organisme sau boli care reduc utilitatea și, în special, indemne de următoarele organisme dăunătoare: *Rhizoctonia solani* Kühn, *Phytophthora infestans* (Mont.) de Bary, *Alternaria solani* Sorauer, *Alternaria alternata* (Fr.) Keissl., *Verticillium dahlia* Kleb., *Verticillium albo-atrum* Reinke & Berthold, virusul răsucirii frunzelor de cartof, virusul A al cartofului, virusul M al cartofului, virusul S al cartofului, virusul X al cartofului și virusul Y al cartofului.
2. Răsadurile nu prezintă simptomele râiei negre a cartofului.
3. Răsadurile au suficientă identitate și puritate varietală.
4. Răsadurile trebuie să fie găsite practic fără defecte care afectează calitatea și utilitatea ca material săditor.

Anexa nr. 4

Cerințe pe care trebuie să le îndeplinească semințele adevărate de cartof.

1. Semințele au suficientă identitate și puritate varietală.
2. Bolile și organismele dăunătoare care reduc utilitatea semințelor sunt prezente la cel mai mic nivel posibil.
3. Puritatea analitică, conținutul de alte specii de plante și germinația semințelor sunt suficiente pentru a garanta calitatea și utilitatea ca material experimental.

Anexa nr. 5

Cerințe de etichetare pentru tuberculii de sămânță experimental

1. mențiunea „Experiment temporar în conformitate cu normele și standardele UE”;
2. denumirea organismului oficial responsabil și statul membru în cauză, sau sigla acestora;
3. numărul de înregistrare sau de autorizare al furnizorului;
4. numele producătorului;
5. numărul de referință al lotului;
6. specia, indicată cel puțin prin denumirea sa botanică;
7. soiul;
8. cantitatea (numărul de plantule);
9. statul membru de producție;
10. mențiunea „Răsaduri obținute din semințe adevărate de cartof”;
11. tratamentul, dacă este cazul.

Anexa nr. 6

Cerințe privind eticheta furnizorului și informațiile prevăzute pentru eticheta pentru semințe adevărate de cartof

1. numărul persoanelor înregistrate ca producători de cartofi de sămânță;
2. cantitățile de semințe adevărate de cartof, de răsaduri experimentale și de tuberculi de sămânță experimental comercializate și, după caz, statul membru căruia i-au fost destinate/destinați semințele adevărate de cartof, răsadurile experimentale și tuberculii de sămânță experimental;
3. rezultatele inspecțiilor semințelor adevărate de cartof, în ceea ce privește puritatea analitică, conținutul de alte specii și germinația, precum și metodele de analiză și toleranțele utilizate;
4. informații care să contribuie la determinarea dimensiunii adecvate a lotului și a dimensiunilor eșantionului de semințe adevărate de cartof, inclusiv descrieri ale metodelor de eșantionare a semințelor și toleranțele utilizate;
5. rezultatele inspecțiilor răsadurilor experimentale cu privire la identitatea și puritatea varietală, precum și metodele și toleranțele utilizate;
6. rezultatele inspecțiilor în ceea ce privește identitatea și puritatea varietală ale tuberculilor și tuberculii diformi;
7. rezultatele testelor comparative organizate la nivel național;
8. evaluarea de către utilizatori a stării sanitare și a calității cartofilor de sămânță obținuți din semințe adevărate de cartof;
9. o analiză costuri-beneficii pe baza căreia să se poată concluziona dacă producția de tuberculi de sămânță obținuți din semințe adevărate de cartof este o alternativă mai bună la producția de cartofi de sămânță.

NOTA DE FUNDAMENTARE

al proiectului cu privire la aprobarea Cerințelor de clasificare, producere și condiții minime de comercializare pentru cartofii de sămânță

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Cerințelor de clasificare, producere și condiții minime de comercializare pentru cartofii de sămânță

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii de *Guvern* cu privire la aprobarea Cerințelor de clasificare, producere și condiții minime de comercializare pentru cartofii de sămânță se elaborează în conformitate cu prevederile din art. 1 alin. (1) din Legea nr. 68/2013 despre semințe (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, art. 130-134, art. 417*) cu completările și modificările ulterioare, și al art. 2 din Legea 112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte (*Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, art. 442 nr. 158-199*), cu modificările ulterioare, Guvernul.

Cartoful - una dintre cele mai răspândite culturi agricole în Republica Moldova, aceasta are un rol important în economia națională, fiind una dintre principalele surse de alimentație și venit pentru o parte a populației țării. La momentul actual, situația în acest sector este una promițătoare cu mari perspective de dezvoltare. Însă, există numeroase probleme care împiedică obținerea unor rezultate pe măsura așteptărilor.

Dezvoltarea sectorului de producere a cartofilor de sămânță în Republica Moldova se confruntă în continuare cu dificultăți majore, acesta nefiind valorificat la nivelul necesar pentru a acoperi cerințele actuale ale pieței. Totodată, standardele tot mai exigente privind calitatea și regimul de comercializare a materialului semincer impun necesitatea consolidării cadrului normativ național. Elaborarea și aplicarea unor reglementări clare, aliniate atât la cerințele interne, cât și la standardele internaționale, reprezintă o condiție esențială pentru a asigura producătorilor agricoli acces la material semincer de cartof de înaltă calitate și pentru a răspunde prompt cerințelor pieței.

Fiind evaluate aspectele impactului cerințelor pentru cartofii de sămânță, pot releva ineficiențe sau lacune în implementare, prin urmare ele indică necesitatea de modificare și simplificare a procedurilor pentru a asigura o aplicabilitate mai eficientă și mai transparentă a condițiilor și cerințelor de import și de plasare pe piață a lor.

Pe măsură ce se acumulează experiență în implementare, cerințele de import și plasare pe piață necesită clarificare și revizuire a procedurilor administrative.

Temeiul pentru instituirea proiectului hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Cerințelor de clasificare, producere și condiții minime de comercializare pentru cartofii de sămânță se bazează pe mai multe acte legislative, inclusiv:

1. Legea nr. 68/2013 despre semințe. Reglementează aspectele legale de producere, certificare, și comercializare a semințelor, asigurând calitatea și siguranța acestora;

2. Legea nr. 231/2010 cu privire la comerțul interior. Această lege stabilește principiile generale de desfășurare a activităților de comerț pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv reglementări referitoare la comercializarea produselor alimentare;

3. Hotărârea de Guvern nr. 43/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind testarea și admiterea soiurilor în Catalogul soiurilor de plante;

4. Legea 39/2008 privind protecția soiurilor de plante.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ acceptabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Republica Moldova, în contextul procesului de armonizare legislativă cu Uniunea Europeană, își orientează eforturile spre alinierea cadrului normativ din agricultură la standardele comunitare, inclusiv în domeniul producerii și comercializării cartofilor de sămânță. În acest sens, devine prioritară elaborarea unui proiect normativ care să stabilească cerințe clare de calitate pentru cartofii de sămânță, asigurând astfel atât conformitatea cu reglementările europene, cât și garantarea materialului semincer de înaltă valoare biologică pe piața internă. Catalogul Național al soiurilor de plante agricole și de legume va servi drept bază pentru autorizarea soiurilor și pentru integrarea noilor standarde de calitate, consolidând cadrul de reglementare necesar dezvoltării durabile a sectorului.

Cartofii de sămânță reprezintă elementul fundamental pentru asigurarea unei producții stabile, de calitate și competitive, atât la nivel local, cât și pe piața internațională. Obținerea și utilizarea materialului semincer conform standardelor de calitate reprezintă o condiție esențială pentru dezvoltarea durabilă a sectorului cartofului și pentru creșterea rentabilității agenților economici.

Cerințele de calitate pentru cartofii de sămânță se referă, în primul rând, la originea și certificarea materialului. Tuberculii destinați pentru înmulțire trebuie să provină din surse autorizate și să dețină certificate care atestă apartenența lor la o anumită clasă de sămânță: pre-bază, bază sau certificată. Aceste clase reflectă numărul de generații de multiplicare și gradul de puritate biologică. Este interzisă utilizarea cartofilor de consum sau a celor proveniți din surse necontrolate, întrucât aceștia pot transmite boli virale, bacteriene sau fungice.

Conform informației colectate de pe pagina oficială a Biroului Național de Statistică, cantitatea de cartofi consumată pe cap de locuitor anual este de cca. 95-97 kg, iar consumul total pe țară este de cca. 270-300 mii t de cartofi. Pentru a asigura această cantitate de cartofi sunt necesare de cultivat cca. 40 mii ha cu norma de însămânțare de 1,8-3,0 t/ha cartofi de sămânță în dependență de soi, calibrul tuberculilor, tehnologia de plantare și/sau densitatea dorită, ceea ce indică că pentru a cultiva această suprafață este necesar cca. 88 mii t cartofi de sămânță.

Tabelul nr. 1 Date generale despre producția de cartofi din Republica Moldova pentru anii 2021-2024.

2021	2022	2023	2024
------	------	------	------

Suprafața însămânțată, mii ha	Recolta medie, t/ha	Recolta globală, mii tone	Suprafața însămânțată, mii ha	Recolta medie, t/ha	Recolta globală, mii tone	Suprafața însămânțată, mii ha	Recolta medie, t/ha	Recolta globală, mii tone	Suprafața însămânțată, mii ha	Recolta medie, t/ha	Recolta globală, mii tone
22,3	9,8	218,3	22,9	7,6	171,8	22,9	7,5	172,4	22,5	6,0	135,4

În prezent în sectorul producerii cartofilor de sămânță, în Republica Moldova se reflectă o situație incertă, care poate fi exprimată prin faptul că în ultimii 5 ani suprafețele cultivate cu cartofi se menține stabilă, iar recolta medie la ha, s-a redus de la 7,6 t/ha la 6,1 t/ha. Acest indicator poate fi interpretat diferit, dar un lucru este clar că cartofii de sămânță au o importanță majoră în definirea calității producției finite a recoltei medii la ha și a recoltei globale.

Chiar dacă în Republica Moldova există cadru procedural complet, acesta nu este funcțional și operațional la justa valoare prin care să reglementeze comercializarea cartofilor de sămânță. De la adoptarea sa, cadrul european și internațional a evoluat semnificativ, prin perfecționarea standardelor, introducerea unor cerințe suplimentare de sănătate a plantelor și digitalizarea proceselor de trasabilitate, pe când cadrul național în ultimii 10 ani nu a suferit nici o modificare, ceea ce impune intervenția.

La nivel european, Directiva Consiliului 2002/56/CE privind comercializarea cartofilor de sămânță constituie principalul document de referință, completat periodic prin acte de punere în aplicare care vizează organisme dăunătoare reglementate necarantină (RNQP), inspecțiile oficiale, metodele de diagnostic și condițiile de certificare. În paralel, Regulamentul (UE) 2016/2031 privind sănătatea plantelor și sistemul de plant passport a introdus obligații suplimentare pentru trasabilitatea materialului de plantare și pentru prevenirea introducerii unor organisme dăunătoare. Pe plan internațional, standardul UNECE S-1 pentru cartofii de sămânță este utilizat pe scară largă pentru facilitarea comerțului cartofilor de sămânță.

În primul rând, actul normativ nu este aliniat integral la legislația europeană și la standardele internaționale, ceea ce creează discrepanțe între cerințele aplicate pe plan național și cele aplicate de partenerii comerciali naționali și internaționali.

Lipsa unui cadru național actualizat afectează competitivitatea producătorilor locali și poate constitui o barieră pentru export, dar și un risc fitosanitar prin aplicarea unor standarde depășite. În al doilea rând, hotărârea nu integrează explicit noile cerințe privind sănătatea plantelor, cum ar fi gestionarea RNQP sau obligativitatea plant passport, instrumente esențiale pentru prevenirea răspândirii bolilor și dăunătorilor de importanță economică. În al treilea rând, metodele de diagnostic și pragurile de toleranță stabilite în prezent se bazează în principal pe proceduri tradiționale și pe limite mai puțin stricte, în timp ce la nivel european sunt utilizate tehnici moderne de laborator, inclusiv metode moleculare, care permit o detecție timpurie și mai fiabilă a agenților patogeni.

Un alt aspect deficitar îl constituie sistemul de trasabilitate și etichetare. În lipsa unor prevederi clare privind registrul digital al producătorilor, codurile unice pentru loturi sau obligativitatea etichetării conform standardelor europene, lanțul de aprovizionare cu cartofi de sămânță rămâne vulnerabil la fraude și la lipsa de transparență. De asemenea, competențele autorităților responsabile și procedurile de

control oficial sunt descrise insuficient, ceea ce afectează aplicarea uniformă a legislației, retragerea promptă a loturilor neconforme și sancționarea adecvată a abaterilor. Lipsesc și mecanisme clare de recunoaștere a certificatelor eliberate de alte state, ceea ce creează dificultăți în comerțul internațional, precum și prevederi privind acreditarea laboratoarelor, formarea inspectorilor și dotarea instituțiilor implicate. În plus, hotărârea nu prevede un mecanism de actualizare rapidă a anexelor tehnice, ceea ce face dificilă adaptarea promptă la apariția unor noi organisme dăunătoare sau la revizuirea standardelor europene și internaționale.

Astfel, lacunele normative identificate - de la definirea învechită a categoriilor de sămânță, până la lipsa reglementărilor privind trasabilitatea digitală, recunoașterea certificatelor externe sau integrarea aspectelor de sustenabilitate - justifică necesitatea intervenției.

În concluzie, o condiție necesară pentru asigurarea calității cartofilor de sămânță, protecția fitosanitară a culturilor, facilitarea comerțului internațional și integrarea Republicii Moldova în circuitul normativ european și internațional.

Problemele și deficiențele care impun intervenția prin promovarea acestui proiect de Hotărâre de Guvern sunt multiple și interconectate, având un impact semnificativ asupra sectorului agricol și al semințelor de cartofi din Republica Moldova.

Unele prevederi care sunt în actuala Hotărâre de Guvern fie sunt prea restrictive, fie sunt insuficient de detaliate, ceea ce generează interpretări diferite, birocrație suplimentară, unde aceste prevederi descurajează investițiile în sectorul de producere a cartofilor de sămânță și afectează calitatea materialului de plantare disponibil pe piața internă.

În plan economic și climatic, schimbările intervenite în ultimii ani — creșterea incidenței unor boli dependente de condițiile meteorologice, fenomene extreme care pot amplifica riscul de contaminare a materialului semincer și necesitatea unor categorii de calitate adaptate la cerințele pieței — impun revizuirea criteriilor de clasificare, toleranțelor pentru anumite simptome, cerințelor de calibrare și criteriilor comerciale. Revizuirea cadrului normativ trebuie să țină seama de compatibilitatea cerințelor tehnice cu realitățile climatice și economice contemporane, astfel încât să ofere producătorilor de sămânță instrumente adecvate de adaptare și reziliență. În acest sens, se va aproba o nouă hotărâre de Guvern privind clasificarea, producerea și cerințele minime de comercializare pentru cartofii de sămânță, care să reflecte condițiile actuale de producție și cerințele pieței.

Prin urmare, motivele cheie care impun abrogare a Hotărârii de Guvern nr. 189/2010 cu privire la cerințele de calitate pentru cartofii de sămânță sunt:

- necesitatea armonizării cu reglementările europene și cu noile directive/standarde;
- acoperirea lacunelor privind agenții patogeni importanți și măsurile de insecuritate (inclusiv cerințe pentru eliminarea deșeurilor contaminate);
- clarificarea regimului pentru materialul ecologic/eterogen;
- consolidarea capacității instituționale de control, diagnostic și certificare;

- adaptarea criteriilor de calitate la riscurile climatice și la cerințele pieței.

Intervenția asupra proiectului ar trebui să urmărească nu doar corecții tehnice punctuale, ci o reformulare coerentă care să cuprindă: clarificarea și actualizarea definițiilor și a categoriilor de certificare; prevederi clare privind măsurile de prevenire și gestionare a bolilor emergente (inclusiv *Ralstonia*); reguli explicite pentru materialul ecologic; cerințe moderne de etichetare și trasabilitate; și mecanisme de întărire a capacității administrative și de laborator. Un astfel de pachet legislativ va îmbunătăți calitatea materialului semincer, va facilita conformitatea cu piețele externe și va diminua riscurile fitosanitare la nivel național.

Cartofii de sămânță, conform proiectului sunt supuși analizelor printr-o examinare oficială din considerente că orice contaminare cu boli, viruși sau alte neconformități afectează direct productivitatea culturilor viitoare și poate răspândi probleme fitosanitare. Pentru alte categorii riscurile de răspândire a bolilor sau degradarea genetică nu sunt la fel de critice, iar examinarea lor sub control oficial este suficientă pentru a verifica conformitatea. Această diferență urmărește să asigure o garanție maximă asupra calității materialului semincer protejând astfel agricultura și siguranța alimentară pe termen lung.

3. Obiectivele următoare și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul prevede armonizarea cerințelor de calitate pentru cartofii de sămânță cu prevederile Directivei Consiliului 2002/56/CE, Directivei 2014/20, Directivei 2014/21, Decizia 2017/547 cu actele de punere în aplicare aferente și cu standardul UNECE S-1. În acest sens, sunt actualizate și clarificate criteriile privind categoriile de sămânță (pre-bază, bază și certificată), cerințele de puritate varietală, starea fitosanitară și pragurile de toleranță admise.

Totodată, proiectul integrează în mod explicit cerințele privind sănătatea plantelor, în conformitate cu Regulamentul (UE) 2016/2031, inclusiv aspectele referitoare la organismele dăunătoare reglementate necarantină, unde sunt stabilite cerințe clare privind starea fitosanitară a loturilor, monitorizarea oficială și măsurile de prevenire a răspândirii bolilor de importanță economică, inclusiv a celor emergente.

În conformitate cu normele UE, proiectul stabilește în mod expres distanțele minime de izolare pentru loturile destinate producerii cartofilor de sămânță, în funcție de categoria de sămânță și de riscurile fitosanitare asociate. Aceste prevederi urmăresc prevenirea contaminării genetice și fitosanitare, asigurând menținerea purității biologice a materialului semincer.

Elementul de noutate constă în corelarea distanțelor de izolare cu cerințele europene și cu practicile agricole moderne, oferind totodată claritate și predictibilitate producătorilor.

Clarificarea procedurilor de prelevare a probelor și examinarea oficială a tuberculilor de cartofi, în proiect se definesc în mod detaliat procedurile și metodele de prelevare a probelor de tuberculi destinați comercializării ca material semincer, precum și cadrul examinării oficiale. Se face o distincție clară între regimul aplicabil cartofilor de

sămânță și cel aplicabil altor categorii de cartofi, având în vedere riscurile diferite asociate acestora. Cartofii de sămânță sunt supuși examinării oficiale obligatorii, inclusiv analizelor de laborator, întrucât orice neconformitate poate afecta direct productivitatea culturilor viitoare și poate genera riscuri fitosanitare majore. Pentru celelalte categorii, controlul oficial este considerat suficient pentru verificarea conformității, această abordare fiind proporțională cu nivelul de risc.

Proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Cerințelor de clasificare, producere și condiții minime de comercializare pentru cartofii de sămânță vine cu următoarele modificări:

1. Alinierea standardelor de calitate pentru cartofii de sămânță conform cerințelor prevăzute de statele membre ale Uniunii Europene;
2. Determinarea clară a distanțelor de izolare pentru loturile de teren destinate producerii cartofilor de sămânță;
3. Procedura și metodele de prelevare a probelor de tuberculi de cartofi destinate comercializării ca material săditor;
4. Specificarea clară a cerințelor privind ambalarea cartofilor de sămânță și mențiunile specifice pentru etichetele folosite la ambalarea cartofilor;

Având în vedere că accentul se pune pe calitatea tuberculilor de cartofi de sămânță și respectarea prevederilor stipulate în Hotărârea de Guvern vizată supra, ar contribui la dezvoltarea sectorului producerii de cartofi de sămânță și la disponibilitatea plasării lor pe piețele externe, inclusiv piața Europeană.

În vederea alinierii la standardele europene, proiectul stabilește cerințe clare referitoare la ambalarea și etichetarea cartofilor de sămânță, incluzând mențiuni obligatorii care permit identificarea categoriei de sămânță, a soiului, a originii și a lotului. Ca element de noutate, se remarcă consolidarea trasabilității materialului semincer, realizată prin introducerea unor mecanisme de identificare a loturilor și prin corelarea etichetării cu sistemele de control oficial, măsuri care reduc riscul de fraudă, sporesc transparența lanțului de aprovizionare și facilitează retragerea rapidă a loturilor neconforme.

Prin alinierea cerințelor naționale la legislația Uniunii Europene și la standardele internaționale, proiectul creează premisele pentru recunoașterea reciprocă a certificatelor și pentru facilitarea comerțului cu cartofi de sămânță, inclusiv pe piața europeană. Totodată, noile prevederi contribuie la reducerea birocrăției inutile, la clarificarea cerințelor aplicabile și la creșterea predictibilității pentru producători, stimulând investițiile în sectorul producerii cartofilor de sămânță.

***3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
NU EXISTĂ***

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Modificarea Hotărârii Guvernului cu privire la clasificarea, producerea și cerințele minime de comercializare pentru cartofii de sămânță, în procesul de armonizare a legislației Republicii Moldova cu cea a Uniunii Europene, va avea efecte

importante asupra sectorului public, prin faptul că va fi motor în procesul de producere și comercializare a cartofilor de sămânță de calitate înaltă. În afară de acest beneficiu adaptarea cadrului normativ la standardele europene presupune, în principal, ajustări de ordin legislativ și procedural, prin care se vor menține principiile de bază în procesul de producere a cartofilor de sămânță.

Tot în acest context, modificările impuse, în procesul de armonizare a legislației Republicii Moldova cu acquis-ul Uniunii Europene, produce efecte asupra sectorului public în sensul modernizării și uniformizării cadrului normativ. Ajustările vizează în special clarificarea terminologiei, revizuirea criteriilor de certificare și consolidarea mecanismelor de control fitosanitar, în concordanță cu practicile europene.

Instituțiile competente, în frunte cu Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și subdiviziunile sale teritoriale, își păstrează atribuțiile esențiale de supraveghere, inspecție și certificare a cartofilor de sămânță. Modificările vor conduce la o aplicare mai coerentă și standardizată a acestor proceduri, prin actualizarea documentației, uniformizarea registrelor și perfecționarea metodologiilor de lucru.

Laboratoarele acreditate vor continua activitățile de verificare și testare, în conformitate cu cerințele tehnice impuse de legislația europeană. În acest sens, accentul cade pe alinierea proceselor interne și pe respectarea unor proceduri armonizate, menite să asigure un nivel ridicat de calitate și siguranță fitosanitară.

Pe termen mediu și lung, armonizarea normativă va contribui la creșterea predictibilității și transparenței în domeniu, va facilita libera circulație a materialului semincer pe piețele externe și va consolida credibilitatea sistemului național de certificare. Aceste efecte vor întări poziția Republicii Moldova în procesul de integrare europeană și vor sprijini adaptarea sectorului agricol la standarde recunoscute pe plan internațional.

Impactul asupra sectorului public se concretizează în consolidarea cadrului normativ, prin alinierea cerințelor naționale la standardele tehnice și procedurale europene. Uniformizarea practicilor administrative permite aplicarea unitară a regulilor de certificare și control, reducând discrepanțele între diferite niveluri instituționale. În același timp, întărirea capacităților instituționale sporește eficiența procesului de reglementare și supraveghere, asigurând un nivel înalt de transparență și credibilitate. Toate aceste elemente contribuie la crearea unui sistem funcțional compatibil cu acquis-ul comunitar, consolidând procesul de integrare europeană a Republicii Moldova.

În continuare, se evidențiază necesitatea uniformizării procedurilor administrative, ceea ce garantează consistența și coerența măsurilor de control, certificare și monitorizare la nivel central și teritorial. Totodată, analiza subliniază consolidarea capacităților instituționale, prin implementarea unor metodologii standardizate și prin optimizarea proceselor interne, menite să asigure respectarea cerințelor de calitate și siguranță fitosanitară.

În plus, se impune asigurarea coerenței legislative și instituționale, prin corelarea actelor normative conexe și eliminarea eventualelor contradicții sau lacune în regimul juridic aplicabil. În final, direcțiile identificate reflectă și obiectivul

strategic al integrării în standardele europene, prin creșterea eficienței controlului și consolidarea credibilității sistemului național de certificare a materialului semincer.

Analiza impactului asupra sectorului public, generată în Hotărârea Guvernului cu privire la clasificarea, producerea și cerințele minime de comercializare pentru cartofii de sămânță, evidențiază direcții esențiale de intervenție în domeniul reglementării și controlului fitosanitar, și anume:

1. Modernizarea cadrului normativ – adaptarea cerințelor naționale la standardele europene, prin clarificarea criteriilor de certificare și actualizarea reglementărilor tehnice, pentru a asigura compatibilitatea deplină cu acquis-ul comunitar;

2. Uniformizarea practicilor administrative – standardizarea procedurilor de control, certificare și monitorizare, ceea ce conduce la aplicarea unitară a normelor la nivel central și teritorial;

3. Întărirea capacităților instituționale – consolidarea rolului autorităților responsabile, în special al Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor și al laboratoarelor acreditate, prin perfecționarea metodologiilor de lucru și creșterea eficienței operaționale;

4. Asigurarea transparenței și credibilității sistemului de certificare – crearea unui cadru previzibil și recunoscut la nivel european, care sporește încrederea partenerilor externi și facilitează libera circulație a materialului semincer;

5. Coerența legislativă și instituțională – alinierea hotărârii cu alte acte normative conexe pentru a evita suprapuneri, lacune sau contradicții în aplicarea reglementărilor din domeniul fitosanitar;

6. Creșterea eficienței controlului fitosanitar – introducerea unor proceduri clare și armonizate cu standardele UE contribuie la o supraveghere mai riguroasă a materialului semincer și la prevenirea răspândirii bolilor și dăunătorilor;

7. Consolidarea capacității de integrare europeană – implementarea modificărilor demonstrează capacitatea instituțiilor naționale de a transpune și aplica legislați.

În final, direcțiile identificate reflectă și obiectivul strategic al integrării în standardele europene, prin creșterea eficienței controlului și consolidarea credibilității sistemului național de certificare a materialului săditor și semincer, în care intră și cartofii de sămânță. Aceste măsuri facilitează aplicarea uniformă a reglementărilor fitosanitare și sprijină integrarea Republicii Moldova în standardele europene, consolidând eficiența și credibilitatea sectorului public în domeniul controlului și certificării cartofilor de sămânță.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea Hotărârii Guvernului cu privire la clasificarea, producerea și cerințele minime de comercializare pentru cartofii de sămânță generează costuri suplimentare la crearea și implementarea sistemului digital de trasabilitate pentru cartofii de sămânță. Mijloacele financiare vor fi acoperite din bugetul de Stat. Autoritățile responsabile își vor desfășura atribuțiile în limitele competențelor și

resurselor existente, cu ajustările corespunzătoare, utilizând infrastructura și personalul deja disponibil.

Totodată, prin implementarea Hotărârii vor fi generate costuri minore și posibil de gestionat din cadrul resurselor deja existente. Aceste costuri presupun următoarele:

1. Cheltuieli operaționale minore – consumabile pentru laboratoare, materiale pentru inspecții și controale, arhivare a documentelor și formularelor;

2. Ajustări administrative și IT – modificări minore ale sistemelor informatice existente pentru evidența loturilor de cartofi de sămânță, actualizarea registrelor și formularelor;

3. Instruirea personalului – sesiuni de perfecționare sau instruire privind noile proceduri de certificare și control, inclusiv armonizarea cu standardele europene;

4. Costuri de comunicare și informare – pregătirea ghidurilor pentru producători, materiale informative sau consultări cu operatorii economici.

5. Cheltuieli logistice ocazionale – deplasări pentru inspecții și controale la fața locului, utilizând resursele existente ale instituțiilor responsabile.

Este important de subliniat că aceste costuri nu presupun angajări suplimentare de personal, dotări speciale sau reorganizări instituționale și pot fi acoperite din bugetele curente ale autorităților implicate.

În concluzie, analiza impactului financiar relevă că modificările determină apariția unor sarcini bugetare suplimentare asupra statului, ci doar a unor cheltuieli punctuale, de natură operațională, care pot fi integral absorbite în cadrul resurselor existente.

De asemenea, aceste ajustări nu reclamă reorganizări instituționale, suplimentări de personal sau investiții în infrastructură, ci se încadrează în mecanismele administrative curente. Din această perspectivă, proiectul este unul sustenabil din punct de vedere financiar, întrucât valorifică capacitățile instituționale și resursele existente, asigurând în același timp conformitatea deplină cu standardele europene.

Prin urmare, impactul financiar al implementării este minimal, bine fundamentat juridic și ușor de gestionat administrativ, confirmând faptul că procesul de armonizare legislativă se realizează fără a impune presiuni suplimentare asupra bugetului de stat și consolidând premisele unei aplicări eficiente și coerente a noilor reglementări.

Totodată, orice intervenție normativă, este concepută și fundamentată în așa mod încât să asigure un echilibru între necesitatea alinierii cadrului juridic la standardele internaționale și europene și principiul bunei gestiuni a resurselor publice. Evaluarea impactului sub aspect financiar și instituțional are rolul de a garanta că actele normative sunt aplicate efectiv de către autorități.

O asemenea abordare consolidează securitatea juridică, transparența procesului decizional și previzibilitatea aplicării normelor, creând premisele unei administrări eficiente și responsabile a domeniilor reglementate. Prin urmare, modificările legislative adoptate nu trebuie privite doar ca o simplă ajustare tehnică, ci ca un instrument strategic de modernizare a cadrului normativ, de uniformizare a practicilor

instituționale și de întărire a capacității statului de a răspunde exigențelor actuale și viitoare.

Astfel, concluzia generală este că impactul juridic și instituțional al unei asemenea intervenții se reflectă, pe termen lung, în creșterea coerenței legislative, consolidarea capacităților administrative și asigurarea unei compatibilități durabile cu standardele internaționale, în beneficiul întregii societăți.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Impactul asupra sectorului public în urma implementării Hotărârii Guvernului cu privire la clasificarea, producerea și cerințele minime de comercializare pentru cartofii de sămânță se manifestă, în principal, prin consolidarea cadrului normativ și administrativ în domeniul fitosanitar. Modificările contribuie la modernizarea legislației naționale, prin alinierea acesteia la standardele și practicile Uniunii Europene, ceea ce sporește coerența juridică și reduce riscul de suprapuneri sau contradicții normative.

Adoptarea acestui proiect de hotărâre are o relevanță deosebită pentru sectorul privat, în special pentru actorii din industria producătorilor de cartofi de sămânță, fermierii, amelioratorii, distribuitorii și unitățile de multiplicare. Acesta oferă o oportunitate reală de a valorifica potențialul soiurilor de cartofi autohton, printr-un mecanism legal clar, transparent și predictibil.

Ajustarea Hotărârii Guvernului cu privire la clasificarea, producerea și cerințele minime de comercializare pentru cartofii de sămânță are un impact direct și semnificativ asupra sectorului privat, întrucât răspunde unei necesități reale, semnalate constant de operatorii economici din domeniul agricol. În prezent, în Republica Moldova nu există producători înregistrați de cartofi de sămânță, iar piața este alimentată aproape exclusiv din import. Această dependență structurală de furnizorii externi limitează competitivitatea fermierilor, crește costurile de producție și reduce capacitatea sectorului de a dezvolta soluții locale adaptate condițiilor pedoclimatice autohtone.

Prin ajustarea cerințelor de calitate și armonizarea acestora cu standardele europene, proiectul creează premisele necesare pentru încurajarea investițiilor private în producerea și certificarea cartofilor de sămânță pe plan intern. În același timp, se oferă un cadru normativ previzibil și transparent, care facilitează intrarea pe piață a unor operatori economici noi, interesați să dezvolte acest segment de producție.

În perspectiva pe termen scurt, completările aduse Hotărârii Guvernului cu privire la clasificarea, producerea și cerințele minime de comercializare pentru cartofii de sămânță vor contribui la crearea unui cadru normativ mai clar și mai previzibil pentru operatorii economici, ceea ce va facilita accesul acestora la procedurile de certificare și control. Standardizarea și simplificarea proceselor administrative vor elimina incertitudinile existente, reducând barierele birocratice și oferind fermierilor siguranța juridică necesară pentru a investi în activități de producere și comercializare a cartofilor de sămânță. În acest fel, se creează condiții favorabile pentru intrarea pe piață a unor noi agenți economici și pentru dezvoltarea treptată a acestui segment agricol.

Dar analizând avantajele pe termen mediu și lung, efectele pozitive ale modificărilor se vor manifesta prin consolidarea unei piețe interne funcționale de cartofi de sămânță. Apariția producătorilor locali va conduce la diversificarea ofertei interne, oferind fermierilor surse multiple și competitive de material semincer. Această evoluție va contribui direct la reducerea dependenței de importuri, diminuând vulnerabilitatea sectorului agricol la fluctuațiile de preț și la riscurile asociate furnizorilor externi. În plus, disponibilitatea unui material semincer de calitate produs pe plan local va sprijini creșterea competitivității producătorilor agricoli, atât prin reducerea costurilor de producție, cât și prin adaptarea mai bună a soiurilor la condițiile pedoclimatice din Republica Moldova.

În ansamblu, aceste modificări creează premisele pentru o dezvoltare sustenabilă a sectorului privat agricol, stimulând investițiile, diversificarea și inovarea, cu beneficii directe asupra securității alimentare și competitivității economiei naționale.

Astfel, proiectul nu doar aliniază Republica Moldova la exigențele europene, ci și creează oportunități de dezvoltare economică pentru sectorul privat, oferind cadrul necesar pentru apariția și consolidarea unei piețe interne a cartofilor de sămânță, capabilă să răspundă cererii locale și să deschidă noi perspective pentru export.

Această intervenție legislativă răspunde unei necesități stringente, generate de lipsa producătorilor autohtoni de cartofi de sămânță și de dependența exclusivă de importuri. Prin noile reglementări, sunt stabilite mecanisme clare, transparente și previzibile de certificare și control, care oferă agenților economici oportunitatea de a intra pe piață, de a investi în producerea cartofilor de sămânță și de a contribui la diversificarea și consolidarea sectorului agricol național, prin care se presupun:

- Acces la un cadru normativ clar și previzibil – agenții economici beneficiază de reguli transparente de certificare și control, ceea ce reduce incertitudinile juridice și administrative și oferă stabilitate pentru investiții.

- Crearea oportunităților de piață pentru producători locali – modificările facilitează înregistrarea și activitatea operatorilor economici interesați de producerea cartofilor de sămânță, deschizând perspective pentru dezvoltarea unui nou segment al agriculturii naționale.

- Reducerea dependenței de importuri – prin stimularea apariției producătorilor autohtoni de cartofi de sămânță, mediul de afaceri dobândește alternative locale la sursele externe, diminuând riscurile legate de fluctuațiile de preț și disponibilitate pe piața internațională.

- Îmbunătățirea calității și adaptabilității materialului semincer – producția locală permite obținerea unor soiuri mai bine adaptate condițiilor pedoclimatice ale Republicii Moldova, sporind randamentul și competitivitatea fermelor agricole.

- Creșterea competitivității operatorilor agricoli – accesul la material semincer de calitate, produs intern, reduce costurile și facilitează dezvoltarea unor lanțuri valorice eficiente și sustenabile.

- Stimularea investițiilor private – existența unor norme clare și armonizate cu legislația europeană încurajează investițiile în tehnologii moderne, infrastructură de producere și certificare a semințelor.

Implementarea Hotărârii Guvernului cu privire la clasificarea, producerea și cerințele minime de comercializare pentru cartofii de sămânță reprezintă un pas esențial în modernizarea cadrului normativ și în crearea unor condiții favorabile pentru dezvoltarea mediului de afaceri privat. Prin aceste ajustări, sunt oferite mecanisme care stimulează atât activitatea operatorilor economici, cât și colaborarea dintre aceștia și autoritățile publice, generând beneficii comerciale, sporirea transparenței și consolidarea încrederii în sistemul de certificare și control, și anume:

1. Claritate juridică și diminuarea riscurilor comerciale - implementarea proiectului contribuie la consolidarea unui cadru normativ coerent, în deplină concordanță cu standardele europene în materie de producere și comercializare a cartofilor de sămânță. Prin precizarea clară a criteriilor de certificare, a responsabilităților autorităților de control și a obligațiilor operatorilor economici, se asigură o interpretare unitară și predictibilă a normelor juridice. Această claritate normativă reduce riscul de litigii, abuzuri sau incertitudini administrative și oferă agenților economici garanția desfășurării activității lor într-un cadru legal transparent și stabil. Totodată, diminuarea riscurilor de neconformitate contribuie la consolidarea securității juridice a raporturilor dintre mediul de afaceri și autoritățile competente.

2. Stimularea colaborării dintre sectorul public-privat și a inovării în domeniul producerii cartofilor de sămânță - proiectul instituie premisele unei relații funcționale și constructive între autoritățile de reglementare și control, în special Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, și operatorii economici interesați de producerea cartofilor de sămânță. Implementarea noilor reguli presupune procese de certificare, inspecție și monitorizare care se bazează pe cooperare și pe un dialog constant între cele două părți. Din perspectivă juridică, acest mecanism consolidează principiul transparenței administrative și al parteneriatului public-privat, permițând atât autorităților, cât și operatorilor economici să își alinieze acțiunile la exigențele comune ale pieței interne și europene. Colaborarea instituționalizată contribuie, de asemenea, la sporirea încrederii reciproce și la formarea unei practici administrative uniforme.

3. Beneficii comerciale și dezvoltarea lanțurilor valorice locale - prin reglementarea explicită a cerințelor de calitate pentru cartofii de sămânță și prin instituirea unor proceduri clare de certificare, proiectul creează oportunități reale de dezvoltare pentru mediul privat. Apariția producătorilor autohtoni de cartofi de sămânță asigură diversificarea ofertei interne, reduce dependența de importuri și favorizează dezvoltarea unor lanțuri valorice locale. Din punct de vedere juridic, cadrul normativ oferă garanții privind calitatea și trasabilitatea materialului semincer, elemente esențiale pentru integrarea produselor pe piața națională și pe cea europeană. Aceste beneficii comerciale au un efect multiplicator, întrucât sprijină competitivitatea fermierilor locali, stimulează investițiile în tehnologii agricole moderne și contribuie la creșterea valorii adăugate în sectorul agricol.

Impactul economic al acestor procese se va resimți nu doar în cifra de vânzări, ci și în creșterea calității tuberculilor de cartofi de sămânță puși în circulație, în creșterea încrederii consumatorilor agricoli și în competitivitatea generală a sectorului agroalimentar din Republica Moldova. Aceste avantaje vor conduce la o situație financiară mai stabilă și mai elastică, dar și mai competitivă și mai bine integrată în spațiul agricol european, cu beneficii directe asupra fermierilor, companiilor și consumatorilor finali.

În urma analizei detaliate a sectorului producerii cartofilor de sămânță în Republica Moldova și în diferite state membre ale Uniunii Europene, se observă diferențe semnificative atât în ceea ce privește nivelul costurilor, cât și în structura cheltuielilor. Această analiză reflectă condițiile tehnologice și organizatorice, cât și contextul economic și politic agricol specific fiecărei țări. Atașat mai jos este tabelul unde sunt bine structurate cheltuielile și costurile de producere a tuberculilor de cartofi de sămânță în Republica Moldova, România, Olanda, Polonia, Germania și Franța.

Tabelul nr. 2 Estimarea costurilor de producere a cartofilor de sămânță în diferite țări din UE și Republica Moldova.

Țara	Estimare cost, ha	Observații	Sursa
Republica Moldova (estimare)	≈1.800 - 2.500€/ ha (interval estimativ)	Estimare bazată pe rapoarte de fermieri care indică costuri ale culturii (ex.: „~40.000 lei/ha). În RM costurile mari provin din: material săditor, muncă manuală, carburanți și inputuri; Nu am găsit un studiu public oficial specific doar pentru cartof sămânță în Moldova; astfel folosim ca proxy costurile de cultură (producție) din surse locale și curs valutar BNM pentru conversie.	MAI PUȚINE PLANTAȚII DE CARTOF, DIN CAUZA SCUMPIRILOR – FNFM
România	≈ 3.940 – 8.860€/ ha (calcul din 20.000-45.000 ron/ha)	Sursele românești raportează costuri de înființare/operare pentru cultura de cartof între 20.000 și 45.000 RON/ha (costuri mai mari pentru cartofi de sămânță față de cartoful de piață). Include: material de plantare, lucrări mecanizate, muncă, îngrășăminte, tratamente; randamente	https://agrointel.ro/295036/cultivare-cartofi-plantare-ingrijire-productii-subventii Informațiile publicate pe site-ul agrointel.ro pot fi preluate, în conformitate cu legislația aplicabilă,

		variabile. Conversie RON→EUR cu curs ECB.	doar în limita a 200 de caractere.
Olanda	≈ 6.000 – 10.000 € / ha (seed > ware)	Sector foarte mecanizat și de înalță performanță; costurile totale pentru cartof (mai ales pentru producția de sămânță certificată) sunt mult mai mari decât pentru cartoful de masă (inputuri, certificări, testări sanitare, depozitare, irigații, lucrări mecanizate). Raportări recente indică costuri aproape 10.000 €/ha pentru anumite culturi de cartof (creștere costuri energie/combustibil). Prețurile de referință la sămânță (€/100 kg) sunt publicate de asociații/companii.	https://www.potatone wstoday.com/2021/11/ 26/dutch-industry- body-concerned-about- rise-in-potato- production-cost- approaching-10000- euros-per- ha/?utm_source=chatg pt.com
Polonia	≈ 7.000 – 8.200 €/ ha	Publicații agricole poloneze raportează costuri totale pentru producția de sadzeniak (cartof sămânță) în jur de 30–35k PLN/ha (2700-2800 PLN/t)	Produkcja sadzeniaków - czy się opłaca?
Germania	≈ 5.300 €/ ha	Studiu/regiune NW Europe (revizie academică) indică costuri medii totale pentru cartof (incluzând sămânță în mix) în jur de ~ 5.322 €/ha — costurile variază după orientarea culturii (sămânță vs. industria). Germania are costuri medii mari dar și productivități ridicate.	Potato Production in Northwestern Europe (Germany, France, the Netherlands, United Kingdom, Belgium): Characteristics, Issues, Challenges and Opportunities - PMC
Franța	≈ 12.000 – 14.000 €/ha	Costuri mari datorate energiei electrice pentru depozitare, inputurilor, forței de muncă, certificărilor, infrastructurii de gestionare a plantelor. Estimarea din 2020 la ~12.000 €/ha, cu proiecție de creștere către ~14.000 €/ha până în 2025.	Une augmentation inquiétante des charges - Le Betteravier français

Analiza arată că Republica Moldova are costuri de producere a cartofilor de sămânță mai mici decât media europeană, însă acest este relativ, din motive că diferențele de preț nu se traduc automat într-o competitivitate sporită, întrucât:

- productivitatea și calitatea materialului săditor moldovenesc sunt adesea inferioare standardelor europene;
- lipsa infrastructurii moderne și a mecanizării avansate limitează eficiența;
- accesul redus la piețele externe și lipsa certificărilor internaționale scad atractivitatea pentru export.

Urmare analizei costurilor de producere, putem concluziona că Republica Moldova are un avantaj competitiv din de vedere financiar, ce ar permite dezvoltarea agriculturii inclusiv sectorului de producere a cartofilor de sămânță și nemijlocit dezvoltarea economică a țării și a sectorului privat.

Producerea și valorificarea cartofilor de sămânță constituie o oportunitate importantă pentru sectorul privat, cu potențial de a impulsiona economia locală și de a diversifica veniturile fermierilor. Această activitate agricolă aduce un plus de valoare comparativ cu culturile convenționale, datorită standardelor ridicate de calitate și certificare, precum și a prețurilor superioare obținute pentru tuberculi de sămânță de calitate.

În plus, implicarea în procesul de producerea de cartofi de sămânță încurajează transferul de tehnologie și cunoștințe către fermieri, contribuind la profesionalizarea sectorului agricol și la creșterea randamentelor. Fermierii care se specializează în acest domeniu beneficiază de acces mai bun la soiuri performante, inputuri moderne și relații comerciale durabile cu companiile de selecție și distribuție.

Pe termen lung, dezvoltarea acestui segment poate reduce dependența de importuri, poate spori securitatea alimentară și poate poziționa Republica Moldova ca un furnizor competitiv de semințe în regiune. De asemenea, poate genera locuri de muncă în mediul rural și poate atrage investiții în infrastructura agricolă (stații de procesare, laboratoare de testare, centre de selecție), contribuind la dezvoltarea durabilă a comunităților agricole. Este important de menționat că, deși țara dispune de un potențial agricol considerabil, dependența de importuri subliniază necesitatea dezvoltării producției interne de material semincer de calitate.

Tabelul nr. 3 Importul de cartofi de semințe în Moldova 2022-2024.

Țara	2022		2023		2024	
	Cantitatea, t	Valoare, mii \$ SUA	Cantitatea, t	Valoare, mii \$ SUA	Cantitatea, t	Valoare, mii \$ SUA
F. Rusă	47,66	67,14	275,91	359,47	336,01	437,27
Franța	0,001	25,30	33,01	61,30	30,01	66,83
Grecia			20,81	19,71		
Italia	0,003	0,68				
Tarile de Jos	32,01	63,57	134,36	247,84	21,01	49,11
Polonia	188,13	243,19	178,31	227,79	78,01	109,31

Ucraina	21,81	32,76407				
Total	306,62	432,67012	642,37	916,12245	465,01	662,54312

În perioada 2022–2024, importurile de cartofi de sămânță în Republica Moldova au înregistrat o evoluție dinamică, reflectând adaptarea sectorului agricol la necesitățile pieței și la condițiile de producție internă. Se observă o creștere semnificativă a volumelor în primii ani, urmată de o ușoară stabilizare, pe fondul diversificării surselor de aprovizionare.

Țările europene și-au consolidat treptat prezența pe piața moldovenească, în special cele cu tradiție în producerea materialului semincer de cartofi de calitate. În același timp, partenerii regionali au continuat să joace un rol important, contribuind la acoperirea unei părți considerabile a necesarului intern. Analiza tendințelor denotă o dependență majoră de importuri, întrucât pe piața internă nu activează agenți economici specializați în producerea cartofilor de sămânță certificați.

Această situație impune fermierilor moldoveni să se bazeze exclusiv pe materialul semincer provenit din alte state, ceea ce sporește vulnerabilitatea sectorului agricol în fața fluctuațiilor de preț, a costurilor logistice și a eventualelor restricții comerciale. În același timp, lipsa unei baze interne de producere limitează posibilitatea de adaptare a soiurilor la condițiile pedoclimatice locale și reduce competitivitatea producătorilor autohtoni.

În acest context, se evidențiază necesitatea elaborării unor politici de stimulare a producției locale de material semincer, prin susținerea investițiilor, crearea parteneriatelor public-private și implementarea programelor de cercetare și selecție varietală. Dezvoltarea unei capacități interne de producere ar contribui, pe termen mediu și lung, la diminuarea dependenței de importuri, la creșterea calității producției și la consolidarea securității alimentare a țării.

4.4. Impactul social

Datele statistice arată nivele semnificative ale producției și a suprafețelor cultivate cu cartofi de consum, ceea ce înseamnă că modificările reglementărilor vin în contact direct cu numeroase gospodării și întreprinderi agricole, iar în contextul Republicii Moldova, sectorul agricol este nu doar un pilon economic, ci și un furnizor esențial de locuri de muncă și stabilitate în mediul rural. Cu toate acestea, producția de tuberculi de cartofi de sămânță autohton rămâne insuficientă, iar fermierii se bazează în continuare pe importuri. În plus, femeile și comunitățile vulnerabile, deși reprezintă o parte semnificativă a forței de lucru din mediul rural, se confruntă cu acces limitat la resurse, formare și oportunități economice.

Proiectul propus urmărește consolidarea lanțului de producere, comercializare și aprovizionare cu tuberculi de cartofi de sămânță – de la producția locală certificată până la adoptarea unor tehnologii verzi și bune practici, având în centrul atenției nu doar eficiența agricolă, ci și impactul social real. Acesta vizează crearea de locuri de muncă, sporirea veniturilor în gospodăriile rurale, consolidarea competențelor și stimularea coeziunii comunității prin inițiative inovative.

Odată implementat proiectul va avea impact profund asupra societății, care poate fi descris prin următoarele:

1. Crearea de locuri de muncă și venituri sustenabile - vor fi generate noi locuri stabile de lucru. Vorbim despre un impuls real pentru economia rurală și un suport pentru fermieri, care vor câștigat autonomie financiară direct din aceste activități;

2. Crearea de sisteme locale de reziliență - implementarea mecanismelor de feedback în comunități rurale care va adaptarea continuă a proiectului prin creșterea sustenabilă a rețelelor de pepiniere și ferme în regiuni multiple, cu posibilă replicare în alte zone vulnerabile;

3. Consolidarea comunităților rurale - care este un model adoptat din practica cehă prin proiectul „United by seeds” care se axează pe sprijinul biodiversității plantelor și consolidarea comunitară în acest scop;

4. Reziliență în fața schimbărilor climatice - producătorii vor primi cartofi de sămânță rezistenți la secetă pentru o agricultură „climate-smart”.

4.4.1 Impactul asupra datelor cu caracter personal

În Republica Moldova, Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal rămâne în vigoare, iar Legea nr. 195/2024, adoptată la 23 august 2024 și care va intra în vigoare în august 2026, armonizează și întărește prevederile sale cu Regulamentul (UE) 2016/679 (GDPR).

Astfel, orice entitate implicată în importul, comercializarea sau administrarea bazelor de date despre furnizori, distribuitori sau fermieri (persoane fizice) trebuie să respecte prevederile privind:

- colectarea, prelucrarea și stocarea datelor în mod transparent, corect și legitim;
- minimizarea volumului și tipului de date colectate – doar cele strict necesare;
- întâmpinarea cererilor subiecților de acces la date, rectificare sau ștergere;
- evaluarea impactului (DPIA) și, eventual, consultarea CNPDCP dacă sunt prelucrate date sensibile sau pe scară largă;
- implementarea de măsuri tehnice și organizaționale (criptare, acces restricționat, instruirea personalului) pentru securizarea datelor. Mai jos prezint etapele și posibilele riscuri care pot apărea.

Aprobarea și implementarea proiectului care prevede cerințele de calitate pentru cartofii de sămânță poate avea un impact indirect asupra protecției datelor cu caracter personal, în special în contextul proceselor administrative și comerciale asociate.

În cadrul procedurilor de autorizare, monitorizare și control privind importul și distribuția tuberculilor de cartofi de sămânță, autoritățile competente au dreptul și obligația de a colecta, prelucra și păstra date cu caracter personal și informații de identificare ale persoanelor fizice și juridice implicate. Aceste date pot include, fără a se limita la: nume și prenume, date de contact, adrese de domiciliu sau sediu, coduri fiscale, semnături electronice, precum și orice alte informații necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor legale. Prelucrarea acestor date se va realiza cu respectarea cadrului normativ aplicabil în materie de protecție a datelor și în scop exclusiv

administrativ, de reglementare și control al activităților din domeniul semințelor de cartof.

Digitalizarea procedurilor de autorizare și utilizarea platformelor electronice pentru depunerea cererilor, transmiterea documentelor justificative și desfășurarea corespondenței oficiale implică în mod inevitabil expunerea la riscuri cibernetice, precum accesul neautorizat, utilizarea abuzivă sau compromiterea datelor cu caracter personal și a informațiilor confidențiale. În aceste condiții, autoritățile și operatorii de date au obligația legală de a respecta prevederile Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, inclusiv principiile de legalitate, proporționalitate și transparență în prelucrare. Totodată, este imperativă adoptarea și menținerea unor măsuri tehnice și organizatorice corespunzătoare – cum ar fi politici de securitate cibernetică, mecanisme de autentificare și control al accesului, soluții de criptare și proceduri interne de audit – menite să garanteze confidențialitatea, integritatea și disponibilitatea datelor prelucrate.

Prelucrarea datelor cu caracter personal se vor efectua exclusiv în scopurile prevăzute de lege, cu respectarea principiilor legalității, echității, proporționalității și transparenței. Orice acces neautorizat, utilizare abuzivă sau compromitere a datelor cu caracter personal atrage răspundere juridică, conform legislației în vigoare.

Tabelul nr. 4 Etapele și riscurile întâmpinate în procesul de import a tuberculilor de cartofi de sămânță.

Etapă	Date colectate	Riscuri principale
Import de semințe	Date despre fermieri, cantitate, preț, livrare, adresă	Acces neautorizat, scurgere de date, date incomplete
Comerț și distribuție	Date despre fermieri, contracte, facturare, plată	Utilizare în scopuri neprevăzute, transfer ilegal
Promovare/comunicare	Lista mailing, solicitări online	Spam, prelucrare fără consimțământ clar

Analiza de impact relevă că proiectul normativ privind cerințele de calitate și comercializare a tuberculilor de cartofi de sămânță nu generează efecte semnificative asupra protecției datelor cu caracter personal. Prin natura și volumul redus al datelor supuse prelucrării, proiectul nu aduce atingeri drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor vizate și nu impune măsuri suplimentare de protecție a datelor, în afara celor prevăzute de legislația în vigoare.

Aceste date nu sunt sensibile, nu sunt prelucrate în mod automatizat pentru profilare și nu fac obiectul unor operațiuni transfrontaliere extinse sau riscante. În plus, toate activitățile de colectare și procesare a datelor respective se desfășoară în limitele legale stabilite de Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal și nu presupun modificări ale practicilor curente de securitate informațională.

Prin urmare, se poate concluziona că proiectul nu determină un impact semnificativ asupra vieții private a persoanelor vizate și nu impune obligația efectuării unei evaluări a impactului asupra protecției datelor (DPIA), întrucât riscurile sunt reduse, controlabile și conforme cu normele naționale și europene aplicabile.

4.4.2 Impactul asupra echității și egalității de gen

Implementarea proiectului care reglementează cerințele de calitate și comercializarea tuberculilor de cartofi de sămânță nu prevede, în mod explicit, măsuri cu impact direct asupra echității și egalității de gen. Totuși, este important de menționat că, în contextul dezvoltării sectorului agricol, accesul echitabil la resurse, tehnologii și informații rămâne o condiție esențială pentru asigurarea participării egale a femeilor și bărbaților în activitățile agricole la nivel local și național.

Deoarece domeniul vizat implică potențialul extinderii varietății de tuberculi de cartofi de sămânță, proiectul ar putea contribui indirect la crearea de oportunități egale pentru toți actorii din agricultură, inclusiv pentru femeile implicate în exploatații mai mici sau familiale, care sunt adesea limitate în accesul la material săditor de cartofi competitiv și diversificat. Asigurarea unui cadru transparent, accesibil și predictibil de plasare pe piață poate facilita participarea mai largă a producătorilor agricoli, indiferent de gen, în activitățile de cultivare și comercializare a produselor tuberculilor de cartofi de sămânță.

Totuși proiectul privind cerințele de calitate și comercializare a tuberculilor de cartofi, chiar dacă nu are impact direct asupra echității și egalității de gen, în mod indirect se poate de referit la următoarele aspecte:

1. Sporirea vizibilității femeilor în agricultură –producerea și comercializarea cartofilor de sămânță la nivel local și/sau național ca parte a unei agriculturi diversificate și sustenabile poate conduce la recunoașterea mai mare a rolului femeilor în agricultură, în special în contextul promovării practicilor agricole ecologice și sustenabile.

2. Acces la piețe și autonomie economică – plasarea pe piață a tuberculilor de cartofi produși local pot contribui lansarea unor soiuri noi, oferind oportunități economice mai variate pentru fermieri. Posibilitatea de a accesa piețe locale și regionale prin valorificarea acestor tuberculi va permite fermierilor să își valorifice direct producția, să participe în inițiative de tip gospodărie agricolă sau start-up rural, sporindu-și astfel independența financiară și gradul de implicare economică.

3. Reducerea barierelor de acces la inovație agricolă – flexibilizarea temporară a cadrului normativ poate contribui la democratizarea accesului la resurse genetice vegetale noi. Aceasta poate fi benefică în special pentru femeile care gestionează exploatații mici și nu dispun de resurse financiare sau informaționale pentru a accesa material de calitate. Promovarea unui cadru incluziv în procesul de autorizare și informare poate reduce inegalitățile și poate contribui la o mai bună reprezentare a femeilor în procesele decizionale agricole.

Pentru a preveni eventualele inegalități, este recomandabil ca implementarea proiectului să fie însoțită de măsuri de informare incluzivă, adaptate tuturor categoriilor de beneficiari, și de monitorizare atentă a efectelor sale sociale, inclusiv din perspectiva de gen.

Astfel, se poate concluziona că proiectul nu generează un impact negativ asupra echității și egalității de gen, ci poate contribui, în mod indirect, la promovarea unui

cadru agricol mai incluziv, cu condiția adoptării unei abordări sensibile la dimensiunea de gen în etapele de punere în aplicare.

4.5. Impactul asupra mediului

Hotărârea de Guvern în vigoare se abrogă, în vederea actualizării cerințelor de calitate pentru tuberculii de sămânță și alinierii acestora la bunele practici internaționale. Tuberculii de cartofi de sămânță sănătoși înseamnă loturi cu mai puține virusuri și boli, deci plantații mai sănătoase care nu necesită tratamente fitosanitare excesive și reduc astfel presiunea asupra solului, apelor și biodiversității.

Modificările efectuate recent, cerințe de calitate și cadrul de etichetare și trasabilitate permit identificarea și retragerea rapidă de pe piață a loturilor neconforme, ceea ce limitează extinderea oricăror probleme de ordin fitosanitar. Trasabilitatea eficientă a loturilor de tuberculi de cartofi de sămânță reduce necesitatea investițiilor la scară largă în remedierea situațiilor critice și care implicit are un impact pozitiv asupra mediului.

Agențiile responsabile în frunte cu ANSA vor aplica controale fitosanitare pentru tuberculi și material săditor destinat plantării în scopul identificării loturilor neconforme și prevenirii răspândirii unor boli dăunătoare și de carantină și să protejeze culturile autohtone în habitatul său natural reducând riscul de invazii biologice care ar produce efecte negative de proporție asupra ecosistemelor.

Prezentul proiect privind aplicarea cerințelor de calitate pentru tuberculii de cartofi de sămânță conține prevederi privind manipularea și eliminarea tubercuilor infectați pentru a evita răspândirea unor agenți patogeni periculoși.

Prin furnizarea de material de plantare de calitate și reducerea răspândirii bolilor inițiale a culturilor, fermierii vor avea nevoie, în medie, de mai puține tratamente chimice preventive și/sau corective, ceea ce semnifică reducerea reziduurilor în sol și apă, protecția polenizatorilor culturilor de cartofi, a faunei și florei utile și potențială creștere a utilizării practicilor agricole ecologice.

Sănătatea inițială a culturilor și tubercuilor de cartofi și reducerea intervențiilor chimice permit utilizarea practicilor care susțin reducerea eroziunii și favorizează dezvoltarea habitatelor naturale care în ansamblu protejează mediul înconjurător, iar modificările propuse în proiect au potențial de a susține un lanț de efecte pozitive asupra tuturor factorilor de mediu. Prin urmare, proiectul prevede clar atribuțiile ANSA și proceduri de monitorizare a riscurilor reziduale care pot fi detectate și remediate rapid, ceea ce minimizează durata și amploarea oricăror efecte negative respectând principiul „detectează-și-reacționează”

Pe baza reglementărilor existente, a practicilor internaționale pentru materialul de plantare a tubercuilor de cartofi de sămânță și a mecanismelor naționale de control, modificarea Hotărârii de Guvern cu privire la clasificarea, producerea și cerințele minime de comercializare pentru cartofii de sămânță are potențial real net pozitiv asupra mediului înconjurător cu condiția implementării măsurilor de trasabilitate, control și educație pentru fermieri care presupun următoarele avantaje:

- reducerea tratamentelor chimice;
- limitarea răspândirii bolilor și dăunătorilor;

- protecție resurselor de apă și sol;
- stimularea îmbunătățirii biodiversității solului.

Tabelul nr. 5 Impact asupra mediului în urma producerii cartofilor de sămânță.

Categorie de impact	Descriere	Efect asupra mediului	Exemple din RM
Chimic	Semințe certificate → necesar redus de fertilizanți.	Sol fertil, risc scăzut de poluare.	Cartofi: doză controlată de N și K.
Biologic	Soiuri adaptate → sprijină microflora utilă.	Activitate microbiană stabilă.	Cartofi: menținere bacterii fixatoare.
Fitosanitar	Testare strictă → prevenire boli.	Protecție contra patogenilor.	Loturi libere de <i>Rhizoctonia</i> .
Fizic	Lucrări reduse, irigație moderată.	Structura solului conservată.	Cartofi pe cernoziom: fără compactare.
Mono-cultură	Recomandată rotația culturilor.	Fertilitate păstrată.	Cartofi – alternați cu leguminoase.
Buruieni	Soiuri viguroase → mai puține erbicide.	Sol curat, rezistențe reduse.	Cartofi: combatere minimă.
Genetic	Propagare vegetativă → risc minim.	Conservare genetică.	Soiuri tradiționale protejate.

În concluzie aprobarea și implementarea proiectului reprezintă o oportunitate importantă pentru diversificarea și modernizarea sectorului agricol. Această inițiativă poate stimulează producerea și plasarea pe piață a tuberculilor de cartofi de sămânță de calitate care nu vor avea impact negativ asupra mediului.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

NU ESTE APLICABIL.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Directiva 2002/56/CE a Consiliului din 13 iunie 2002 privind comercializarea cartofilor de sămânță.

CELEX: 32002L0056, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L193 din 20, iunie 2002, p. 60-73;

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul hotărârii de Guvern transpune Directiva 2002/56/CE a Consiliului din 13 iunie 2002 privind comercializarea cartofilor de sămânță. Scopul Directivei – producerea în vederea comercializării, precum și la comercializarea cartofilor de sămânță. În conformitate cu art. 21 pct. 1 lit. d) și art. 31 pct. 4 din Legea 100/2017 cu privire la acte normative, a fost elaborat tabelul de concordanță anexat la prezentul proiect care conține o informație exhaustivă privind transpunerea parțială a Directivei

2002/56/CE a Consiliului din 13 iunie 2002 privind comercializarea cartofilor de sămânță.

Directiva de punere în aplicare 2014/20/UE a Comisiei din 6 februarie 2014 privind definirea claselor de cartofi de sămânță de bază și certificați de la nivelul Uniunii, precum și a condițiilor și denumirilor aplicabile acestor clase. Scopul Directivei - stabilirea normelor privind clasele de cartofi de sămânță de categoria de bază.

Directiva de punere în aplicare 2014/21/UE a Comisiei din 6 februarie 2014 de definire a condițiilor minime și a claselor Uniunii pentru cartofii de sămânță de prebază Text cu relevanță pentru SEE. Scopul Directivei – definirea condițiilor minime și a claselor pentru cartofii de sămânță de prebază.

Decizia de punere în aplicare (UE) 2017/547 a Comisiei din 21 martie 2017 privind organizarea unui experiment temporar în conformitate cu Directiva 2002/56/CE a Consiliului în ceea ce privește tuberculii de cartofi de sămânță proveniți din sămânța adevărată de cartof [notificată cu numărul C(2017) 1736] (Text cu relevanță pentru SEE.). Scopul Deciziei - Evaluarea posibilității ca, în anumite condiții, producția de tuberculi de sămânță obținuți din plantule provenite din semințe adevărate de cartof să reprezinte o alternativă superioară față de producția bazată pe cartofi de sămânță tradiționali și, în consecință, să poată fi recunoscută ca o practică validă pentru menținerea soiului și a stării fitosanitare.

Directiva 2008/62/CE a Comisiei din 20 iunie 2008 de stabilire a anumitor derogări pentru acceptarea soiurilor locale și a varietăților agricole adaptate natural la condițiile locale și regionale și amenințate de eroziunea generică și pentru comercializarea semințelor și cartofilor de sămânță ale acestor soiuri locale și varietăți (Text cu relevanță pentru SEE). Scopul Directivei - conservarea in situ și utilizarea durabilă a resurselor genetice vegetale prin cultivarea și comercializarea acestora.

În conformitate cu art. 21 pct. 1 lit. d) și art. 31 pct. 4 din Legea 100/2017 cu privire la acte normative, a fost elaborat tabelul de concordanță anexat la prezentul proiect care conține o informație exhaustivă privind transpunerea parțială a Directivei 2002/56/CE a Consiliului din 13 iunie 2002 privind comercializarea cartofilor de sămânță.

5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Prezentul proiect transpune următoarele acte juridice ale UE:

- Directiva 2002/56/CE a Consiliului din 13 iunie 2002 privind comercializarea cartofilor de sămânță;
- Directiva de punere în aplicare 2014/20/UE;
- Directiva de punere în aplicare 2014/21/UE;
- Decizia de punere în aplicare (UE) 2017/547;
- Directiva 2008/62/CE.

Transpunerea actelor juridice ale UE oferă racordarea cerințelor de calitate pentru comercializarea semințelor de cartof în Republica Moldova.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-a-modificarii-proiectului-hotararii-de-guvern-nr-1892010-cu-privire-la-aprobarea-cerintelor-minime-de-comercializare-pentru-cartofii-de-samanta/15377> anunț de inițiere pentru modificarea Hotărârii de cu privire la clasificarea, producerea și cerințele minime de comercializare pentru cartofii de sămânță.

Anunțul de consultare publică a proiectului poate fi vizualizat pe link-ul dat: <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-hotararii-guvernului-cu-privire-la-modificarea-hotara/15670>

Proiectul a fost consultat cu Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, IP „Institutul Național de Cercetări Aplicative în Agricultură și Medicină Veterinară” și IP „Centrul Național de Cercetare și Producere a Semințelor”, (scrisoare cu nr. 08-04/13145 din 18.11.25) unde reprezentanții instituțiilor au menționat că proiectul corespunde standardelor Europene, iar concluzia finală a IP „INCAAMV” menționează că susține proiectul cu privire la aprobarea Cerințelor de clasificare, producere și condiții minime de comercializare pentru cartofii de sămânță (scrisoarea cu nr. 704 din 12 noiembrie 2025 și respectiv scrisoarea cu nr. 12-6191 din 14.11.2025).

7. Concluziile expertizelor

Proiectul urmează a fi remis pentru avizare către Ministerul Sănătății, Ministerul Mediului, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentară, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Urmarea aprobării proiectului Hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Cerințelor de clasificare, producere și condiții minime de comercializare pentru cartofii de sămânță se va abroga Hotărârea de Guvern 189/2010 cu privire la aprobarea Cerințelor de calitate și comercializare a cartofilor de sămânță.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Asigurarea cerințelor de calitate și comercializare a cartofilor de sămânță va fi asigurată de către Agenția pentru Siguranța Alimentelor (ANSA).

Capacitățile de competență materiale, umane și financiare urmează a fi asigurate de instituția menționată supra.

Secretar de Stat

Vasile ȘARBAN

1.	Titlul actului UE, inclusiv cea mai recentă modificare, nr. CELEX Directiva 2002/56/CE a Consiliului din 13 iunie 2002 privind comercializarea cartofilor de sămânță CELEX: 32002L0056		
2.	Titlul proiectului de act normativ național GUVERNUL HOTĂRÂRE Nr. 189 din 17-03-2010 cu privire la aprobarea Cerințelor minime de comercializare pentru cartofii de sămânță		
3.	Gradul de compatibilitate Compatibil		
4.	Autoritatea/ persoana responsabilă Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare/ Harabari Vladimir		
5.	Data întocmirii/ actualizării 20.11.2025		
Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observații
6.	7.	8.	9.
DIRECTIVA 2002/56/CE A CONSILIULUI din 13 iunie 2002 privind comercializarea cartofilor de sămânță			
Articolul 1 Prezenta directivă se referă la producerea în vederea comercializării, precum și la comercializarea cartofilor de sămânță pe teritoriul Comunității. Prezenta directivă nu se aplică în cazul cartofilor de sămânță destinați exportului către țări terțe.	Capitolul I. Dispoziții generale 1. Cerințele de clasificare, producere și condiții minime de comercializare pentru cartofii de sămânță (în continuare – Cerințe) stabilește condiții pentru clasificarea, producerea și cerințele minime de comercializare pentru cartofii de sămânță. 2. Cerințele prescrise în prezenta Hotărâre de Guvern nu se referă la cartofii de sămânță produși în condiții casnice,	Compatibil	MAIA

	destinați utilizării, manipulării sau depozitării acestora la domiciliu în scopuri casnice sau private, cu condiția ca aceștia să nu fie expuși comercializării, precum și la cartofii de sămânță de tranzit sau depozitați temporar ca produse de tranzit, dacă nu prezintă pericol pentru sănătatea umană și mediul înconjurător. Prezenta Hotărâre de Guvern nu se aplică în cazul cartofilor de sămânță destinați exportului către țări terțe.		
<p align="center">Articolul 2</p> <p>În sensul prezentei directive se înțelege prin:</p> <p>(a) „Comercializare” vânzarea, deținerea în vederea vânzării, oferta de vânzare, precum și orice tip de cesionare, furnizare sau transfer de cartofi de sămânță către părți terțe, contra cost sau gratuit, în vederea unei exploatare comerciale.</p> <p>Nu se consideră comercializare schimburile de cartofi de sămânță care nu vizează o exploatare comercială a soiului, precum operațiunile următoare:</p> <p>— furnizarea de cartofi de sămânță unor organisme oficiale de experimentare și inspecție,</p> <p>— furnizarea de cartofi de sămânță unor prestatori de servicii în vederea prelucrării sau a condiționării, cu condiția ca prestatorul de servicii să nu obțină un titlu pentru materialul săditor furniza în acest mod.</p> <p>Furnizarea de cartofi de sămânță, în anumite condiții, unor prestatori de servicii în vederea producerii anumitor materii prime pentru agricultură destinate utilizării în scop industrial, precum și propagarea materialului săditor în acest scop nu se consideră comercializare, cu condiția ca prestatorul de servicii să nu obțină un titlu nici pentru</p>	<p>4. În sensul prezentelor Cerințe minime termenii utilizați sunt definiți după cum urmează:</p> <p>4.1 comercializare – vânzarea, deținerea în vederea vânzării, oferta de vânzare, precum și orice tip de cesionare, furnizare sau transfer de cartofi de sămânță către o altă parte, în vederea unei exploatare comerciale. Nu se consideră comercializare furnizarea cartofilor de sămânță, care nu vizează o exploatare comercială a soiului, cum ar fi operațiunile următoare:</p> <p>4.1.1 furnizarea de cartofi de sămânță unor organisme oficiale de testare și inspecție;</p> <p>4.1.2 furnizarea cartofilor de sămânță unor prestatori de servicii în vederea prelucrării sau a condiționării;</p> <p>4.1.3 furnizarea cartofilor de sămânță prestatorilor de servicii pentru producerea unor produse agricole brute destinate unor scopuri industriale, sau înmulțirii de semințe pentru acest scop, cu condiția ca prestatorul de servicii să nu obțină dreptul de proprietate asupra cartofilor de sămânță astfel furnizat sau a produsului recoltei. Furnizorul cartofilor de sămânță va furniza organismului de certificare o copie a contractului încheiat cu prestatorul de servicii, care va include standardele și condițiile care trebuie să le îndeplinească cartofii de sămânță furnizați;</p> <p>micropropagare – practică de înmulțire rapidă a materialului vegetal pentru a produce un număr mare de plante, utilizând</p>	Compatibil	MAIA

<p>materialul săditor furnizat în acest mod, nici pentru produsul recoltat. Furnizorul de cartofi de sămânță trebuie să prezinte autorității de certificare o copie a părților corespunzătoare din contractul încheiat cu prestatorul de servicii, iar contractul trebuie să specifice normele și condițiile îndeplinite de material săditor furnizat. Normele de aplicare a prezentei directive se stabilesc în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 25 alineatul (2).</p> <p>(b) „Cartofi de sămânță de bază” tuberculi de cartof:</p> <p>(i) care au fost produși în conformitate cu normele de selecție conservativă varietală în ceea ce privește soiul și starea sanitară;</p> <p>(ii) care sunt prevăzuți în special pentru producerea de material săditor certificat;</p> <p>(iii) care îndeplinesc condițiile minime prevăzute în anexele I și II referitoare la cartofii de sămânță de bază și</p> <p>(iv) pentru care s-a constatat cu ocazia unei examinări oficiale că respectă condițiile menționate anterior.</p> <p>(c) „Cartofi de sămânță certificați” tuberculi de cartof:</p> <p>(i) care provin direct din cartofi de sămânță de bază sau din cartofi de sămânță certificați, sau din cartofi de sămânță dintr-o generație anterioară cartofilor de sămânță de bază care, cu ocazia unei examinări oficiale, au îndeplinit condițiile prevăzute pentru cartofii de sămânță de bază;</p> <p>(ii) care sunt prevăzuți mai ales pentru o producție diferită de producția de cartofi de sămânță;</p> <p>(iii) care îndeplinesc condițiile minime stabilite în anexele I și II pentru cartofii de sămânță certificați și</p> <p>(iv) pentru care s-a constatat cu ocazia unei examinări oficiale că respectă condițiile menționate anterior.</p>	<p>cultivarea in vitro de muguri vegetativi diferențiați sau de meristem prelevat de la o plantă;</p> <p>4.2 plantă parentală – plantă identificată, din care se ia material pentru înmulțire.</p> <p>4.3 cartofii de sămânță „prebază” sunt tuberculi de cartofi, care:</p> <p>4.3.1 au fost produși în conformitate cu normele de producere a cartofilor de sămânță;</p> <p>4.3.2 au fost prevăzuți, în special, pentru producerea cartofilor de sămânță „bază” sau „certificați”;</p> <p>4.3.3 îndeplinesc condițiile minime prevăzute în anexele nr.1 și nr. 2 la prezentele Cerințe minime;</p> <p>4.3.4 cuprind următoarele clase (de la nivelul UE): PBTC și PB;</p> <p>4.4 cartofii de sămânță „bază” sunt tuberculi de cartofi, care:</p> <p>4.4.1 au fost produși în conformitate cu normele de producere a cartofilor de sămânță;</p> <p>4.4.2 au fost prevăzuți, în special, pentru producerea cartofilor de sămânță „certificați”;</p> <p>4.4.3 îndeplinesc condițiile minime prevăzute în anexele nr.1 și nr.2 la prezentele Cerințe minime;</p> <p>4.4.4 cuprind următoarele clase (de la nivelul UE): S, SE și E;</p> <p>4.5 cartofii de sămânță „certificați” sunt tuberculi de cartofi, care:</p> <p>4.5.1 care provin direct din cartofi de sămânță de bază sau din cartofi de sămânță certificați, sau din cartofi de sămânță dintr-o generație anterioară cartofilor de sămânță de bază care, cu ocazia unei examinări oficiale, au îndeplinit condițiile prevăzute pentru cartofii de sămânță de bază;</p> <p>4.5.2 care sunt prevăzuți mai ales pentru o producție diferită de producția de cartofi de sămânță;</p>		
--	--	--	--

<p>(d) „Dispoziții oficiale” dispozițiile adoptate</p> <p>(i) de autoritățile unui stat sau</p> <p>(ii) de persoane juridice de drept public sau privat, sub responsabilitatea unui stat sau</p> <p>(iii) de persoane fizice autorizate, pentru activități auxiliare desfășurate, de asemenea, sub controlul unui stat, cu condiția ca persoanele menționate la punctele (ii) și (iii) să nu obțină un profit personal ca rezultat al aplicării dispozițiilor în cauză.</p>	<p>4.5.3 care îndeplinesc condițiile minime stabilite în anexele I și II pentru cartofii de sămânță certificați;</p> <p>4.5.4 pentru care s-a constatat cu ocazia unei examinări oficiale că respectă condițiile menționate anterior.</p> <p>4.6 „Dispoziții oficiale” dispozițiile adoptate:</p> <p>4.6.1 de autoritățile Republicii Moldova;</p> <p>4.6.2 de persoane juridice de drept public sau privat, sub responsabilitatea Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA);</p>		
<p>Articolul 3</p> <p>(1) Statele membre iau măsuri pentru ca orice cartofi de sămânță să poată fi comercializați numai în cazul în care au fost certificați oficial drept „cartofi de sămânță de bază” sau „cartofi de sămânță certificați” și în cazul în care îndeplinesc condițiile minime stabilite de anexele I și II. Statele membre iau măsuri astfel încât cartofii de sămânță care nu îndeplinesc în timpul comercializării condițiile minime prevăzute în anexa II, să poată fi supuși unei trieri. Cartofii de sămânță care nu au fost eliminați sunt supuși apoi unei noi examinări oficiale.</p> <p>(2) Statele membre pot împărți categoriile cartofi de sămânță prevăzute la articolul 2 în clase care îndeplinesc condiții diferite.</p> <p>(3) În conformitate cu procedura prevăzută la articolul 25 alineatul (2), pentru cartofii de sămânță certificați oficial se pot stabili:</p> <ul style="list-style-type: none"> — clase comunitare; — condițiile care se aplică acestor clase; — denumirile care se aplică acestor clase. <p>Statele membre pot impune măsură în care clasele comunitare se aplică în cadrul certificării producției proprii.</p>	<p>6. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor trebuie să ia măsuri pentru ca orice cartofi de sămânță să poată fi comercializați numai în cazul în care au fost certificați oficial drept cartofi de sămânță „bază”, „prebază” sau „certificați” și în cazul în care îndeplinesc condițiile minime stabilite de anexele I și II. ANSA ia măsuri astfel încât cartofii de sămânță care nu îndeplinesc în timpul comercializării condițiile minime prevăzute în anexa I, să poată fi supuși unei trieri. Cartofii de sămânță care nu au fost eliminați sunt supuși apoi unei noi examinări oficiale.</p>	<p>Parțial compatibil</p>	<p>MAIA</p>

<p>(4) Pentru cartofii de sămânță produși prin tehnicile de micropropagare, care nu îndeplinesc condițiile de calibrare prevăzute de prezenta directivă, se pot stabili următoarele dispoziții, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 25 alineatul (2):</p> <ul style="list-style-type: none"> — derogări de la dispozițiile specifice din prezenta directivă; — condițiile care se aplică acestui tip de cartofi de sămânță; — denumirile care se aplică acestui tip de cartofi de sămânță. 			
<p style="text-align: center;">Articolul 4</p> <p>Fără să aducă atingere dispozițiilor articolului 3 alineatul (1), statele membre prevăd posibilitatea comercializării cartofilor selecționați din generațiile anterioare acestui tip de cartofi de sămânță de bază.</p>	<p>69 Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor prevede posibilitatea comercializării cartofilor selecționați din generațiile anterioare acestui tip de cartofi de sămânță bază, iar în ceea ce privește condițiile minime prevăzute în anexele I, II, IV, V și VI se pot stabili condiții suplimentare mai riguroase pentru certificarea propriei lor producții.</p>	<p>Compatibil</p>	<p>MAIA</p>
<p style="text-align: center;">Articolul 5</p> <p>Statele membre pot stabili, în ceea ce privește condițiile minime prevăzute în anexele I și II, condiții suplimentare sau mai riguroase pentru certificarea propriei lor producții.</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	
<p style="text-align: center;">Articolul 6</p> <p>(1) Fără să aducă atingere dispozițiilor articolului 3 alineatul (1), statele membre pot acorda producătorilor stabiliți pe teritoriul lor autorizația de a comercializa:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) cantități mici de cartofi de sămânță în scopuri științifice sau pentru operațiuni de selecție; (b) cantități adecvate de cartofi de sămânță destinate altor scopuri, de testare sau experimentare, în măsura în care aceștia fac parte din soiuri pentru care s-a făcut o 		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	

<p>cerere de înscriere în catalog în statul membru luat în considerare.</p> <p>În cazul materialului modificat genetic, această autorizație se acordă numai în cazul în care se iau toate măsurile necesare pentru a se evita riscurile legate de sănătatea umană și mediu. În scopul evaluării incidențelor asupra mediului, dispozițiile articolului 7 alineatul (4) din Directiva 2002/53/CE se aplică mutatis mutandis.</p> <p>(2) Scopurile pentru care se pot acorda autorizațiile prevăzute la alineatul (1) litera (b), dispozițiile referitoare la marcarea ambalajelor, precum și cantitățile și condițiile în care statele membre pot acorda astfel de autorizații se stabilesc în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 25 alineatul (2).</p> <p>(3) Autorizațiile acordate de către statele membre înainte de 14 decembrie 1998 unor producători stabiliți pe teritoriul lor, în sensul dispozițiilor alineatul (1), rămân valabile până la stabilirea dispozițiilor prevăzute la alineatul (2). În continuare, toate autorizațiile trebuie să respecte dispozițiile stabilite în conformitate cu alineatul (2).</p>			
<p>Articolul 7</p> <p>Statele membre se asigură că, în timpul examinării tuberculilor pentru certificare, eşantioanele sunt prelevate în mod oficial în conformitate cu metodele adecvate.</p>	<p>24 În timpul examinării tuberculilor pentru certificare, eşantioanele sunt prelevate în mod oficial în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare din Republica Moldova.</p>	<p>Parțial Compatibil</p>	<p>MAIA</p>
<p>Articolul 8</p> <p>(1) Statele membre iau măsuri astfel încât, din motive fitosanitare, cartofii de sămânță produși pe teritoriul lor să poată fi separați de alți cartofi în timpul producției.</p> <p>(2) Cerințele de la alineatul (1) pot include măsuri în vederea:</p>	<p>16 Din motive fitosanitare, cartofii de sămânță produși local, trebuie să fie separați de alți cartofi în timpul producerii cu scopul:</p> <p>16.1 separării producției de cartofi de sămânță de alte tipuri de cartofi;</p>	<p>Compatibil</p>	<p>MAIA</p>

<p>— separării producției de cartofi de sămânță de producția altor tipuri de cartofi,</p> <p>— separării cartofilor de sămânță de alți cartofi pentru calibrare, depozitare, transport și tratare.</p>	16.2 separării cartofilor de sămânță după calibru, categorie biologică și clasa cartofilor de sămânță.		
<p>Articolul 9</p> <p>Statele membre iau măsuri astfel încât cartofii de sămânță să nu poată fi comercializați în cazul în care au fost tratați cu produse care inhibă facultatea germinativă.</p>	27 Cartofii de sămânță și culturile de cartofi de sămânță destinați comercializării nu trebuie să fie tratați cu inhibitori de creștere.	Compatibil	MAIA
<p>Articolul 10</p> <p>(1) Statele membre iau măsuri astfel încât cartofii de sămânță să poată fi comercializați numai în cazul în care au un calibru minim care nu le permite să treacă printr-o sită cu ochiuri pătrate având latura de 25 mm. În cazul în care tuberculii nu trec printr-o sită cu ochiuri pătrate având latura de 35 mm, limitele superioară și inferioară ale calibrului acestora se exprimă în multipli de cinci. Abaterea maximă a calibrului tuberculilor dintr-un lot este cea care apare atunci când diferența dintre dimensiunile laturilor celor două site cu ochiuri pătrate utilizate nu depășește 25 mm. Normele de calibrare pot fi modificate în conformitate cu procedura stabilită la articolul 25 alineatul (2).</p> <p>(2) Într-un lot, greutatea tuberculilor având dimensiuni mai mici decât dimensiunea minimă sau mai mari decât cea maximă indicată poate fi depășită cu cel mult 3 %.</p> <p>(3) În ceea ce privește cartofii de sămânță, statele membre pot limita foarte strict diferența dintre dimensiunea minimă și maximă a tuberculilor dintr-un lot.</p>	<p>67 Cartofii de sămânță pot fi comercializați numai în cazul în care întrunesc următoarele cerințe privind calibrul:</p> <p>67.1 se încadrează în parametrii de 35-55 mm;</p> <p>67.2 totodată, cartofii de sămânță pot fi comercializați dacă corespund parametrilor de 28-35 mm sau 55-65 mm, cu respectarea prevederilor prezentelor Cerințe minime;</p> <p>67.3 abaterea maximă de la parametrii de calibru este de 5%, în cazul cartofului de sămânță rotund și de 10%, în cazul cartofului de sămânță oval.</p>	Compatibil	MAIA
<p>Articolul 11</p> <p>(1) Statele membre iau măsuri astfel încât comercializarea materialului săditor de bază și a</p>	42 Cartofii de sămânță „parabază”, „bază” și „certificați” pot fi comercializați numai în loturi suficient de omogene și în ambalaje închise, care trebuie sigilate și poartă un sistem	Compatibil	MAIA

<p>materialului săditor certificat să se efectueze numai în loturi suficient de omogene și în ambalaje sau recipiente închise, prevăzute cu un sistem de închidere și cu marcarea, în conformitate cu dispozițiile articolelor 12 și 13. Ambalajele trebuie să fie noi; recipientele trebuie să fie curate.</p> <p>(2) Pentru comercializarea anumitor cantități către utilizatorul final, statele membre pot prevedea derogări de la dispozițiile alineatului (1) în ceea ce privește ambalajul, sistemul de închidere și marcarea.</p>	<p>de sigilare și marcarea, în conformitate cu dispozițiile prezentelor Cerințe minime.</p>		
<p>Articolul 12</p> <p>(1) Statele membre iau măsuri astfel încât ambalajele și recipientele pentru cartofii de sămânță de bază și cartofii de sămânță certificați să fie închise oficial sau sub control oficial, astfel încât să nu poată fi deschise fără deteriorarea sistemului de închidere sau fără ca eticheta oficială prevăzută la articolul 13, ambalajul sau recipientul să nu prezinte urme de manipulare.</p> <p>În vederea asigurării închiderii, sistemul de închidere trebuie să fie prevăzut fie cu eticheta oficială, fie cu o șampilă oficială.</p> <p>Se poate renunța la măsurile prevăzute în al doilea paragraf în cazul unui sistem de închidere de unică folosință.</p> <p>În conformitate cu procedura prevăzută la articolul 25 alineatul (2) se poate constata dacă un anumit sistem de închidere îndeplinește dispozițiile din prezentul alineat.</p> <p>(2) Închiderile, una sau mai multe, se pot efectua numai în mod oficial sau în cadrul unui control oficial. În acest caz se menționează pe eticheta de închidere prevăzută la articolul 13 alineatul (1) data ultimei închideri și serviciul care a efectuat închiderea în cauză.</p>	<p>43 Ambalajele pentru cartofii de sămânță „parabază”, „bază” și „certificați” trebuie să fie închise astfel încât să nu poată fi deschise fără deteriorarea sistemului de închidere sau să nu prezinte urme de manipulare a etichetei sau a ambalajului. În vederea asigurării închiderii, sistemul de sigilare trebuie să fie prevăzut cu etichetă.</p>	<p>Compatibil</p>	<p>MAIA</p>

<p>(3) Statele membre pot prevedea derogări de la alineatul (1) pentru ambalajele mici închise pe teritoriul lor. Condițiile referitoare la aceste derogări se stabilesc în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 25 alineatul (2).</p>			
<p style="text-align: center;">Articolul 13</p> <p>(1) Statele membre iau măsuri pentru ca ambalajele și recipientele destinate materialului săditor de bază și materialului săditor certificat:</p> <p>(a) să fie prevăzute cu o etichetă oficială exterioară la prima utilizare, conformă condițiilor stabilite în anexa III, cu indicațiile scrise în una din limbile oficiale ale Comunității. Culoarea etichetei este albă pentru materialul săditor de bază și albastră pentru materialul săditor certificat. Etichetele prevăzute cu vizor se atașează după sigilarea oficială. Se permite folosirea etichetelor adezive oficiale. În conformitate cu procedura prevăzută la articolul 25 alineatul (2) se poate autoriza, sub control oficial, înscrierea indicațiilor pe ambalaj cu cerneală indelebilă și în conformitate cu modelul etichetei;</p> <p>(b) să includă o notă oficială de culoarea etichetei în care sunt înscrise cel puțin indicațiile prevăzute în anexa III partea A alineatele (3), (4) și (6) referitoare la etichetă. Nota oficială este concepută astfel încât să nu poată fi confundată cu eticheta oficială prevăzută la litera (a).</p> <p>Se poate renunța la nota oficială în cazul în care indicațiile sunt înscrise pe ambalaj cu cerneală indelebilă sau în cazul în care, în conformitate cu dispozițiile literei (a), se utilizează o etichetă adezivă sau o etichetă dintr-un material care nu poate fi rupt.</p>	<p>44 Ambalajele destinate cartofilor de sămânță „parabază”, „bază” și „certificați” trebuie:</p> <p>44.1 să fie noi, curate și trainice, pentru a asigura protecția cartofilor de sămânță;</p> <p>44.2 să fie etichetate în conformitate cu anexa nr.3 la prezentele Cerințe minime, cu indicațiile scrise în limba de stat.</p>	<p>Compatibil</p>	<p>MAIA</p>

<p>(2) Statele membre pot prevedea derogări de la alineatul (1) pentru ambalajele mici închise pe teritoriul lor. Condițiile referitoare la aceste derogări pot fi stabilite în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 25 alineatul (2).</p>			
<p>Articolul 14</p> <p>În conformitate cu procedura prevăzută la articolul 25 alineatul (2), se poate impune ca, în cazuri diferite de cele prevăzute deja de prezenta directivă, ambalajele sau recipientele pentru material săditor de bază sau material săditor certificat să fie însoțite de o etichetă a furnizorului (eticheta poate fi distinctă de cea oficială sau se poate prezenta sub forma unor informații înscrise de furnizor pe ambalajul sau recipientul propriu-zis). Indicațiile care trebuie înscrise pe o astfel de etichetă se stabilesc, de asemenea, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 25 alineatul (2).</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	<p>MAIA</p>
<p>Articolul 15</p> <p>În cazul cartofilor de sămânță dintr-un soi care a fost modificat genetic, orice etichetă aplicată pe lotul de cartofi de sămânță, precum și orice document oficial sau neoficial care însoțește lotul în conformitate cu dispozițiile prezentei directive, trebuie să indice în mod clar faptul că soiul în cauză a fost modificat genetic.</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	
<p>Articolul 16</p> <p>Statele membre impun menționarea oricărui tratament chimic aplicat materialului săditor de bază sau materialului săditor certificat fie pe eticheta oficială, fie pe o etichetă a</p>	<p>28. Republica Moldova impune menționarea oricărui tratament chimic aplicat materialului săditor de bază sau materialului săditor certificat fie pe eticheta oficială, fie pe o etichetă a furnizorului, precum și pe ambalaj sau în interiorul acestuia, sau pe recipient.</p>	<p>Parțial compatibil</p>	<p>MAIA</p>

furnizorului, precum și pe ambalaj sau în interiorul acestuia, sau pe recipient.			
<p>Articolul 17</p> <p>(1) Statele membre se asigură că lotul de cartofi de sămânță comercializat în conformitate cu prezenta directivă nu este supus, obligatoriu sau facultativ, nici unei restricții de comercializare diferită de cele prevăzute de prezenta directivă sau de orice altă directivă în ceea ce privește caracteristicile, condițiile de examinare, marcarea și închiderea.</p> <p>(2) În conformitate cu procedura prevăzută la articolul 25 alineatul (2), pentru comercializarea de cartofi de sămânță pe întreg teritoriul sau în anumite regiuni ale unuia sau mai multor state membre, Comisia poate autoriza stabilirea unor dispoziții mai riguroase decât cele prevăzute în anexele I și II împotriva unor organisme dăunătoare care nu există în regiunile în cauză sau care pot fi extrem de dăunătoare culturilor din aceste regiuni. În caz de pericol iminent de introducere sau de propagare a unor organisme dăunătoare de acest tip, dispozițiile pot fi adoptate de statul membru în cauză imediat după depunerea cererii și până la adoptarea de către Comisie a unei poziții definitive în legătură cu acest subiect.</p>		Prevederi UE neaplicabile	
<p>Articolul 18</p> <p>În vederea comercializării, în conformitate cu dispozițiile articolului 4, materialul săditor selecționat din generațiile anterioare materialului săditor de bază trebuie să îndeplinească următoarele condiții:</p> <p>(a) să fie produs în conformitate cu normele de selecție varietală conservativă referitoare la soi și la starea sanitară;</p>	<p>71 În vederea comercializării, cartofii de sămânță selecționați din generațiile anterioare cartofilor de sămânță „bază” și „certificați”, trebuie să îndeplinească următoarele condiții:</p> <p>71.1 să fie produși în conformitate cu normele de producere a cartofilor de sămânță;</p> <p>71.2 să fie destinați, în special, producției de cartofi de sămânță „bază” și „certificați”;</p> <p>71.3 să respecte condițiile minime din prezentele Cerințe minime pentru cartofii de sămânță „bază” și „certificați”;</p>	Compatibil	MAIA

<p>(b) să fie destinat în special producției de material săditor de bază;</p> <p>(c) să respecte condițiile minime care urmează a fi stabilite prin procedura de la articolul 25 alineatul (2) pentru materialul săditor de prebază;</p> <p>(d) să se fi constatat, cu ocazia unei examinări oficiale, că au fost respectate condițiile minime prevăzute la litera (c);</p> <p>(e) să fie prezentat în ambalaje sau recipiente în conformitate cu dispozițiile prezentei directive și</p> <p>(f) ambalajele sau recipientele să aibă o etichetă oficială care să includă cel puțin mențiunile următoare:</p> <ul style="list-style-type: none"> — serviciul de certificare și statul membru sau sigla acestora; — numărul de identificare al producătorului sau numărul de referință al lotului; — luna și anul închiderii; — specia, menționată cel puțin cu caractere latine, cu denumirea botanică eventual sub formă prescurtată și fără numele autorilor, cu denumirea comună sau în ambele variante; — soiul, menționat cel puțin cu caractere latine; — mențiunea „cartofi de sămânță de prebază”. <p>Eticheta este de culoare albă, barată pe diagonală cu o linie de culoare violet.</p>	<p>71.4 să fie prezentați în ambalaje, în conformitate cu dispozițiile prezentelor Cerințe minime;</p> <p>71.5 ambalajele trebuie să fie etichetate, în conformitate cu mențiunile prevăzute în anexa nr.3 la prezentele Cerințe minime.</p>		
<p style="text-align: center;">Articolul 19</p> <p>În scopul găsirii celor mai bune soluții pentru înlocuirea anumitor dispoziții din prezenta directivă, altele decât cele fitosanitare, se poate hotărî organizarea de teste temporare în condițiile specifice la nivel comunitar, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 25 alineatul (2).</p>		<p style="text-align: center;">Prevederi UE neaplicabile</p>	

<p>În cadrul acestor teste, statele membre pot fi scutite de anumite obligații stabilite de prezenta directivă. Nivelul scutirii se definește în funcție de condițiile la care se aplică. Durata maximă a unui test este de șapte ani.</p>			
<p>Articolul 20</p> <p>(1) În cadrul Comunității se efectuează teste și verificări comparative comunitare pentru controlul ulterior al eșantioanelor, prelevate prin sondaj, de cartofi de sămânță, introduse pe piață în conformitate cu dispozițiile obligatorii sau facultative ale prezentei directive. Testele și verificările comparative pot include următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — cartofi de sămânță recoltați în țări terțe; — cartofi de sămânță adecvați agriculturii ecologice; — cartofii de sămânță comercializați în cadrul conservării in situ și al utilizării durabile a resurselor fitogenetice. <p>(2) Aceste teste și verificări comparative sunt utilizate pentru armonizarea metodelor tehnice de certificare și pentru controlul respectării condițiilor pe care trebuie să le îndeplinească semințele.</p> <p>(3) Comisia, acționând în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 25 alineatul (2), adoptă măsurile necesare efectuării testelor și verificărilor comparative. Comisia informează comitetul menționat la articolul 25 alineatul (1) cu privire la măsurile tehnice de efectuare a testelor și verificărilor și la rezultatele acestora. În cazul în care survin probleme fitosanitare, Comisia informează Comitetul permanent fitosanitar.</p> <p>(4) Comunitatea poate acorda o contribuție financiară pentru efectuarea testelor și verificărilor prevăzute la alineatele (1) și (2).</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	

<p>Contribuția financiară este acordată în limita creditelor anuale alocate de autoritatea bugetară.</p> <p>(5) Testele și verificările care pot beneficia de o contribuție financiară comunitară și modalitatea de acordare sunt stabilite în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 25 alineatul (2).</p> <p>(6) Testele și verificările prevăzute la alineatele (1) și (2) pot fi efectuate numai de către autoritățile de stat sau de persoanele juridice care acționează sub responsabilitatea statului.</p> <p>(7) În conformitate cu procedura prevăzută la articolul 25 alineatul (2), Comisia poate interzice, total sau parțial, comercializarea cartofilor de sămânță recoltați dintr-o anumită regiune a Comunității, dacă descendența eșantioanelor, prelevate în mod oficial, de cartofi de sămânță de bază sau de cartofi de sămânță certificați, recoltați în regiunea respectivă și cultivați în cadrul uneia sau mai multor parcele de verificare comunitare, a scăzut considerabil, timp de trei ani consecutivi, sub condițiile minime prevăzute la punctul 1 litera (c), punctul 2 litera (c), punctul 3 și punctul 4 din anexa I.</p> <p>(8) Măsurile adoptate în conformitate cu dispozițiile alineatului (7) sunt revocate de către Comisie de îndată ce s-a stabilit cu o certitudine suficientă faptul că, pe viitor, cartofii de sămânță de bază și cartofii de sămânță certificați, recoltați în regiunea comunitară respectivă, vor îndeplini condițiile minime menționate la alineatul (7).</p>			
<p>Articolul 21</p> <p>(1) La propunerea Comisiei, Consiliul, hotărând cu majoritate calificată, constată dacă cartofii de sămânță recoltați într-o țară terță și prezentând aceleași garanții privind caracteristicile, precum și dispozițiile aplicate în</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	

<p>ceea ce privește examinarea lor, asigurarea identității, marcarea și controlul, sunt echivalenți cu cartofii de sămânță de bază sau cu cartofii de sămânță certificați recoltați pe teritoriul Comunității și în conformitate cu dispozițiile prezentei directive.</p> <p>(2) Până în momentul în care se pronunță Consiliul, în conformitate cu dispozițiile alineatului (1), statele membre au dreptul să efectueze constatările prevăzute în prezentul alineat. Acest drept expiră la 1 iulie 1975.</p> <p>(3) Statele membre sunt autorizate să prelungească până la ►M11 31 martie 2031 ◀ perioada de valabilitate a deciziilor stabilite în conformitate cu alineatul (2), acestea putând fi aplicate numai în conformitate cu obligațiile impuse statelor membre în temeiul normelor fitosanitare comunitare stabilite de Directiva 2000/29/CE a Consiliului din 8 mai 2000 privind măsurile de protecție împotriva introducerii în Comunitate a unor organisme dăunătoare plantelor sau produselor vegetale și împotriva răspândirii lor în Comunitate (¹).</p> <p>În conformitate cu procedura prevăzută la articolul 25 alineatul (2), în cazul în care informațiile disponibile nu permit efectuarea constatării în conformitate cu alineatul (1), termenul prevăzut în primul paragraf poate fi prelungit pentru țările terțe până când informațiile primite vor permite o astfel de constatare.</p> <p>(4) Dispozițiile alineatelor (1) și (2) se aplică, de asemenea, oricărui stat membru nou, în perioada cuprinsă între aderare și data la care acesta trebuie să pună în aplicare acte cu putere de lege și acte administrative necesare respectării dispozițiilor prezentei directive.</p>			
--	--	--	--

<p style="text-align: center;">Articolul 22</p> <p>(1) Pentru depășirea dificultăților temporare de aprovizionare generală cu material săditor de bază sau cu material săditor certificat pe teritoriul Comunității, care nu se pot rezolva în alt mod, statele membre pot autoriza, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 25 alineatul (2), pentru o perioadă determinată, pe întreg teritoriul Comunității, în cantitățile necesare pentru depășirea dificultăților de aprovizionare, comercializarea materialului săditor dintr-o categorie supusă unor cerințe mai puțin stricte, precum și a cartofilor de sămânță din soiuri care nu figurează nici în catalogul comun al soiurilor speciilor de plante agricole, nici în cataloagele naționale ale soiurilor din statele membre.</p> <p>(2) Pentru o categorie de cartofi de sămânță dintr-un anumit soi, eticheta oficială este cea prevăzută pentru categoria corespunzătoare; pentru cartofii de sămânță din soiuri care nu figurează în cataloagele menționate anterior, eticheta oficială este de culoare maro. Pentru oricare dintre cele două categorii, eticheta indică faptul că materialul săditor în cauză face parte dintr-o categorie care îndeplinește cerințele cele mai puțin stricte.</p> <p>(3) Normele de aplicare a dispozițiilor alineatul (1) se adoptă în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 25 alineatul (2).</p>		Prevederi UE neaplicabile	
<p style="text-align: center;">Articolul 23</p> <p>(1) Statele membre se asigură că în cursul comercializării, cartofii de sămânță sunt controlați în mod oficial, cel puțin prin sondaj, pentru a se verifica respectarea cerințelor și condițiilor din prezenta directivă.</p> <p>(2) Fără să aducă atingere liberei circulații a cartofilor de sămânță pe teritoriul Comunității, statele membre iau toate</p>	<p>79. Pentru a se verifica respectarea condițiilor din prezentele Cerințe minime la comercializare, agentul economic trebuie să dețină certificatul de înregistrare la producerea și/sau, prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor la Agenția Națională Pentru Siguranța Alimentelor. Controalele oficiale a sectoarelor de producere a cartofilor de sămânță, precum și unităților de comerț se efectuează de către inspectorii</p>	Compatibil	MAIA

<p>măsurile necesare pentru a se asigura că, în cazul comercializării unei cantități mai mari de 2 kg de material săditor importat din țări terțe, se furnizează indicațiile următoare:</p> <p>(a) specia;</p> <p>(b) soiul;</p> <p>(c) categoria;</p> <p>(d) țara producătoare și serviciul de control;</p> <p>(e) țara de destinație;</p> <p>(f) importatorul;</p> <p>(g) cantitatea de tuberculi de cartofi.</p> <p>Modalitățile de furnizare a acestor indicații se stabilesc în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 25 alineatul (2).</p>	<p>Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, iar calitatea cartofilor de sămânță se verifică de către Laboratorul produce de origine vegetală și produse de uz fitosanitar din cadrul Instituției Publice Centrul Național Sănătatea Animalelor, Plantelor și Siguranța Alimentelor cu eliberarea certificatului de calitate.</p>		
<p>Articolul 24</p> <p>Modificările care trebuie aduse conținutului anexelor ca urmare a evoluției cunoștințelor tehnico-științifice se stabilesc în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 25 alineatul (2).</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	
<p>Articolul 25</p> <p>(1) Comisia este asistată de Comitetul permanent pentru semințe și material săditor pentru agricultură, horticultură și silvicultură instituit de articolul 1 din Decizia 66/399/CEE a Consiliului (²).</p> <p>(2) În cazul în care se face trimitere la procedura prevăzută în prezentul alineat, se aplică articolele 4 și 7 din Decizia 1999/468/CE.</p> <p>Perioada prevăzută la articolul 4 alineatul (3) din Decizia 1999/468/CE se stabilește la o lună.</p> <p>(3) Comitetul adoptă propriul regulament de procedură.</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	

<p align="center">Articolul 26</p> <p>Sub rezerva toleranțelor stabilite în anexele I și II privind prezența bolilor, a organismelor dăunătoare sau a vectorilor acestora, prezenta directivă nu aduce atingere dispozițiilor din legislațiile naționale justificate de rațiuni de protecție a sănătății și vieții persoanelor și animalelor, de conservare a plantelor sau de protecție a proprietății industriale și comerciale.</p>	<p align="center">Anexa nr. 2</p> <p>Cerințe minime pe care trebuie să le îndeplinească cartofii de sămânță</p> <p>3. Toleranțele privind impuritățile, defectele sau bolile cartofilor de sămânță:</p> <p>1) prezența pământului și a corpurilor străine – 1% din greutate;</p> <p>2) putregai uscat și putregai umed, cu condiția să nu fie cauzate de <i>Synchytrium endobioticum</i>, <i>Corynebacterium sepedonicum</i> sau <i>Pseudomonas solanacearum</i> – 1% din greutate;</p> <p>3) defecte exterioare (de exemplu, tuberculi diformi sau loviți) 3% din greutate.</p>	<p align="center">Compatibil</p>	<p align="center">MAIA</p>
<p align="center">Articolul 27</p> <p>(1) În conformitate cu procedura prevăzută la articolul 25 alineatul (2) se pot stabili condiții speciale pentru a se ține seama de evoluția situației în domeniile următoare:</p> <p>(a) condiții în care poate fi comercializat materialul săditor tratat chimic;</p> <p>(b) condiții în care poate fi comercializat materialul săditor în ceea ce privește conservarea in situ și utilizarea durabilă a resurselor fitogenetice asociate unor habitate naturale și seminaturale specifice și amenințate de erodare genetică;</p> <p>(c) condiții în care poate fi comercializat materialul săditor adaptat pentru cultura biologică.</p> <p>(2) Condițiile speciale prevăzute la alineatul (1) litera (b) presupun în special:</p> <p>(a) că materialul săditor din speciile în cauză au o proveniență cunoscută și aprobată în fiecare stat membru de către autoritatea responsabilă de comercializarea materialului săditor în zone determinate;</p>		<p align="center">Prevederi UE neaplicabile</p>	

(b) restricții cantitative corespunzătoare.					
Articolul 28 Statele membre comunică Comisiei textul dispozițiilor de drept național pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă. Comisia informează celelalte state cu privire la aceasta.		Prevederi UE neaplicabile			
Articolul 29 Directiva 66/403/CEE, astfel cum a fost modificată prin documentele care figurează în anexa IV partea A, se abrogă, fără să aducă atingere obligațiilor statelor membre în ceea ce privește termenele de transpunere care figurează în anexa IV partea B. Trimiterile la directiva abrogată se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa V.		Prevederi UE neaplicabile			
Articolul 30 Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene.		Prevederi UE neaplicabile			
Articolul 31 Prezenta directivă se adresează tuturor statelor membre.		Prevederi UE neaplicabile			
ANEXA I CONDIȚII MINIME PE CARE TREBUIE SĂ LE ÎNDEPLINEASCĂ CARTOFII DE SĂMÂNȚĂ 1. În cazul cartofilor de sămânță bază, procentul în număr de plante în creștere care nu sunt conforme cu soiul în cauză și procentul în număr de plante din soiuri diferite nu	Anexa nr. 1 La Cerințele minime de comercializare pentru cartofii de sămânță Tabelul nr. 1 Indicii de calitate pentru cartofilor de sămânță <table><tr><td>Denumirea indicilor</td><td>Categoria</td></tr></table>	Denumirea indicilor	Categoria	Compatibil	MAIA
Denumirea indicilor	Categoria				

depășesc, în total, 0,1 %, iar cel în descendența directă nu depășește, în total, 0,25 %.

2. În cazul cartofilor de sămânță certificați, procentul în număr de plante care nu sunt conforme cu soiul în cauză și procentul în număr de plante din soiuri diferite nu depășesc, în total, 0,5 %, iar cel în descendența directă nu depășește, în total, 0,5 %.

3. Cartofii de sămânță respectă următoarele cerințe privind prezența organismelor dăunătoare reglementate care nu sunt de carantină (ORNC-uri) sau a bolilor cauzate de ORNC-uri, precum și categoriile respective, astfel cum se prevede în tabelul următor:

ORNC-uri sau simptome cauzate de ORNC-uri	Prag în cazul plantelor pentru cartofii de sămânță bază	Prag în cazul plantelor pentru cartofii de sămânță certificați
Blackleg (Dickeya Sa mson et al. spp. [1DICKG]; Pectobacterium Waldee emend. Hauben et al. spp. [1PECBG])	1,0 %	4,0 %
Candidatus Liberibacter solanacearum Lieftin g et al. [LIBEPS]	0 %	0 %

	Pre-bază	de bază	certificați
Puritatea biologică, %	100	100	100
Plante cu simptome de boli în aparență, %, cel mult, inclusiv:	1,8	3,6	5,0
Viroze, forme grave (mozaicuri, răsucirea frunzelor etc.)	nu se admit	0,6	1,2
Viroze, forme ușoare	1,4	2,6	4,5
Putregaiul inelar și cenușiu	nu se admite		
Piciorușul negru (Erwinia)	nu se admite		
Impurități de alte soiuri	nu se admit		
Tuberculi infectați de boli, %, cel mult, inclusiv:	1,5	2,5	4,5
Piciorușul negru (Erwinia)	nu se admite		
Putregaiul inelar și cenușiu	nu se admite		
Mana (fitoftoroza)	0,5	0,5	1,0
Putregaiul uscat (fomoza, fuzarioza)	0,5	0,5	1,0
Nematode	nu se admit		
Rîia comună și argintie (dacă este atacată peste ¼ din suprafața tuberculului)	0,5	2,5	5,0
Rîia făinoasă	nu se admite		1,0
Rizoctonioza:	0,5	1,0	1,5

Candidatus Phytoplasma solani Quaglino et al. [PHYPSO]	0 %	0 %
Simptome de mozaic cauzate de virusuri Și simptome cauzate de Potato leaf roll virus [PLRV00]	0,8 %	6,0 %
Potato spindle tuberviroid [PSTVD0]	0 %	0 %

ORNC-uri sau simptome cauzate de ORNC-uri	Prag în descendența directă a cartofilor de sămânță bază	Prag în descendența directă a cartofilor de sămânță certificați
Simptome de infecție virală	4,0 %	10,0 %

4. Numărul maxim de generații de cartofi de sămânță bază este de patru, iar cel al generațiilor combinate de cartofi de sămânță prebază în câmp și de cartofi de sămânță bază este de șapte.

Numărul maxim de generații de cartofi de sămânță certificați este de două.

dacă este atacată de la 1/8 până la 1/4 din suprafața tuberculului			
peste 1/4 din suprafața tuberculului	nu se admite		

Anexa nr. 2

la Cerințele minime de comercializare pentru cartofii de sămânță

Cerințe minime pe care trebuie să le îndeplinească cartofii de sămânță

1. Cîmpul de producție nu trebuie să fie contaminat cu *Heterodera rostochiensis* Woll și *Pseudomonas solanacearum*.

2. În cultură nu trebuie să existe:

1) *Synchytrium endobioticum* (Schilb.) Perc.;

2) *Corynebacterium sepedonicum* (Spieck. și Kotth.) Skapt. și Burkh.

3. Toleranțele privind impuritățile, defectele sau bolile cartofilor de sămânță:

1) prezența pămîntului și a corpurilor străine – 1% din greutate;

2) putregai uscat și putregai umed, cu condiția să nu fie cauzate de *Synchytrium endobioticum*, *Corynebacterium sepedonicum* sau *Pseudomonas solanacearum* – 1% din greutate;

3) defecte exterioare (de exemplu, tuberculi diformi sau loviți) 3% din greutate.

<p>Dacă generația nu este indicată pe eticheta oficială, cartofii de sămânță în cauză se consideră ca aparținând generației maxime permise în categoria respectivă.</p>			
<p style="text-align: center;">ANEXA II</p> <p style="text-align: center;">CONDIȚII MINIME PRIVIND CALITATEA</p> <p style="text-align: center;">LOTURILOR DE CARTOFI DE SĂMÂNȚĂ</p> <p>Următoarele toleranțe pentru impurități, pete și ORNC-uri sau simptome cauzate de ORNC-uri sunt permise pentru cartofii de sămânță:</p> <p>(1) prezența pământului și a corpurilor străine: 1,0 % din greutate pentru cartofii de sămânță bază și 2,0 % din greutate pentru cartofii de sămânță certificați;</p> <p>(2) putregai uscat și putregai umed, în măsura în care nu sunt cauzate de <i>Synchytriumendobioticum</i>, <i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>sepedonicus</i> sau <i>Ralstonia solanacearum</i>: 0,5 % din greutate, din care putregaiul umed reprezintă 0,2 % din greutate;</p> <p>(3) defecte exterioare (de exemplu tuberculi diformi sau loviți): 3,0 % din greutate;</p> <p>(4) mana cartofului, care afectează tuberculii pe mai mult de o treime din suprafața lor: 5,0 % din greutate;</p> <p>(5) tuberculi zbârciți din cauza deshidratării excesive sau a deshidratării cauzate de râia argintie: 1,0 % din greutate;</p> <p>(6) ORNC-uri, sau simptome cauzate de ORNC-uri, pe loturile de cartofi de sămânță:</p>		<p style="text-align: center;">Prevederi</p> <p style="text-align: center;">UE</p> <p style="text-align: center;">neaplicabile</p>	

ORNC-uri sau simptome cauzate de ORNC-uri	Pragul de prezență a ORNC-urilor pe cartofii de sămânță bază, în procente din greutate	Pragul de prezență a ORNC-urilor pe cartofii de sămânță certificați, în procente din greutate			
Candidatus Liberibacter sol anacearum Liefting et al.	0 %	0 %			
Ditylenchus destructor Thorne [DITYDE]	0 %	0 %			
Rizoctonioză, care afectează tuberculii pe mai mult de 10 % din suprafața lor, cauzată de Thanatephorus cucumeris (A.B. Frank) Donk [RHIZSO]	5,0 %	5,0 %			
Râie făinoasă, care afectează tuberculii pe mai mult de 10 % din suprafața lor, cauzată de Spongospora subterranea (Wallr.) Lagerh. [SPONSU]	3,0 %	3,0 %			

(7) toleranță totală pentru punctele 2-6: 6,0 % din greutate pentru cartofii de sămânță bază și 8,0 % din greutate pentru cartofii de sămânță certificați.			
<p style="text-align: center;">ANEXA III ETICHETA</p> <p>A. Indicațiile obligatorii</p> <p>1. „Reglementări și norme CE”.</p> <p>2. Serviciul de certificare și statul membru sau sigla acestora.</p> <p>▼ M8</p> <p>2a. Numărul de ordine atribuit oficial.</p> <p>▼ B</p> <p>3. Numărul de identificare al producătorului sau numărul de referință al lotului.</p> <p>4. Luna și anul închiderii.</p> <p>5. Soiul, indicat cel puțin cu caractere latine.</p> <p>6. Țara producătoare.</p> <p>7. Categoria și eventual clasa.</p> <p>8. Dimensiunea.</p> <p>9. Greutatea netă declarată.</p> <p>B. Dimensiuni minime</p> <p>110 mm × 67 mm.</p>	<p>53 Eticheta trebuie să fi de dimensiune minimă de 110x67 mm și să conțină următoarele informații:</p> <p>53.1 Natura conținutului „Cartofi de sămânță”;</p> <p>53.2 Standardul CEE-ONU, dacă este cazul;</p> <p>53.3 Organismul de certificare sau abrevierea recunoscută;</p> <p>53.4 Țara de producție;</p> <p>53.5 Numărul de referință a lotului, inclusiv, dacă este cazul numărul de identificare a producătorului;</p> <p>53.6 Luna și anul ambalării;</p> <p>53.7 Soiul;</p> <p>53.8 Categoria, clasa și dacă este cazul, numărul generației de câmp;</p> <p>53.9 Calibrul;</p> <p>53.10 Greutatea netă declarată a ambalajului.</p>	Compatibil	MAIA

1.	Titlul actului UE, inclusiv cea mai recentă modificare, nr. CELEX Directiva de punere în aplicare 2014/20/UE a Comisiei din 6 februarie 2014 privind definirea claselor de cartofi de sămânță de bază și certificați de la nivelul Uniunii, precum și a condițiilor și denumirilor aplicabile acestor clase Text cu relevanță pentru SEE CELEX: 32014L0020		
2.	Titlul proiectului de act normativ național GUVERNUL HOTĂRÂRE Nr. 189 din 17-03-2010 cu privire la aprobarea Cerințelor minime de comercializare pentru cartofii de sămânță		
3.	Gradul de compatibilitate Compatibil		
4.	Autoritatea/ persoana responsabilă Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare/ Harabari Vladimir		
5.	Data întocmirii/ actualizării 20.11.2025		
Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observații
6.	7.	8.	9.
Directiva de punere în aplicare 2014/20/UE a Comisiei din 6 februarie 2014 privind definirea claselor de cartofi de sămânță de bază și certificați de la nivelul Uniunii, precum și a condițiilor și denumirilor aplicabile acestor clase Text cu relevanță pentru SEE			
Articolul 1 Clasele de cartofi de sămânță de bază de la nivelul Uniunii	72 Pentru a putea fi comercializați cartofii sub eticheta „clasa S”, cartofii de sămânță de bază trebuie să îndeplinească următoarele condiții: 72.1 cartofii au fost considerați de o comisie ca îndeplinind condițiile specifice prevăzute în tabelul nr. 4 din anexă;	Compatibil	MAIA

<p>(1) Statele membre se asigură că, pentru a putea fi comercializați sub eticheta „clasa S de la nivelul Uniunii”, cartofii de sămânță de bază îndeplinesc următoarele condiții:</p> <p>(a) cartofii au fost considerați de către o inspecție oficială ca îndeplinind condițiile, astfel cum se prevede la punctul 1 litera (a) din anexa I; și</p> <p>(b) loturile compuse din aceștia au fost considerate de către o inspecție oficială ca îndeplinind condițiile, astfel cum se prevede la punctul 1 litera (b) din anexa respectivă.</p> <p>(2) Statele membre se asigură că, pentru a putea fi comercializați sub eticheta „clasa SE de la nivelul Uniunii”, cartofii de sămânță de bază îndeplinesc următoarele condiții:</p> <p>(a) cartofii au fost apreciați de către o inspecție oficială ca îndeplinind condițiile, astfel cum se prevede la punctul 2 litera (a) din anexa I; și</p> <p>(b) loturile compuse din aceștia au fost apreciate de către o inspecție oficială ca îndeplinind condițiile, astfel cum se prevede la punctul 2 litera (b) din anexa respectivă.</p> <p>(3) Statele membre se asigură că, pentru a putea fi comercializați sub eticheta „clasa E de la nivelul Uniunii”, cartofii de sămânță de bază îndeplinesc următoarele condiții:</p>	<p>72.2 loturile compuse din acești cartofi a fost considerată de către o comisie oficială ca îndeplinind condițiile, astfel cum este prevăzut în tabelul nr. 5 din anexă.</p> <p>73 Pentru a putea fi comercializați sub eticheta „clasa SE” cartofii de sămânță de bază trebuie să îndeplinească următoarele condiții:</p> <p>73.1 cartofii au fost apreciați de către o comisie oficială ca îndeplinind condițiile, astfel cum este prevăzut în tabelul nr. 4 din anexă;</p> <p>73.2 loturile compuse din acești cartofi a fost considerată de către o comisie oficială ca îndeplinind condițiile, astfel cum este prevăzut în tabelul nr. 5 din anexă.</p> <p>74 Pentru a putea fi comercializați sub eticheta „clasa E”, cartofii de sămânță bază trebuie să îndeplinească următoarele condiții:</p> <p>74.1 cartofii au fost apreciați de către o comisie oficială ca îndeplinind condițiile, astfel cum este prevăzut în tabelul nr. 4 din anexă;</p> <p>74.2 loturile compuse din aceștia au fost apreciate de către o comisie oficială ca îndeplinind condițiile, astfel cum este prevăzut în tabelul nr. 5 din anexă;</p>		
--	---	--	--

<p>(a) cartofii au fost apreciați de către o inspecție oficială ca îndeplinind condițiile, astfel cum se prevede la punctul 3 litera (a) din anexa I; și</p> <p>(b) loturile compuse din aceștia au fost apreciate de către o inspecție oficială ca îndeplinind condițiile, astfel cum se prevede la punctul 3 litera (b) din anexa respectivă.</p>			
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 2</i></p> <p style="text-align: center;">Clasele de cartofi de sămânță certificați de la nivelul Uniunii</p> <p>(1) Statele membre se asigură că, pentru a putea fi comercializați sub eticheta „clasa A de la nivelul Uniunii”, cartofii de sămânță certificați îndeplinesc următoarele condiții:</p> <p>(a) cartofii au fost apreciați de către o inspecție oficială ca îndeplinind condițiile, astfel cum se prevede la punctul 1 litera (a) din anexa II; și</p> <p>(b) loturile compuse din aceștia au fost apreciate de către o inspecție oficială ca îndeplinind condițiile, astfel cum se prevede la punctul 1 litera (b) din anexa respectivă.</p> <p>(2) Statele membre se asigură că, pentru a putea fi comercializați sub eticheta „clasa B de la nivelul Uniunii”, cartofii de sămânță certificați îndeplinesc următoarele condiții:</p>	<p>75 Pentru a putea fi comercializați sub eticheta „clasa A”, cartofii de sămânță certificați trebuie să îndeplinească următoarele condiții:</p> <p>75.1 cartofii au fost apreciați de către o comisie oficială ca îndeplinind condițiile, astfel cum este prevăzut în tabelul nr. 6 din anexă;</p> <p>75.2 loturile compuse din aceștia au fost apreciate de o comisie oficială ca îndeplinind condițiile, astfel cum este prevăzut în tabelul nr. 7 din anexă.</p> <p>76 Pentru a putea fi comercializați sub eticheta „clasa B”, cartofii de sămânță certificați trebuie să îndeplinească următoarele condiții:</p> <p>76.1 cartofii au fost apreciați de către o comisie oficială ca îndeplinind condițiile, astfel cum se prevede în tabelul nr. 6 din anexă;</p> <p>76.2 loturile compuse din aceștia au fost apreciate de către o comisie oficială ca îndeplinind condițiile, astfel cum este prevăzut în tabelul nr. 2 din anexă.</p>	<p>Compatibil</p>	<p>MAIA</p>

<p>(a) cartofii au fost apreciați de către o inspecție oficială ca îndeplinind condițiile, astfel cum se prevede la punctul 2 litera (a) din anexa II; precum și</p> <p>(b) loturile compuse din aceștia au fost apreciate de către o inspecție oficială ca îndeplinind condițiile, astfel cum se prevede la punctul 2 litera (b) din anexa respectivă.</p>			
<p><i>Articolul 3</i></p> <p>Informarea Comisiei</p> <p>Statele membre informează Comisia despre măsura în care aplică clasele respective de la nivelul Uniunii în certificarea producției proprii.</p>		Prevederi UE neaplicabile	
<p><i>Articolul 4</i></p> <p>Transpunere</p> <p>(1) Statele membre adoptă și publică, până la 31 decembrie 2015 cel târziu, actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive. Statele membre comunică de îndată Comisiei textul acestor acte.</p> <p>Statele membre aplică respectivele dispoziții de la 1 ianuarie 2016.</p> <p>Atunci când statele membre adoptă aceste acte, ele cuprind o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite</p>		Prevederi UE neaplicabile	

<p>de o astfel de trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.</p> <p>(2) Statele membre comunică Comisiei textul principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.</p>			
<p><i>Articolul 5</i></p> <p>Abrogare</p> <p>Directiva 93/17/CEE se abrogă de la 1 ianuarie 2016.</p>		Prevederi UE neaplicabile	
<p><i>Articolul 6</i></p> <p>Intrarea în vigoare</p> <p>Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în <i>Jurnalul Oficial al Uniunii Europene</i>.</p>		Prevederi UE neaplicabile	
<p><i>Articolul 7</i></p> <p>Destinatari</p> <p>Prezenta directivă se adresează statelor membre.</p>		Prevederi UE neaplicabile	

1.	Titlul actului UE, inclusiv cea mai recentă modificare, nr. CELEX Directiva de punere în aplicare 2014/21/UE a Comisiei din 6 februarie 2014 de definire a condițiilor minime și a claselor Uniunii pentru cartofii de sămânță de prebază Text cu relevanță pentru SEE CELEX: 32014L0021		
2.	Titlul proiectului de act normativ național GUVERNUL HOTĂRÂRE Nr. 189 din 17-03-2010 cu privire la aprobarea Cerințelor minime de comercializare pentru cartofii de sămânță		
3.	Gradul de compatibilitate Compatibil		
4.	Autoritatea/ persoana responsabilă Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare/ Harabari Vladimir		
5.	Data întocmirii/ actualizării 20.11.2025		
Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observații
6.	7.	8.	9.
Directiva de punere în aplicare 2014/21/UE a Comisiei din 6 februarie 2014 de definire a condițiilor minime și a claselor Uniunii pentru cartofii de sămânță de prebază Text cu relevanță pentru SEE			
<i>Articolul 1</i> Definiții În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:		Prevederi UE neaplicabile	

<ol style="list-style-type: none"> 1. „plantă parentală” înseamnă o plantă identificată din care se ia material pentru înmulțire; 2. „micropropagare” înseamnă practica de înmulțire rapidă a materialului vegetal pentru a produce un număr mare de plante, utilizând cultivarea <i>in vitro</i> de muguri vegetativi diferențiați sau de meristem prelevat de la o plantă. 			
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 2</i></p> <p style="text-align: center;">Condiții minime pentru cartofii de sămânță de prebază</p> <p>(1) Statele membre asigură îndeplinirea următoarelor condiții minime în cazul cartofilor de sămânță de prebază:</p> <p>(a) provin de la plante parentale care nu prezintă niciunul dintre următorii dăunători: <i>Pectobacterium</i> spp., <i>Dickeya</i> spp., virusul răsucirii frunzelor de cartof, virusul A al cartofului, virusul M al cartofului, virusul S al cartofului, virusul X al cartofului și virusul Y al cartofului;</p> <p>(b) nu prezintă simptomele râiei negre a cartofului;</p> <p>(c) procentul în număr de plante care nu sunt conforme cu soiul în cauză și procentul în număr de plante din soiuri diferite nu depășesc, în total, 0,01 %;</p> <p>(d) în descendență directă, procentul în număr de plante care prezintă simptome de viroze nu depășește 0,5 %;</p>	<p style="text-align: center;">Capitolul V. Condiții minime pentru categoriile de cartofi prebază, bază și certificați</p> <p>17 Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor este responsabilă de verificarea și admiterea pe piață a tuberculilor de cartofi de sămânță de prebază exclusiv în situațiile în care aceștia corespund condițiilor minime prevăzute mai jos:</p> <p>17.1 provin de plantele parentale provin de la plante parentale care nu prezintă niciunul dintre următorii dăunători: <i>Pectobacterium</i> spp., <i>Dickeya</i> spp., virusul răsucirii frunzelor de cartof, virusul A al cartofului, virusul M al cartofului, virusul S al cartofului, virusul X al cartofului și virusul Y al cartofului;</p> <p>17.2 nu prezintă simptomele râiei negre a cartofului;</p> <p>17.3 procentul în număr de plante care nu sunt conforme cu soiul în cauză și procentul în număr de plante din soiuri diferite nu depășesc, în total, 0,01 %;</p> <p>17.4 în descendență directă, procentul în număr de plante care prezintă simptome de viroze nu depășește 0,5 %;</p> <p>17.5 procentul în număr de plante cu simptome de mozaic sau simptome provocate de virusul răsucirii frunzelor de cartof nu depășește 0,1 %;</p> <p>17.6 numărul maxim de generații este patru.</p>	Compatibil	

<p>(e) procentul în număr de plante cu simptome de mozaic sau simptome provocate de virusul răsucirii frunzelor de cartof nu depășește 0,1 %;</p> <p>(f) numărul maxim de generații în câmp este patru.</p> <p>(2) Statele membre prevăd posibilitatea de a comercializa cartofi de sămânță de prebază sub denumirea „clase PBTC ale Uniunii” și „clasa PB a Uniunii”, în conformitate cu condițiile stabilite în anexă.</p> <p>(3) Respectarea cerințelor de la alineatul (1) literele (b), (c) și (e) se stabilește cu ajutorul inspecțiilor oficiale pe teren. În caz de îndoială, inspecțiile respective sunt completate de teste oficiale efectuate pe frunze.</p> <p>În cazul în care se utilizează metode de micropropagare, conformitatea cu alineatul (1) litera (a) se stabilește printr-o testare oficială a plantei parentale sau prin testarea sub supraveghere oficială a acesteia.</p> <p>În cazul în care se utilizează metode de selecție clonală, conformitatea cu alineatul (1) litera (a) se stabilește printr-o testare oficială a materialului biologic clonal sau prin testarea sub supraveghere oficială a acestuia.</p>	<p>18 Republica Moldova prevede posibilitatea de a comercializa cartofii de sămânță de prebază sub denumirea „clase PBTC” și „clasa PB” a Uniunii Europene în conformitate cu condițiile stabilite în tabelul nr. 8 din anexă.</p> <p>19 Respectarea condițiilor de la subpct. 17. 2, 17,3 și 17,5 se stabilește cu ajutorul inspecțiilor oficiale în teren.</p> <p>20 În caz de incertitudine și nesiguranță privind rezultatele inspecțiilor, se efectuează suplimentar teste oficiale pe frunză.</p> <p>21 În cazul în care se utilizează metode de micropropagare, rezultatul se stabilește printr-o testare oficială a plantei perene sau prin testarea sub supraveghere oficială a acesteia.</p> <p>22 În cazul în care se utilizează metode de selecție clonală, rezultatul se stabilește printr-o testare oficială a materialului biologic clonal sau prin testare sub supraveghere oficială a acestuia.</p>		
<p><i>Articolul 3</i></p> <p>Condiții minime pentru loturile de cartofi de sămânță de prebază</p>	<p>23 Condițiile minime pentru loturile de cartofi de sămânță de prebază trebuie să respecte următoarele condiții:</p> <p>23.1 prezența pământului și a materiilor străine nu trebuie să depășească 1,0 % din masă;</p> <p>23.2 cantitatea de cartofi afectați de putregaiuri, altele decât putregaiul inelar sau putregaiul brun, nu trebuie să depășească 0,2 % din masă;</p>	<p>Compatibil</p>	

<p>Statele membre prevăd ca loturile de cartofi de sămânță de prebază să îndeplinească următoarele condiții minime:</p> <p>(a) prezența pământului și a materiilor străine nu trebuie să depășească 1,0 % din masă;</p> <p>(b) cantitatea de cartofi afectați de putregaiuri, altele decât putregaiul inelar sau putregaiul brun, nu trebuie să depășească 0,2 % din masă;</p> <p>(c) cantitatea de cartofi cu defecte exterioare, inclusiv tuberculi diformi sau loviți, nu trebuie să depășească 3,0 % din masă;</p> <p>(d) cantitatea de cartofi afectați de mana cartofului pe mai mult de o treime din suprafață, nu trebuie să depășească 5,0 % din masă;</p> <p>(e) cantitatea de cartofi afectați de rizoctonioză pe mai mult de 10,0 % din suprafață, nu trebuie să depășească 1,0 % din masă;</p> <p>(f) cantitatea de cartofi afectați de râia făinoasă pe mai mult de 10,0 % din suprafață, nu trebuie să depășească 1,0 % din masă;</p> <p>(g) cantitatea de tuberculi zbârciți din cauza deshidratării excesive sau a deshidratării cauzate de râia argintie nu trebuie să depășească 0,5 % din masă;</p> <p>(h) cantitatea totală de cartofi menționați la literele (b)-(g) nu trebuie să depășească 6,0 % din masă.</p>	<p>23.3 cantitatea de cartofi cu defecte exterioare, inclusiv tuberculi diformi sau loviți, nu trebuie să depășească 3,0 % din masă;</p> <p>23.4 cantitatea de cartofi afectați de mana cartofului pe mai mult de o treime din suprafață, nu trebuie să depășească 5,0% din masă;</p> <p>23.5 cantitatea de cartofi afectați de rizoctonioză pe mai mult de 10,0 % din suprafață, nu trebuie să depășească 1,0 % din masă;</p> <p>23.6 cantitatea de cartofi afectați de râia făinoasă pe mai mult de 10,0 % din suprafață, nu trebuie să depășească 1,0 % din masă;</p> <p>23.7 cantitatea de tuberculi zbârciți din cauza deshidratării excesive sau a deshidratării cauzate de râia argintie nu trebuie să depășească 0,5 % din masă;</p>		
---	--	--	--

<p style="text-align: center;"><i>Articolul 4</i></p> <p style="text-align: center;">Transpunere</p> <p>(1) Statele membre adoptă și publică, cel târziu până la 31 decembrie 2015, actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive. Statele membre comunică Comisiei textul acestor acte.</p> <p>Statele membre aplică aceste acte începând cu 1 ianuarie 2016.</p> <p>Atunci când statele membre adoptă aceste acte, ele cuprind o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o astfel de trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.</p> <p>(2) Statele membre comunică Comisiei textul principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.</p> <p style="text-align: center;"><i>Articolul 5</i></p> <p style="text-align: center;">Intrarea în vigoare</p> <p>Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în <i>Jurnalul Oficial al Uniunii Europene</i>.</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 6</i></p> <p style="text-align: center;">Destinatari</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	

Prezenta directivă se adresează statelor membre.			
<p style="text-align: center;">ANEXĂ</p> <p>Condiții pentru introducerea pe piață a cartofilor de sămânță de prebază sub denumirea de clase PBTC și PB ale Uniunii</p> <p>1. Condițiile pentru cartofii de sămânță de prebază din clasa PBTC a Uniunii sunt următoarele:</p> <p>(a) condiții privind cartofii de sămânță:</p> <p>(i) cultura nu trebuie să fie colonizată de plante care nu sunt conforme cu soiul în cauză sau de plante din soiuri diferite;</p> <p>(ii) cultura nu trebuie să prezinte plante afectate de râia neagră a cartofului;</p> <p>(iii) în descendență directă, cultura nu trebuie să prezinte infecții virale;</p> <p>(iv) cultura nu trebuie să prezinte plante cu simptome de mozaic sau simptome provocate de virusul răsucirii frunzelor de cartof;</p> <p>(v) plantele, inclusiv tuberculii, se obțin prin micropropagare;</p> <p>(vi) plantele, inclusiv tuberculii, se obțin într-un loc protejat și într-un mediu de creștere fără paraziți;</p>		Prevederi UE neaplicabile	

<p>(vii) tuberculii nu sunt înmulțiți mai departe de prima generație;</p> <p>(b) loturile trebuie să nu includă cartofi de sămânță care intră sub incidența oricăruia dintre următoarele subpuncte:</p> <p>(i) sunt afectați de putregaiuri;</p> <p>(ii) sunt afectați de rizoctonioză;</p> <p>(iii) sunt afectați de mana cartofului;</p> <p>(iv) sunt afectați de râia făinoasă;</p> <p>(v) s-au zbârcit foarte mult din cauza deshidratării;</p> <p>(vi) prezintă defecte exterioare, inclusiv tuberculi diformi sau loviți.</p> <p>2. Condițiile pentru cartofii de sămânță de prebază din clasa PB a Uniunii sunt următoarele:</p> <p>(a) condiții privind cartofii de sămânță:</p> <p>(i) procentul în număr de plante care nu sunt conforme cu soiul în cauză și procentul în număr de plante din soiuri diferite nu depășesc, în total, 0,01 %;</p> <p>(ii) plantele nu prezintă simptomele râiei negre a cartofului;</p> <p>(iii) procentul în număr de plante cu simptome de mozaic sau simptome provocate de virusul răsucirii frunzelor de cartof nu depășește 0,1 %;</p>			
---	--	--	--

<p>(iv) în descendență directă, procentul în număr de plante care prezintă simptome provocate de orice virus nu depășește 0,5 %;</p> <p>(b)toleranțe aplicabile loturilor, în ceea ce privește următoarele impurități, defecte și boli:</p> <p>(i) cartofii de sămânță afectați de putregaiuri, altele decât putregaiul inelar sau putregaiul brun, nu trebuie să depășească 0,2 % din masă;</p> <p>(ii) cartofii de sămânță afectați de rizoctonioză pe mai mult de 10,0 % din suprafață nu trebuie să depășească 1,0 % din masă;</p> <p>(iii) cartofii de sămânță afectați de mana cartofului pe mai mult de o treime din suprafață nu trebuie să depășească 5,0 % din masă;</p> <p>(iv) cartofii de sămânță afectați de râia făinoasă pe mai mult de 10,0 % din suprafață nu trebuie să depășească 1,0 % din masă;</p> <p>(v)tuberculi zbârciți din cauza deshidratării excesive sau a deshidratării cauzate de râia argintie nu trebuie să depășească 0,5 % din masă;</p> <p>(vi) cartofii de sămânță cu defecte exterioare, inclusiv tuberculi diformi sau loviți, nu trebuie să depășească 3,0 % din masă;</p> <p>(vii)prezența pământului și a materiilor străine nu trebuie să depășească 1,0 % din masă;</p>			
---	--	--	--

(viii) procentul total de cartofi de sămânță care fac obiectul toleranțelor, în conformitate cu subpunctele (i)-(vi), nu trebuie să depășească 6,0 % din masă.			
--	--	--	--

1.	Titlul actului UE, inclusiv cea mai recentă modificare, nr. CELEX Decizia de punere în aplicare (UE) 2017/547 a Comisiei din 21 martie 2017 privind organizarea unui experiment temporar în conformitate cu Directiva 2002/56/CE a Consiliului în ceea ce privește tuberculii de cartofi de sămânță proveniți din sămânța adevărată de cartof [notificată cu numărul C(2017) 1736] (Text cu relevanță pentru SEE.) CELEX: 32017D0547		
2.	Titlul proiectului de act normativ național GUVERNUL HOTĂRÂRE Nr. 189 din 17-03-2010 cu privire la aprobarea Cerințelor minime de comercializare pentru cartofii de sămânță		
3.	Gradul de compatibilitate Compatibil		
4.	Autoritatea/ persoana responsabilă Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare/ Harabari Vladimir		
5.	Data întocmirii/ actualizării 20.11.2025		
Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Observații
6.	7.	8.	9.
Decizia de punere în aplicare (UE) 2017/547 a Comisiei din 21 martie 2017 privind organizarea unui experiment temporar în conformitate cu Directiva 2002/56/CE a Consiliului în ceea ce privește tuberculii de cartofi de sămânță proveniți din sămânța adevărată de cartof [notificată cu numărul C(2017) 1736] (Text cu relevanță pentru SEE.)			
<i>Articolul 1</i>		Prevederi UE neaplicabile	

<p style="text-align: center;">Obiect</p> <p>(1) Se organizează un experiment temporar la nivelul Uniunii, cu scopul de a evalua dacă producția, în anumite condiții, de tuberculi de sămânță produși din plantule obținute din semințe adevărate de cartof poate constitui o alternativă mai bună la producția obținută din cartofi de sămânță și, prin urmare, poate fi considerată drept o practică acceptată pentru menținerea soiului și a stării sanitare în conformitate cu articolul 2 litera (b) punctul (i) din Directiva 2002/56/CE.</p> <p>(2) Scopul experimentului este de a evalua următoarele elemente:</p> <p>(a) dacă producția de tuberculi de sămânță, menționată la alineatul (1), poate fi considerată ca fiind „practică acceptată”, în sensul articolului 2 litera (b) punctul (i) din Directiva 2002/56/CE și dacă sămânța adevărată de cartof poate fi considerată drept sămânță dintr-o generație anterioară seminței de bază, în sensul articolului 2 litera (c) punctul (i) din directiva respectivă;</p> <p>(b) dacă tuberculii de sămânță menționați la alineatul (1) care au un calibru mai mic decât calibrul minim prevăzut la articolul 10 alineatul (1) din Directiva 2002/56/CE sunt acceptabili;</p> <p>(c) dacă pentru cartofii de sămânță de bază și cartofii de sămânță certificați este acceptabil un număr de</p>			
---	--	--	--

<p>generații diferit de numărul maxim stabilit la punctul 7 din anexa I la Directiva 2002/56/CE;</p> <p>(d) dacă tuberculii de sămânță menționați la alineatul (1) care au un procent mai mare de defecte exterioare decât procentul maxim prevăzut la punctul 3 din anexa II la Directiva 2002/56/CE sunt acceptabili;</p> <p>(e) dacă tuberculii de sămânță menționați la alineatul (1) mențin o identitate și o puritate varietală suficiente, după mai multe cicluri de înmulțire vegetativă, și dacă pentru acești tuberculi de sămânță sunt acceptabile plafoane diferite de procente maxime stabilite pentru cartofii de sămânță de bază la punctul 1 litera (b) și pentru cartofii de sămânță certificați la punctul 2 litera (b) din anexa I la Directiva 2002/56/CE;</p> <p>(f) dacă bolile transmise prin semințe afectează calitatea tuberculilor de sămânță menționați la alineatul (1) și, în caz afirmativ, dacă ar trebui să se stabilească cerințe specifice în legătură cu aceste boli;</p> <p>(g) dacă este necesar să se introducă cerințe specifice privind trasabilitatea, identitatea, calitatea și starea sanitară pe parcursul producției de sămânță adevărată de cartof și de răsaduri cultivate din sămânță adevărată de cartof, cu scopul de a asigura calitatea, identitatea și starea sanitară a tuberculilor de sămânță menționați la alineatul (1); precum și</p> <p>(h) care este cea mai adecvată modalitate de producție pentru a obține cartofi de sămânță certificați din</p>			
--	--	--	--

sămânță adevărată de cartof în condițiile agroclimatice care prevalează în Uniune.			
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 2</i></p> <p style="text-align: center;">Definiții</p> <p>În sensul prezentei decizii, se aplică următoarele definiții:</p> <p>(a) „sămânță adevărată de cartof” înseamnă sămânță de cartof, în sens botanic, produsă în Uniune;</p> <p>(b) „răsaduri experimentale” înseamnă plantule cultivate din semințe adevărate de cartof în Uniune și destinate producției de alți cartofi;</p> <p>(c) „tuberculi de sămânță experimental” înseamnă tuberculi de cartof cultivați din răsaduri experimentale în Uniune;</p> <p>(d) „material experimental” înseamnă sămânță adevărată de cartof, răsaduri experimentale și tuberculi de sămânță experimental.</p>		Prevederi UE neaplicabile	
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 3</i></p> <p style="text-align: center;">Participarea statelor membre</p> <p>(1) Orice stat membru poate participa la experiment.</p> <p>(2) Un stat membru care decide să participe la experiment (denumit în continuare „stat membru participant”) informează Comisia și celelalte state membre în privința participării sale.</p>		Prevederi UE neaplicabile	

<p>(3) Un stat membru participant poate renunța la participare în orice moment, informând Comisia și celelalte state membre în consecință.</p>			
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 4</i></p> <p style="text-align: center;">Certificarea oficială și derogări de la Directiva 2002/56/CE</p> <p>Până la 31 decembrie 2023 și în limita cantitativă prevăzută la articolul 5, statele membre participante pot certifica oficial tuberculii de sămânță experimentalii drept „cartofi de sămânță de bază” sau „cartofi de sămânță certificați” în conformitate cu dispozițiile corespunzătoare din Directiva 2002/56/CE în cazul în care tuberculii de sămânță respectivi sunt conformi dispozițiilor de la articolele 6 și 7 din prezenta decizie și au fost ameliorați, produși sau menținuți de persoane înregistrate în conformitate cu articolul 8 din prezenta decizie, cu condiția ca tuberculii de sămânță experimentalii respectivi să aparțină unui soi care îndeplinește una dintre următoarele condiții:</p> <p>(a) este inclus în Catalogul comun al soiurilor de plante agricole, în conformitate cu articolul 17 din Directiva 2002/53/CE a Consiliului ⁽²⁾;</p> <p>(b) a fost admis în alt stat membru în conformitate cu articolul 3 din Directiva 2002/53/CE;</p>	<p>59 Republica Moldova poate certifica oficial tuberculii de cartofi de sămânță experimentalii ca „cartofi de sămânță bază” sau „cartofi de sămânță certificați” în conformitate cu prevederile cadrului național, numai dacă aceștia respectă cerințele de calitate și de producție și au fost ameliorați, produși și/sau menținuți de persoane înregistrate oficial în registru producătorilor de semințe, și trebuie să respecte următoarele condiții:</p> <p>59.1 este inclus în Catalogul soiurilor de plante al Republicii Moldova;</p> <p>59.2 este inclus în Catalogul soiurilor de plante al Uniunii europene sau a unui stat membru UE;</p> <p>59.3 a fost depusă o cerere valabilă de admitere a soiului respectiv în registrul Catalogul soiurilor de plante al Republicii Moldova sau în Catalogele UE;</p> <p>60 Această certificare este permisă numai pentru soiurile care îndeplinesc condițiile stabilite pentru recunoașterea și conformitatea varietală.</p> <p>61 Tuberculii de sămânță experimentalii sunt considerați ca fiind produși conform practicilor acceptate pentru menținerea soiului și a stării sanitare și sunt considerați ca produși din sămânță dintr-o generație anterioară seminței de bază.</p>	<p>Parțial compatibil</p>	

<p>(c) a fost depusă o cerere valabilă de admitere a soiului respectiv în conformitate cu articolul 3 din Directiva 2002/53/CE.</p> <p>În sensul primului paragraf, tuberculii de sămânță experimentalii sunt considerați ca fiind produși conform practicilor acceptate pentru menținerea soiului și a stării sanitare, astfel cum se menționează la articolul 2 litera (b) punctul (i) din Directiva 2002/56/CE, și sunt considerați ca fiind produși din sămânță dintr-o generație anterioară seminței de bază, astfel cum se menționează la articolul 2 litera (c) punctul (i) din directiva respectivă.</p> <p>Punctul 1 litera (b) și punctul 2 litera (b) din anexa I la Directiva 2002/56/CE și punctul 3 din anexa II la directiva menționată nu se aplică.</p> <p>Articolul 10 din Directiva 2002/56/CE nu se aplică tuberculilor recoltați din răsaduri experimentale.</p>			
<p><i>Articolul 5</i></p> <p>Limita cantitativă</p> <p>Certificarea în conformitate cu articolul 4 este limitată, pentru fiecare stat membru participant, în fiecare an, la o cantitate de tuberculi de sămânță experimentalii de maximum 0,3 % din cartofii de sămânță produși sau la maximum 10 hectare de cartofi de sămânță cultivate în anul respectiv în statul membru participant în cauză.</p>	<p>62 Certificarea tuberculilor de cartofi experimentalii este limitată în fiecare an, la o cantitate de tuberculi de cartofi experimentalii de max. 0,3% din cartofii de sămânță produși sau la max. 10 ha de cartofi de sămânță cultivate anual în țară.</p> <p>63 Până la data de 30 aprilie al fiecărui an, fiecare producător trebuie să declare autorității de certificare dimensiunea suprafeței pe care intenționează să producă tuberculi de sămânță experimentalii în anul respectiv.</p>	<p>Compatibil</p>	

Până la data de 30 aprilie a fiecărui an, fiecare producător trebuie să declare autorității de certificare dimensiunea suprafeței pe care intenționează să producă tuberculi de sămânță experimentală în anul respectiv.			
<p><i>Articolul 6</i></p> <p>Cerințe referitoare la calitate, identitate și starea sanitară în ceea ce privește răsadurile experimentale și sămânța adevărată de cartof</p> <p>Tuberculii de sămânță experimentală sunt produși din răsaduri experimentale care îndeplinesc cerințele prevăzute în secțiunea A din anexa I, cultivate din semințe adevărate de cartof obținute prin încrucișarea sexuală a unor linii parentale consangvinizate și care îndeplinesc cerințele prevăzute în secțiunea B din anexa I.</p>	64 Tuberculii de sămânță experimentală sunt produși din răsaduri experimentale care îndeplinesc condițiile din Anexa nr. 3, cultivate din semințe adevărate de cartof obținute prin încrucișarea sexuală a unor linii parentale consangvinizate și care îndeplinesc cerințele prevăzute în Anexa nr. 4.	Compatibil	
<p><i>Articolul 7</i></p> <p>Numărul maxim de generații</p> <p>Prin derogare de la punctul 7 primul și al doilea paragraf din anexa I la Directiva 2002/56/CE, numărul maxim al generațiilor combinate de cartofi de sămânță de bază și cartofi de sămânță certificați obținuți din semințe adevărate de cartof este de patru.</p> <p>Tuberculii recoltați din răsaduri experimentale sunt prima generație.</p>	<p>65 Numărul maxim al generațiilor combinate de cartofi de sămânță de bază și cartofi de sămânță certificați obținuți din semințe adevărate de cartofi este de patru.</p> <p>66 Tuberculii recoltați din răsaduri experimentale sunt de prima generație.</p>	Compatibil	

<p style="text-align: center;"><i>Articolul 8</i></p> <p>Înregistrarea amelioratorilor, a producătorilor și a persoanelor responsabile cu menținerea soiurilor de cartofi propagate prin semințe adevărate de cartof</p> <p>(1) Fiecare stat membru întocmește și menține la zi un registru public cu persoanele fizice sau juridice care produc și comercializează material experimental.</p> <p>(2) Persoanele menționate la alineatul (1) trebuie să depună o cerere la autoritatea de certificare pentru a fi incluse în registru. Cererea respectivă include toate elementele enumerate în continuare:</p> <p>(a) numele, adresa și datele lor de contact;</p> <p>(b) denumirea soiului în cauză.</p> <p>Registrul conține elementele respective pentru fiecare persoană.</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 9</i></p> <p>Etichetarea</p> <p>În plus față de informațiile necesare în conformitate cu Directiva 2002/56/CE, ambalajele sau recipientele cu tuberculi de sămânță experimental comercializați drept cartofi de sămânță de bază sau cartofi de sămânță certificați poartă o etichetă oficială, care include mențiunea prevăzută în secțiunea A din anexa II.</p>	<p>55 Ambalajele sau recipientele cu tuberculi de cartofi de sămânță experimental comercializați drept cartofi de sămânță de bază sau cartofi certificați poartă o etichetă oficială care include mențiunea „Tuberculi de sămânță obținuți din semințe adevărate de cartofi, experiment temporar” în conformitate cu normele și standardele în vigoare.</p> <p>56 Recipientele sau răsadurile experimentale trebuie să fie însoțite de un document eliberat de furnizor, care include informațiile prevăzute în Anexa nr. 5</p>	<p>Compatibil</p>	

<p>Recipientele cu răsaduri experimentale trebuie să fie însoțite de un document eliberat de furnizor, care include informațiile prevăzute în secțiunea B din anexa II.</p> <p>Ambalajele de semințe adevărate de cartof poartă o etichetă a furnizorului, cu informațiile prevăzute în secțiunea C din anexa II.</p> <p>Eticheta oficială, documentul care însoțește recipientele cu răsaduri experimentale și eticheta furnizorului sunt redactate în cel puțin una dintre limbile oficiale ale Uniunii.</p>	<p>57 Ambalajele de semințe adevărate de cartof poartă o etichetă a furnizorului, cu informațiile prevăzute în Anexa nr. 6.</p> <p>58 Eticheta oficială, documentul care însoțește recipientele cu răsaduri experimentale și eticheta furnizorului sunt redactate în cel puțin una dintre limbile oficiale ale Uniunii Europene.</p>		
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 10</i></p> <p style="text-align: center;">Trasabilitate</p> <p>Statele membre participante asigură trasabilitatea materialului experimental.</p> <p>Un furnizor care transferă material experimental unui alt furnizor trebuie să țină o evidență care să îi permită furnizorului în cauză să identifice, pentru fiecare element din materialul experimental, furnizorul căruia i-a fost transferat.</p> <p>Un furnizor căruia i-a fost transferat material experimental trebuie să țină o evidență care să îi permită furnizorului în cauză să identifice, pentru fiecare element din materialul experimental, furnizorul care l-a transferat.</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>	

Furnizorii păstrează evidențele menționate în prezentul articol până la 31 martie 2024.			
<p style="text-align: center;"><i>Articolul 11</i></p> <p style="text-align: center;">Inspecții oficiale</p> <p>Autoritățile de certificare ale statelor membre participante efectuează inspecții oficiale referitoare la producerea și comercializarea materialului experimental. Fără a aduce atingere articolului 23 din Directiva 2002/56/CE, aceste inspecții oficiale acoperă cel puțin:</p> <p>(a) verificarea declarațiilor privind cantitățile care urmează să fie produse și notificările privind cantitățile comercializate;</p> <p>(b) puritatea analitică, conținutul de alte specii și germinația semințelor adevărate de cartof;</p> <p>(c) respectarea, de către producător și de către orice persoană care comercializează material experimental, a cerințelor stabilite în prezenta decizie.</p> <p>Inspecțiile referitoare la aspectele menționate la primul paragraf litera (b) se efectuează cel puțin o dată pe an. Acestea includ inspecții la sediul persoanelor în cauză și pe terenurile și în serele folosite pentru producerea de semințe adevărate de cartof și de răsaduri experimentale.</p>		Prevederi UE neaplicabile	
<i>Articolul 12</i>		Prevederi UE neaplicabile	

<p style="text-align: center;">Obligații de notificare și raportare</p> <p>(1) Până la data de 28 februarie a fiecărui an, furnizorii trebuie să informeze organismul oficial responsabil din statul membru participant cu privire la cantitățile de material experimental pe care le-au comercializat în cursul anului precedent. Statele membre participante păstrează o evidență a cantităților de material experimental comercializate. Aceste informații sunt furnizate, la cerere, autorității de certificare.</p> <p>(2) Pentru fiecare an, fiecare stat membru participant prezintă Comisiei și celorlalte state membre, până la data de 31 martie a anului următor, un raport anual care conține informațiile prevăzute în anexa III, în cazul în care aceste informații sunt disponibile. Acest raport va conține întotdeauna informații privind cantitățile de material experimental comercializat și, în cazul în care acesta este cunoscut, statul membru căruia i-a fost destinat materialul experimental. Acest raport poate include orice alte informații pe care statul membru participant le consideră relevante.</p> <p>(3) Fiecare stat membru participant prezintă Comisiei și celorlalte state membre, până la data de 31 martie 2024, un raport final care conține informațiile prevăzute în anexa III. Raportul respectiv include o evaluare a condițiilor experimentului și a interesului de a organiza un nou experiment, dacă este cazul. Acest raport poate include orice alte informații pe care statul membru participant le</p>			
---	--	--	--

<p>consideră relevante, luând în considerare scopul experimentului.</p> <p>(4) Dacă un stat membru participant își încheie participarea înainte de 31 decembrie 2023, acesta își prezintă raportul final până la data de 31 martie a anului care urmează încheierii participării sale.</p>			
<p><i>Articolul 13</i></p> <p>Destinatari</p> <p>Prezenta decizie se adresează statelor membre.</p>		Prevederi UE neaplicabile	
<p>ANEXA I</p> <p>CERINȚE MENȚIONATE LA ARTICOLUL 6</p> <p>SECȚIUNEA A</p> <p>Cerințe pe care trebuie să le îndeplinească răsadurile experimentale</p> <p>1 Răsadurile trebuie să fie practic indemne de organisme dăunătoare sau de boli susceptibile să afecteze calitatea, precum și de semne sau simptome ale unor astfel de organisme sau boli care reduc utilitatea și, în special, indemne de următoarele organisme dăunătoare: <i>Rhizoctonia solani</i> Kühn, <i>Phytophthora infestans</i> (Mont.) de Bary, <i>Alternaria solani</i> Sorauer, <i>Alternaria alternata</i> (Fr.) Keissl., <i>Verticillium dahlia</i> Kleb., <i>Verticillium albo-atrum</i> Reinke & Berthold, virusul răsucirii frunzelor de cartof, virusul A al cartofului, virusul M al cartofului, virusul S al cartofului, virusul X al cartofului și virusul Y al cartofului.</p>	<p><i>Anexa nr. 3</i> Cerințe pe care trebuie să le îndeplinească răsadurile experimentale</p> <p>1. Răsadurile trebuie să fie practic indemne de organisme dăunătoare sau de boli susceptibile să afecteze calitatea, precum și de semne sau simptome ale unor astfel de organisme sau boli care reduc utilitatea și, în special, indemne de următoarele organisme dăunătoare: <i>Rhizoctonia solani</i> Kühn, <i>Phytophthora infestans</i> (Mont.) de Bary, <i>Alternaria solani</i> Sorauer, <i>Alternaria alternata</i> (Fr.) Keissl., <i>Verticillium dahlia</i> Kleb., <i>Verticillium albo-atrum</i> Reinke & Berthold, virusul răsucirii frunzelor de cartof, virusul A al cartofului, virusul M al cartofului, virusul S al cartofului, virusul X al cartofului și virusul Y al cartofului.</p> <p>2. Răsadurile nu prezintă simptomele râiei negre a cartofului.</p> <p>3. Răsadurile au suficientă identitate și puritate varietală.</p> <p>4. Răsadurile trebuie să fie găsite practic fără defecte care afectează calitatea și utilitatea ca material săditor.</p>	Compatibil	

<p>Keissl., <i>Verticillium dahlia</i> Kleb., <i>Verticillium alboatrum</i> Reinke & Berthold, virusul răsucirii frunzelor de cartof, virusul A al cartofului, virusul M al cartofului, virusul S al cartofului, virusul X al cartofului și virusul Y al cartofului.</p> <p>2.Răsadurile nu prezintă simptomele râiei negre a cartofului.</p> <p>3.Răsadurile au suficientă identitate și puritate varietală.</p> <p>4Răsadurile trebuie să fie găsite practic fără defecte care . afectează calitatea și utilitatea ca material săditor.</p> <p>SECȚIUNEA B</p> <p>Cerințe pe care trebuie să le îndeplinească semințele adevărate de cartof</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Semințele au suficientă identitate și puritate varietală. 2. Bolile și organismele dăunătoare care reduc utilitatea semințelor sunt prezente la cel mai mic nivel posibil. 3. Puritatea analitică, conținutul de alte specii de plante și germinația semințelor sunt suficiente pentru a garanta calitatea și utilitatea ca material experimental. 	<p><i>Anexa nr. 4</i> Cerințe pe care trebuie să le îndeplinească semințele adevărate de cartof.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Semințele au suficientă identitate și puritate varietală. 2. Bolile și organismele dăunătoare care reduc utilitatea semințelor sunt prezente la cel mai mic nivel posibil. 3. Puritatea analitică, conținutul de alte specii de plante și germinația semințelor sunt suficiente pentru a garanta calitatea și utilitatea ca material experimental. 		
<p>ANEXA II</p> <p>CERINȚELE DE ETICHETARE MENȚIONATE LA ARTICOLUL 9</p>	<p><i>Anexa nr. 5</i> Cerințe de etichetare pentru tuberculii de sămânță experimentali</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. mențiunea „Experiment temporar în conformitate cu normele și standardele UE”; 	<p>Compatibil</p>	

<p>A. Mențiunea la care se face referire la articolul 9 primul paragraf – „Tuberculi de sămânță obținuți din semințe adevărate de cartof, experiment temporar în conformitate cu normele și standardele UE”.</p> <p>B. Informațiile prevăzute la articolul 9 al doilea paragraf:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. mențiunea „Experiment temporar în conformitate cu normele și standardele UE”; 2. denumirea organismului oficial responsabil și statul membru în cauză, sau sigla acestora; 3. numărul de înregistrare sau de autorizare al furnizorului; 4. numele producătorului; 5. numărul de referință al lotului; 6. specia, indicată cel puțin prin denumirea sa botanică; 7. soiul; 8. cantitatea (numărul de plantule); 9. statul membru de producție; 10. mențiunea „Răsaduri obținute din semințe adevărate de cartof”; 11. tratamentul, dacă este cazul. <p>C. Informațiile prevăzute la articolul 9 al treilea paragraf:</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. denumirea organismului oficial responsabil și statul membru în cauză, sau sigla acestora; 3. numărul de înregistrare sau de autorizare al furnizorului; 4. numele producătorului; 5. numărul de referință al lotului; 6. specia, indicată cel puțin prin denumirea sa botanică; 7. soiul; 8. cantitatea (numărul de plantule); 9. statul membru de producție; 10. mențiunea „Răsaduri obținute din semințe adevărate de cartof”; 11. tratamentul, dacă este cazul. 		
--	--	--	--

<ol style="list-style-type: none"> 1. mențiunea „Experiment temporar în conformitate cu normele și standardele UE”; 2. denumirea organismului oficial responsabil și statul membru în cauză, sau sigla acestora; 3. numele și adresa, sau codul de înregistrare din registrul public ale furnizorului responsabil cu aplicarea etichetei; 4. numărul de referință al lotului; 5. specia, indicată cel puțin prin denumirea sa botanică; 6. soiul; 7. statul membru de producție; 8. mențiunea „Semințe adevărate de cartof”; 9. greutatea netă sau brută declarată sau numărul declarat de semințe; 10. în cazul în care se indică greutatea și se utilizează pesticide granulate, substanțe de drajare sau alți aditivi solizi, natura aditivului, precum și raportul aproximativ dintre greutatea semințelor pure și greutatea totală. 			
<p style="text-align: center;">ANEXA III</p> <p style="text-align: center;">INFORMAȚII CARE TREBUIE INCLUSE ÎN RAPORTUL MENȚIONAT LA ARTICOLUL 12</p>	<p><i>Anexa nr. 6</i> Cerințe privind eticheta furnizorului și informațiile prevăzute pentru eticheta pentru semințe adevărate de cartof</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. numărul persoanelor înregistrate ca producători de cartofi de sămânță; 	<p style="text-align: center;">Compatibil</p>	

<ol style="list-style-type: none"> 1. Numărul persoanelor înregistrate în conformitate cu articolul 8 alineatul (1); 2. cantitățile de semințe adevărate de cartof, de răsaduri experimentale și de tuberculi de sămânță experimental comercializate și, după caz, statul membru căruia i-au fost destinate/destinați semințele adevărate de cartof, răsadurile experimentale și tuberculii de sămânță experimental; 3. rezultatele inspecțiilor semințelor adevărate de cartof, în ceea ce privește puritatea analitică, conținutul de alte specii și germinația, precum și metodele de analiză și toleranțele utilizate; 4. informații care să contribuie la determinarea dimensiunii adecvate a lotului și a dimensiunilor eșantionului de semințe adevărate de cartof, inclusiv descrieri ale metodelor de eșantionare a semințelor și toleranțele utilizate; 5. rezultatele inspecțiilor răsadurilor experimentale cu privire la identitatea și puritatea varietală, precum și metodele și toleranțele utilizate; 6. rezultatele inspecțiilor în ceea ce privește identitatea și puritatea varietală ale tuberculilor și tuberculii diformi; 7. rezultatele testelor comparative organizate la nivel național; 	<ol style="list-style-type: none"> 2. cantitățile de semințe adevărate de cartof, de răsaduri experimentale și de tuberculi de sămânță experimental comercializate și, după caz, statul membru căruia i-au fost destinate/destinați semințele adevărate de cartof, răsadurile experimentale și tuberculii de sămânță experimental; 3. rezultatele inspecțiilor semințelor adevărate de cartof, în ceea ce privește puritatea analitică, conținutul de alte specii și germinația, precum și metodele de analiză și toleranțele utilizate; 4. informații care să contribuie la determinarea dimensiunii adecvate a lotului și a dimensiunilor eșantionului de semințe adevărate de cartof, inclusiv descrieri ale metodelor de eșantionare a semințelor și toleranțele utilizate; 5. rezultatele inspecțiilor răsadurilor experimentale cu privire la identitatea și puritatea varietală, precum și metodele și toleranțele utilizate; 6. rezultatele inspecțiilor în ceea ce privește identitatea și puritatea varietală ale tuberculilor și tuberculii diformi; 7. rezultatele testelor comparative organizate la nivel național; 8. evaluarea de către utilizatori a stării sanitare și a calității cartofilor de sămânță obținuți din semințe adevărate de cartof; 9. o analiză costuri-beneficii pe baza căreia să se poată concluziona dacă producția de tuberculi de sămânță obținuți din semințe adevărate de cartof este o alternativă mai bună la producția de cartofi de sămânță. 		
--	--	--	--

<p>8. evaluarea de către utilizatori a stării sanitare și a calității cartofilor de sămânță obținuți din semințe adevărate de cartof;</p> <p>9. o analiză costuri-beneficii pe baza căreia să se poată concluziona dacă producția de tuberculi de sămânță obținuți din semințe adevărate de cartof este o alternativă mai bună la producția de cartofi de sămânță.</p>			
--	--	--	--

MD-2004, Chisinau, 162 Stefan cel Mare si Sfânt Blvd
Tel. 204512; e-mail: cancelaria@maia.gov.md

Nr. 08-04/3537 din 23.12.2025

CERERE
privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat
a proiectelor de acte ale Guvernului

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul de Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Cerințelor minime de comercializare pentru cartofii de sămânță
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
3.	Justificarea depunerii cererii	Proiectul este elaborat în conformitate cu prevederile Legii nr. 68/2013 despre semințe (<i>Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, art. 130-134, art. 417</i>)
3 ¹ .	Referința la documentul de planificare care prevede elaborarea proiectului (<i>PNA, PND, PNR, alte documente de planificare sectoriale</i>)	PNA 2026
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	1. Ministerul Sănătății; 2. Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării; 3. Ministerul Finanțelor; 4. Ministerul Mediului; 5. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor; 6. Ministerul Afacerilor Interne
5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile lucrătoare

6.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Executor: Vladimir Harabari Consultant principal, Direcția Politici în Sectorul Vegetal, tel.: (+373 22) 204 537 e-mail: vladimir.harabari@maia.gov.md
7.	Anexe	1. Proiectul de Hotărâre de Guvern cu privire la aprobarea Cerințelor minime de comercializare pentru cartofii de sămânță 2. Notă de fundamentare la proiectului; 3. Tabele de concordanță (4 tabele).
8.	Data și ora depunerii cererii	23 decembrie 2025
9.	Semnătura	

Secretar de Stat

Vasile ȘARBAN

*Ex.: Vladimir Harabari,
Tel.: (022) 20-45-37*